

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE GEMEENTE DORDRECHT - DORDTSE DINSDAG D.D. 27 FEBRUARI 2024

Vergaderzaal 1

2. Vragenhalfuur

Voorzitter: De heer Schalken-den Hartog

Raadsgriffier: Mevrouw Vermeulen

Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. Groenewege (Partij voor de Dieren)

Dhr. Den Heijer (VVD)

Mevr. Jager (Beter voor Dordt)

Dhr. Van der Kruijff (CDA)

Dhr. Van der Meer (GroenLinks)

Portefeuillehouders: burgemeester W. Kolff, wethouder P. Heijkoop, wethouder M. Merx

De voorzitter: Als iedereen zijn plaats wil gaan innemen, dan wil ik graag starten. Het is zeven uur. En we hebben maar een half uurtje. Welkom allemaal bij het vragenhalfuur van dinsdag 27 februari. Er liggen drie vragen klaar. En voor we overgaan naar de vragen nog een korte opmerking die vanuit de heer Van der Kruijff en mij als voorzitter dan ook komt. Want het valt ons op dat heel veel van de aangeleverde vragen ook een lange inleiding hebben en dat de vragen ook lang zijn. En gelukkig is de griffie er dan altijd om te helpen de vragen een beetje in te korten. Maar ik wil jullie wel graag verzoeken om daar rekening mee te houden, om het zo kort en bondig mogelijk te formuleren. En de vraag hoeft natuurlijk ook niet helemaal herhaald te worden bij de toelichting, waar ik de mensen zo om vraag. Maar om mijn verhaal niet te lang te houden, ga ik nu toch naar de eerste vraag, want anders zijn we alweer twee minuten verder. En de eerste vraag is van GroenLinks. En die gaat over de bomkap bij de Biesboschhal. En de heer Van der Meer kan de vraag kort toelichten.

De heer Van der Meer: Voorzitter, dank u wel. Vorige week zijn er bij de Biesboschhal zestien bomen gekapt en waren de bewoners en organisaties niet of pas heel laat van op de hoogte. En ze hadden daar graag over meegepraat. Het doet altijd pijn als ze bomen sneuvelen in een tijd waarin we bomen hard nodig hebben. En het is zeker ook in deze tijd zorgelijk als burgers, terecht of niet, het gevoel krijgen dat de overheid ze te weinig betreft of niet ziet staan. Daarom de volgende vragen aan het college. Waarom was zo snel kappen noodzakelijk, terwijl bijvoorbeeld nog niet duidelijk is wat er met de Biesboschhal gaat gebeuren en met de landtong gaat gebeuren. Twee, hoe is er met de bewoners en de organisaties overlegd? En waarom is er niet meer tijd genomen om in overleg naar betere oplossingen te zoeken? En drie, wanneer, waar en hoe wordt het verloren gegane kroonvolume gecompenseerd? Dat waren mijn vragen, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel voor de toelichting. En ik ga naar de heer Merx voor het antwoord.

De heer Merx: Dank u wel, voorzitter. Ik doe dit namens mijn collega Burggraaf, die helaas hier niet aanwezig kan zijn, maar wel verantwoordelijk is voor het hele project Stadswerven. Waarom was het snel kappen noodzakelijk? Om de eenvoudige reden dat daar een damwand geplaatst gaat worden voor de damwand die er nu zit. En dat betekent dat die damwand ook hoger wordt, waardoor er zand geplaatst of bij moet, waardoor die bomen een heel stuk, niet helemaal onder het zand komen, maar de stam een heel eind onder komt. De vraag is ook of het überhaupt wel mogelijk is damwanden te slaan als die bomen daar staan. Het zijn overigens geen zestien bomen. Daar lijkt het wel op. Het zijn vijf bomen, maar er komen soms wat meer stammetjes uit één stam. Maar dat maakt niet uit, want het kroonvolume blijft wat het is. En daar tellen we eigenlijk op. En niet het aantal bomen. Of er overlegd is met de organisaties en bewoners? Er is echt zorgvuldig gekeken of er andere mogelijkheden en oplossingen mogelijk zijn, omdat iedereen in onze organisatie inmiddels van links naar rechts, van boven naar beneden wel weet dat als je aan bomen komt, dan kom je hier ook aan een aantal raadsleden. Daar wordt zeer zorgvuldig naar gekeken. En er is echt geen andere mogelijkheid gevonden dan helaas deze bomen, waar overigens geen vergunningplicht voor nodig is, te kappen. En dan zou ook overleg met andere organisaties eigenlijk weinig hebben opgeleverd, behalve een hoop frustratie en een hoop tijd wat je verdoet aan iets waarvan je weet wat de uitslag al zal zijn. En hoe wordt dan het gecompenseerd? Er komen bomen langs de Werf van de Biesbosch en de Werf van Gips. En dat is in het kader van het groenplan. En wat mij wel deugd doet, is dat de bewoners kennelijk erdoor overvallen waren. Dat stelt u in uw vraag. En dat betekent dan ook dat de bewoners misschien wel erg veel op hebben met bomen. Dat is dan iets wat wel in die zin veranderd is, want langs de Merwedekade was in het groenplan ook voorzien in bomen, maar daar hebben de bewoners toch wat moeite mee gehad, omdat die het uitzicht op de Merwede zouden belemmeren. Maar misschien denken de mensen daar nu anders over en kunnen we alsnog gaan kijken of we dat misschien in de plannen kunnen op gaan nemen.

De voorzitter: Dank u wel voor het antwoord. De heer Van der Meer, roept het een nieuwe vraag op?

De heer Van der Meer: Ja, het roept in zoverre een nieuwe vraag op, ik hoor de wethouder namens zijn collega zeggen dat er in feite geen overleg met bewoners en organisaties, die zich druk maken over die bomen, heeft plaatsgevonden, omdat het toch niet kon. En mijn vraag is of het college niet bang is dat door die manier van opereren steeds meer het gevoel gaat ontstaan bij burgers dat zij gewoon niet mee kunnen praten, omdat de overheid toch zijn eigen gang gaat, om het zo maar te zeggen?

De voorzitter: Uw vraag is duidelijk.

De heer Van der Meer: Dat is de vraag. Hoe het college daarmee omgaat.

De voorzitter: Wethouder Merx, misschien daar nog een korte toelichting op?

De heer Merx: Daar ben ik niet bang voor. Ik spreek regelmatig zelf bijvoorbeeld met de Bomenridders. Vandaag wordt er weer toevallig een afspraak gemaakt met de Stichting Het Wantij. Stichting Het Wantij wordt bijvoorbeeld ook uitgenodigd om te spreken over, hoe gaat de sanering plaatsvinden op de landtong en kunnen we daar die bomen wel of niet behouden? Daar waar het nuttig en zinvol is en waar we echt... We betrekken deze mensen echt zoveel mogelijk. Alleen daar waar het gewoon naar de overtuiging van vele deskundigen geen nut heeft, moet je mensen ook niet lastig vallen met vragen en zeggen, we gaan nog eens een keer met elkaar kijken naar een oplossing die er niet is.

De voorzitter: Duidelijk. De heer Groenewege, korte aanvullende vraag?

De heer Groenewege: Ja. Ik vroeg me af, er ligt een aangenomen motie over communiceren op locatie over dit soort ontwikkeling. Is hier gecommuniceerd op de locatie over deze bomenkap?

De voorzitter: De heer Merx.

De heer Merx: Ja, maar veel te laat.

De voorzitter: Dat is ook duidelijk. Dank u wel. Wil ik naar de volgende vraag. En dat is een vraag van, eens even kijken, de VVD. En die gaat over de toename van het aantal autobranden in onze stad. En de heer Den Heijer wil hem kort toelichten?

De heer Den Heijer: Ja. Dank, voorzitter. Afgelopen periode zien we steeds meer auto's in onze stad in vlammen opgaan. Dat betekent ook dat te vaak mede Dordtenaren de laatste tijd in de nacht geconfronteerd worden met het voor hun ogen wegbranden van hun auto. Of ze schrikken zich rot wanneer ze 's ochtends in hun auto willen stappen om op weg naar hun werk te gaan en dat hij terug in de as wordt gevonden op de parkeerplaats. Dit loopt op. En daders mogen daar niet zomaar mee weggelopen, voorzitter. Daarom hebben we de volgende mondelinge vragen aan de burgemeester, in dit geval. Ziet het college of de burgemeester net als de inwoners ook een stijging van het aantal autobranden? Hoeveel daders zijn er dan op dit moment ook naar aanleiding van dit soort incidenten in de kraag gevat? Welke maatregelen worden overwogen om Dordtenaren beter te beschermen tegen deze brandstichtingen? En welke mogelijkheden worden er ook geboden aan particulieren, om samen bijvoorbeeld met buurtgenoten via eigen camera's de auto's in de gaten te kunnen houden? En welk motief hebben deze daders om eigenlijk je verstand te verliezen en dit soort daden te verrichten? Daar zijn we ook benieuwd naar.

De voorzitter: Dank u wel. Ik ga naar de burgemeester. U heeft het antwoord.

De heer Kolff: Zeker. Dank, voorzitter. En dank ook voor de vraag. Er wordt in de eerste vraag eigenlijk gesteld, ziet het college net als de signalen die we krijgen van inwoners een stijging van het aantal autobranden? En het antwoord daarop is nee. Ik heb nagegaan hoeveel autobranden er zijn geweest in de periode van 2019 tot en met 2023.

En dan zien we eigenlijk dat er ieder jaar ongeveer tussen de 30 en 40 autobranden in onze stad zijn wij. 2019 31, 2020 29, 2021 42, '22 31 en '23 37. Het is wel zo dat er in het slotstukje van 2023 en het begin van '24, recent, een piekje te zien is. Maar het aantal autobranden per jaar is eigenlijk nagenoeg stabiel. Waarbij ik meteen wil aantekenen dat iedere autobrand, voor alle duidelijkheid, ook goed om dat nog even te benadrukken, er natuurlijk eentje teveel is. Het zal je maar gebeuren. Het aantal verdachten dat aangehouden is voor autobranden, daar heb ik in de korte tijd die ik nu heb gehad om die vragen te beantwoorden, niet direct zicht in gekregen. Maar dat kan ik wel verkrijgen als ik daar wat meer tijd voor krijg. Dan de vraag om maatregelen. Het is best lastig om te voorspellen wanneer ergens een auto in de brand gaat in onze stad met 122.000 inwoners en vele tienduizenden auto's. Voor zover bekend, is het vaak ook een eenmalige gebeurtenis en is er geen herhaling of herhaald slachtofferschap. Als dat wel zo is, dan is dat vaak een indicatie dat het ook heel gericht is en dat er vaak meer achter zit dan willekeurig vandalisme. Het maakt het wel lastig om effectieve maatregelen in te zetten. En de voornaamste maatregel die de overheid in de vorm van politie kan nemen, is het reactief rechercheren van de branden, om aan de hand van opsporingsonderzoek een verdachte in beeld te krijgen en wanneer ook mogelijk aan te houden en bij het OM voorgeleiden voor vervolging. Dan de vraag over welke mogelijkheden er worden geboden aan particulieren om samen eventueel met buurtgenoten iets te doen met camera's. Dat is natuurlijk mogelijk als het gaat... In algemene zin kunnen inwoners camera's plaatsen om hun eigendommen, op eigen terrein zeg ik daar meteen bij, in de gaten te houden. Dat geldt natuurlijk ook voor camera's die gericht zijn op de auto die voor de deur staat, op eigen terrein. Het is uitdrukkelijk niet toegestaan om de openbare weg op de camera te filmen, op te nemen. Daar is de gemeente verder geen partij in. Het toezicht op naleving daarvan ligt bij de Autoriteit Persoonsgegevens. We kunnen natuurlijk wel alles in het werk stellen, ten eerste met de brandweer, om er zo snel mogelijk bij te zijn om te voorkomen dat autobranden overslaan van de ene naar de andere auto. En met de politie om het onderzoek zo adequaat mogelijk te laten plaatsvinden. En dan de vraag over het motief. Daar is niet echt een lijn in te ontdekken. Soms is het zo dat er duidelijke aanwijzingen zijn dat het iets te maken heeft met een, laat ik het maar even zeggen, afrekening in het criminele milieu, waarbij mensen een appeltje met elkaar te schillen hebben of een rekening te vereffenen. En dat dat dan op die manier wordt geuit van, ik ben er nog, vergeet mij niet. Ik zeg het maar eventjes in mijn eigen woorden. Dat zou niet mijn manier zijn, maar dat is dan de manier die gekozen wordt. Soms zit er puur vandalisme achter. In elk geval lijken daar aanwijzingen voor te zijn. Soms is het iets in relationele sfeer, dat een ex-echtgenoot wraak wil nemen op de andere partner en daarbij denkt op deze manier te moeten handelen. Daar zitten verschillende motivaties, motieven achter. Daar is ook ooit onderzoek naar gedaan door Politie & Wetenschap. Dat is een wetenschappelijke instelling van de politie. En daar blijkt juist ook uit dat in het kader van serie brandstichtingen dat dat een heel divers palet is en dat daar niet echt een lijn in valt te ontdekken. In elk geval niet wetenschappelijk onderbouwd. Dat eventjes als korte reactie op de vragen.

De voorzitter: Dank u wel. Het roept een vervolgvraag op, mijnheer Den Heijer?

De heer Den Heijer: Ja. Gezien de burgemeester spreekt over de piek van dit jaar, en ook niet echt een lijn te ontdekken lijkt in het verleden wat het motief is, kan de burgemeester bijvoorbeeld voor de eerste halfjaar nu dit in de gaten houden en ons over een half jaar bijvoorbeeld erover informeren, om te kijken of die piek niet langdurig aanhoudt en of er misschien juist wel lijnen motieven zichtbaar zijn. Dan zullen we daar als raad over geïnformeerd kunnen worden.

De voorzitter: Burgemeester.

De heer Kolff: Ik ben nooit zo van pieken. Als het een stabiel cijfer is, dan is er nog steeds werk aan de winkel, omdat je iedere autobrand wil voorkomen. Maar als er zich een piek voordoet, dan vind ik het belangrijk om te kijken of die piek ook stopt. Want anders is het geen piek meer, maar dan zijn we in een andere fase beland. Voor alle duidelijkheid, het antwoord daarom is ja. Dat wil ik niet alleen maar monitoren om daar de raad over te informeren, maar ook om te kijken of we daar toch nog iets aan kunnen doen.

De voorzitter: Dank u wel. Voldoende zo denk ik over dit onderwerp. Gaan we naar de laatste vraag. En dat is een vraag vanuit Beter voor Dordt. En die gaat over de landelijke ontwikkeling in relatie tot de verordening sociaal domein. Mevrouw Jager heeft deze vraag ingestuurd. En aan u om hem kort toe te lichten. Mevrouw Jager.

Mevrouw Jager: Gisteren heeft de parlementaire onderzoekscommissie het rapport Blind voor mens en recht gepresenteerd en aan het parlement aangeboden. De commissie concludeert dat levens zijn verwoest doordat in de bestaande wetgeving de bestaande aanpak van fraude altijd en overal wordt uitgegaan van wantrouwen. Daarnaast is op 21 februari 2024 het wetsvoorstel Participatiewet in balans, na instemming van de ministerraad, voor advies naar de Raad van State gestuurd. Even kijken hoor. De commissie stelt ook dat het morgen weer kan gebeuren. De bedoeling van het wetsvoorstel is dat erin voorzien moet worden dat de balans tussen rechten en plichten hersteld wordt en dat de aangepaste versie beter aansluit op het sociaal domein. In Dordrecht wordt gewerkt aan een integrale verordening van het sociaal domein, waarbinnen binnen de landelijke wetgeving van Wmo, jeugdhulp en Participatiewet een lokale verordening wordt opgesteld. Naar aanleiding van al het bovenstaande heeft Beter voor Dordt de volgende vragen. Bent u het met ons eens dat de landelijke ontwikkelingen die zich nu voordoen en de nu aangekondigde herstelmaatregel van invloed zullen zijn op de lokale integrale visie sociaal domein en de verordening dien aangaand? Bent u het met ons eens dat deze lokale ontwikkeling behandelingen vaststelling van de verordening sociaal domein nu in elk geval uitgesteld zou moeten worden, minstens tot het advies van de Raad van State over de Participatiewet bekend en overwogen is? Zo niet, gaat u de verordening dan in elk geval wel naar de geest van de aangepaste Participatiewet uitwerken? En dat was het.

De voorzitter: Dank u wel. Wie van het college mag ik het woord geven. De heer Heijkoop.

De heer Heijkoop: Dank u wel, voorzitter. Mevrouw Jager refereert aan het rapport van de parlementaire enquêtecommissie fraude, ook in relatie tot de dienstverlening. Ik vind het heel goed dat mevrouw Jager ook nadrukkelijk de vraag stelt, wat betekent dat rapport ook voor de mensen hier lokaal, voor onze inwoners? Ik denk dat de meesten van ons ook wel de hoofdlijnen van het rapport hebben meegekregen. Het rapport beslaat meer dan 500 pagina's, die ook echt de moeite waard zijn om eens door te nemen. Want daar komt ontzettend veel in terug van wat er de afgelopen decennia is misgegaan in sociale zekerheidswetgeving. Mevrouw Jager noemt daarbij de Participatiewet. Eigenlijk ook de Fraudewet, een van de onderliggende wetten die op het gehele sociale zekerheidsstelsel slaat. Ook het UWV en de Sociale Verzekeringsbank hebben daarmee te maken. Ook gemeenten. En vanuit de gemeente wordt al langer gepleit voor een grondige herziening van die Participatiewet. De Participatiewet in Balans is een hele goede stap, vinden wij vanuit de gemeente. En doet ook echt recht aan dat die Participatiewet bij de evaluatie niet goed is gebleken. Inderdaad te veel uitgaat van fraude, van wantrouwen, van controle, van rechtmatigheid en te weinig uitgaat van vertrouwen, maatwerk en eigenlijk gewoon goede ondersteuning van mensen die in een kwetsbare positie zitten. Als we kijken naar de aanbevelingen in dat wetsvoorstel Participatiewet in Balans. En we zijn heel blij dat dat door de Kamer is en dat het nu naar de Raad van State is gestuurd. Dat is echt een belangrijk moment. De minister heeft daar ook in dit kabinet hard voor moeten werken, want het ziet toe op toch wel een grondige herziening. Een aantal elementen die daarin naar voren komen, die noem ik even. Bijvoorbeeld de vrijlating van de giften. Maar ook waar het gaat over mantelzorg, om daar meer ruimte voor te geven. De zoektermijn voor jongeren. En ik geef deze voorbeelden, omdat wij in Dordrecht echt al op die manier werken. Ik heb al eerder met u een debat gevoerd ook over die giftengrens. Een aantal van die elementen die we al kunnen doen, die doen we. En een aantal zaken die we echt niet mogen doen, omdat we dan echt problemen krijgen omdat we de wet niet uitvoeren, de huidige op onderdelen disfunctionerende wet, die proberen we zo snel mogelijk te implementeren, zodra deze wet is aangenomen. Heel concreet uw vraag, heeft dit rapport en heeft deze wet invloed op onze lokale visie? Ja, dat heeft het zeker. Ik denk dat het ook erin zit. In de visie wordt ook een relatie gelegd met de herijking van de Participatiewet. En ook dat we samen met de sociale dienst die herijking vorm zullen geven als deze Participatiewet in Balans, dat wetsvoorstel, erdoorheen is. En ik denk dat het goed zit in die visie, dat we daar ook verder mee kunnen. Dat we vooral in de vertaling, en daar vraagt u ook naar, naar die integrale verordening, heel goed de vinger erbij moeten leggen of dit echt de goede vertaling is, ook indachtig dat toch wel indrukwekkende rapport dat gisteren is gepresenteerd. Ik zal daar scherp op letten. En ik reken op u dat u dat vanuit uw rol ook doet. Tegelijkertijd zijn we er wel voorstander van om hier verder mee te gaan. En inderdaad al in lijn zoveel mogelijk te handelen van dit wetsvoorstel. En dat geldt eigenlijk ook voor andere sociale wetgeving. En dan tot slot, een heel belangrijk advies van de parlementaire enquêtecommissie is ook, zie de mensen, bied maatwerk, zorg dat mensen weer contact hebben met een echte ambtenaar. Dat je gebeld kan worden of gemaïld als ambtenaar. Dat proberen wij ook te doen. We hebben inmiddels een loket van de Belastingdienst. Binnenkort komt er ook een loket van de Sociale Verzekeringsbank bij de sociale dienst. Dat is belangrijk. Daar kunnen mensen echt mensen zien. Daar zit wel gelijk ook een knelpunt, dat gewoon een spannende is.

Maatwerk is mensenwerk. En het is heel moeilijk om mensen te vinden. En de Participatiewet in Balans is een hele goede stap vooruit, maar het eerlijke verhaal is wel dat niet alle middelen ook meekomen. We moeten wel voortdurend blijven balanceren, kunnen we de mensen vinden om dat mensenwerk te kunnen bieden? En kunnen we dat ook betalen? Maar daar komen we bij de uitwerking op terug. Maar ik zou u vragen eigenlijk willen beantwoorden met ja, ja en zoveel mogelijk in lijn.

De voorzitter: Dank u wel voor de toelichting. Mevrouw Jager, voldoende denk ik?

Mevrouw Jager: Nog een klein nabrandertje. U zegt, we rekenen erop dat u vanuit uw rol ook gaat doen. Daar kunt u op rekenen. We zullen het scherp in de gaten houden. Maar ik ben blij met het antwoord.

De voorzitter: Dank u wel. Dan sluiten we hiermee het vragenhalfuurtje. En allemaal een prettige vergaderagenda.

3. Instemmen met Voorwaarden en geen medewerking verlenen aan wijzigen omgevingsplan Hel en Zuilespolder - Raadsvoorstel

Voorzitter: Mevrouw Van Engelen
Raadsgriffier: Mevrouw Vermeulen
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. Ayverdi (DENK)
Dhr. Damen (PvdA)
Mevr. Van Engelen (GroenLinks)
Dhr. Gorter (Op Ons Eiland)
Mevr. Van Herwijnen (Partij voor de Dieren)
Dhr. Klerk (CDA)
Dhr. Kuhlmann (VVD)
Mevr. Lammens-Oostdijk (VVD)
Dhr. Van der Meer (GroenLinks)
Mevr. Nieuwland-van den Bosse (CU/SGP)
Dhr. Portier (SP)
Dhr. Roggekamp (Gewoon Dordt)
Dhr. Van der Spoel (PvdA)
Dhr. Stam (Fractie van Waardhuizen)
Mevr. Stolk (VSP)
Dhr. Wringer (Beter Voor Dordt)

Portefeuillehouders: wethouder T. de Jonge

Insprekers: dhr. Pijpers, dhr. Gast, dhr. Van Chastelet, dhr. Terlouw, dhr. Hilkmann, dhr. Nouzari, mevr. Fokker, dhr. De Jong, dhr. De Bijl

De voorzitter: Goedenavond allemaal, welkom bij deze beeldvormende vergadering over de Hel en Zuilespolder. We zijn goed op tijd begonnen. En dat is fijn, want we hebben maar een uur en we hebben vijf sprekers. En de commissie wil ook nog wat vragen stellen aan Rijkswaterstaat en Staatsbosbeheer. Wat betekent dat we ook voor een strakke indeling van deze commissie gaan. Alle sprekers krijgen vijf minuten de tijd. En ik ga dat vanavond ook echt met een timer doen. Helaas, als u na vijf minuten nog niet klaar bent, dan kap ik het af. Maar dan krijgt u natuurlijk daarna ook de gelegenheid om vragen van de commissie te beantwoorden. En dan kunt u misschien daarin nog wat verdere inhoud kwijt. En ik zal netjes aangeven als u bijna door de tijd heen bent. Dan weet u ook wat de belangrijke punten zijn die u nog kan meegeven of niet. Maar eerst, om te beginnen doen we een voorstelronde in de commissie. En dat vraag ik alleen aan de raad en commissieleden om zich eventjes voor te stellen. En dan begin ik links bij de heer Damen. En de heer Damen, uw microfoon is die net daarnaast. Die is kapot. Dan is het helemaal prima dat u die gebruikt.

De heer Damen: Ik had al door dat dat een andere microfoon was. Ik ben Leo Damen van de Partij van de Arbeid.

Mevrouw Stolk: Margret Stolk, VSP.

De heer Portier: Ronald Portier, SP.

De heer Kuhlmann: Alexander Kuhlmann, Dordtse VVD.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Jeanine Lammens, Dordtse VVD.

De heer Van der Meer: Frans-Bauke van der Meer, GroenLinks.

De heer Wringer: Jan-Willem Wringer, Beter voor Dordt.

Mevrouw Nieuwland-van den Bosse: Eline Nieuwland, ChristenUnie/SGP.

De heer Ayverdi: Emin Ayverdi, DENK Dordt.

De heer Roggekamp: Erik-Jan Roggekamp, Gewoon Dordt.

De heer Gorter: Wouter Gorter, Op Ons Eiland.

De heer Van der Spoel: Wouter van der Spoel, Fractie van der Spoel.

De heer Klerk: Albert Klerk, CDA.

De voorzitter: Dan check ik even of er niemand op de tribune zit. Jawel.

De heer Stam: Marco Stam, Fractie van Waardhuizen.

Mevrouw Van Herwijnen: Irma van Herwijnen, Partij voor de Dieren.

De voorzitter: Super. Dan heb ik iedereen van de commissie en raadsleden gehad. En dan wil ik vragen aan de sprekers of ze zich eventjes willen voorstellen. En dan uw naam en waar u van bent. En dan begin ik helemaal op rechts.

De heer Pijpers: Ik ben Willem Pijpers. En ik ben al 45 jaar bezoeker van de Hel en Zuilespolder.

De heer Gast: Mijn naam is Gast. Ik ben bestuurslid van Water Natuurlijk bij het Waterschap Hollandse Delta.

De heer Van Chastelet: Maurice van Chastelet. Wij hebben koeien lopen in de Hel en Zuilespolder.

De heer Terlouw: Sander Terlouw. Ik ben bestuurslid van de Stichting Natuur en Vogelwacht Biesbosch.

De heer Hilkmann: Wim Hilkmann, namens Lia en Hans Hilkmann van De Zuileshoeve.

De heer Nouzari: Ehsan Nouzari, omgevingsmanager van Rijkswaterstaat.

Mevrouw Fokker: Ik ben geen spreker, in ons geval. Rian Fokker, teamleider bij Staatsbosbeheer in de Biesbosch.

De voorzitter: Dank u wel. En het klopt. Staatsbosbeheer en Rijkswaterstaat komen niet inspreken, maar wel de gelegenheid om vragen aan hun te stellen, nadat we het deel met de sprekers hebben gehad. Dan gaan we daar ook gelijk naartoe. En de eerste spreker die ik het woord wil geven, is Wim Hilkmann, namens De Zuileshoeve.

De heer Hilkmann: Goedenavond, ik ben Wim Hilkmann en ik wil namens Lia en Hans Hilkmann het volgende met u delen. Beginnen we met wat geschiedenis. In 2018 hebben de eerste besprekingen plaatsgevonden tussen Parkschap en Lia en Hans over de aanschaf van De Zuileshoeve, die zeven jaar leegstond. In 2020 hebben ze de banen opgezegd, het huis verkocht, spaarcenten en pensioen aangeboord. En in 2021 hebben ze De Zuileshoeve omgetoverd tot een prachtige lunchroom. Na de coronatijd hebben ze ook de Ecolodge en het restaurant opgestart. Daarna ook nog een keer de B&B en de vergaderruimte geopend. En wellicht weet u dat het inmiddels is uitgegroeid tot een hotspot in Dordrecht. Een prachtig bedrijf. En het doel was een ommezwaai, om samen met kinderen een mooi bedrijf op te bouwen. En nu? Er kwam een zeer onaangename verrassing, namelijk dat er een mogelijk getijdegebied in de Zuilespolder zou kunnen komen. Dat betekent dat als ze in september 2025 zullen starten met het getijdegebied, dat de oplevering dan in 2027 is gepland. En dan is Lia 62 jaar en Hans 66 jaar oud. En daarna moet de natuur zich ook nog een keer twee tot drie jaar gaan herstellen. Dat betekent dat dit grote gevolgen zal voor de Zuileshoeve. Er zijn vele vragen vanuit onze kant. Hoe gaat het verder met het PFAS in het gebied? Blijft de Zuileshoeve goed bereikbaar? De Ecolodge als minimaal twee jaar uit het water moeten worden gehaald en kan die nog wel terugkeren? Is De Merwelanden nog wel een recreatiegebied? Kan het nog uitgebreid worden?

En het grondwaterpeil gaat omhoog en dat zal ook invloed hebben op de historische hoogstamboomgaard, die daar bij de Zuileshoeve aanwezig is. Je kan mogelijk spreken, als je zo'n bedrijf hebt, dat je ondernemingsrisico hebt. Echter, uit betrouwbare bronnen is wel naar voren gekomen dat afdelingen binnen de gemeente al op de hoogte waren van de plannen, zeven jaar geleden. Er had toen al door de desbetreffende afdeling ingegrepen kunnen worden, maar het lijkt erop dat er bewust niets is gemeld, voordat we de stukken moesten ondertekenen. Het plan van Hans en Lia is op basis van betrouwbaarheid en haalbaarheid getoetst door de gemeente en de banken. Er zijn contracten opgesteld en dat is wederzijds haarfijn vermeld. En onze plichten en rechten zijn hierin vermeld. Het is ook zo dat van wederzijdse kant de zaken duidelijk zijn aangegeven en er zou niets veranderd worden aan de Zuilespolder. Echter, het lijkt nu eenzijdig door de gemeente anders te worden veranderd, indien het getijdegebied er komt. De vraag is of de Zuileshoeve nog in de huidige vorm de komende jaren wel een bestaansrecht heeft? Directe gevolgen zullen zijn dat er veel personeel ontslagen zal moeten worden, omdat er gewoon minder mensen langs zullen komen. Verminderde aanloop. De B&B kamers zullen niet geboekt worden als daar een twee jaar uitvoering is en een kale vlakte met water en activiteiten zal plaatsvinden. Ecolodge moet uit het water. Die gaan niet daar in een modderpoel zitten, wat ontwikkeld gaat worden. En de vraag is of in de toekomst de Zuileshoeve ooit nog ook te verkopen is. We blijven met een restschuld zitten, met een mooi gerestaureerd plan in een oase van riet, water, modder en muskieten. Wij vinden, mochten de plannen doorgaan en dat we hopen natuurlijk niet, dan kunnen we procederen tegen de gemeente, ga er maar aanstaan, of Rijkswaterstaat. Dat heeft denk ik weinig zin.

De voorzitter: Excuus, de heer Hilkmann. Ik moet u afkappen, want de vijf minuten zijn om. Is er nog een laatste iets wat u wilt toevoegen voor de commissie?

De heer Hilkmann: Ja, dat is zeker. Er zijn een paar vragen en dat gaat vooral om dat de gemeente willen we vragen om een planschadebureau, onafhankelijk bureau in te schakelen, bijvoorbeeld SAOZ, die de planschade kan bepalen. En twee, er wordt nu steeds gesproken over dat de schade ruimhartig zal worden vergoed. Wat wordt gestaan onder ruimhartig? En hoe denkt de gemeente de hinder tijdens de reconstructie van het gebied tot een minimum te beperken? En ook zal de erfpacht de komende jaren natuurlijk niet volledig betaald worden, immers je kan alleen betalen voor iets wat je echt krijgt en kan gebruiken. De droom van Lia en Hans dreigt nu een nachtmerrie te worden. En wij vinden, overheid u moet zich schamen dat het zover gekomen is. En dit wilde ik namens Hans en Lia zeggen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel voor uw inspraak. Nog even voor de commissieleden, de vragen aan de vijf sprekers doen we nadat alle vijf sprekers geweest zijn. Dan gaan we nu naar mijnheer, u heeft een hele mooie achternaam, Chastelet moet ik gewoon zeggen.

De heer Van Chastelet: Heel goed.

De voorzitter: Zeg ik het goed. Ik heb geen Frans gehad. Maar gaat uw gang.

De heer Van Chastelet: Dank u wel, voorzitter. Ik moet even mijn bril opzetten. Beste raadsleden, wij zijn familie Van Chastelet. Ruim 45 jaar pachten wij de gronden in de Hollandse Biesbosch, voor het weiden van onze zoogkoeien. Onze kinderen zitten nu ook in het bedrijf. En dit is alweer de vierde generatie. Ons bedrijf is een gemengd bedrijf agrarisch met zoogkoeien, akkerbouw en een klein deel agrarisch loonwerk. Doordat wij een gemengd bedrijf zijn, zijn we zelfvoorzienend wat betreft voer en het gebruik van ons eigen stalmest. Ook verkopen wij het vlees direct aan de consument. Dit zorgt voor de korte keten. U kunt begrijpen dat als wij moeten stoppen met de koeien, dit een grote impact heeft op onze bedrijfsvoering. Gelukkig heeft de raad vanaf het begin gesteld dat wij ruimhartig gecompenseerd moeten worden. Uiteraard hoeven wij geen gouden bergen, maar wij zouden u wel willen vragen u in te spannen, zodat wij in ieder geval met onze familie het bedrijf voort kunnen zetten op het Eiland van Dordrecht. Het zou ons zeer aan het hart gaan als wij door deze situatie afscheid moeten nemen van onze koeien. Hoe kunnen wij samen met u als raadsleden ervoor zorgen dat ons bedrijf ook in de toekomst bestaansrecht houdt? Wij zouden graag gebruik maken van de compensatiegronden die aangeboden zijn door Rijkswaterstaat aan de gemeente Dordrecht in de Noordbovenpolder van 12,5 hectare, als gedeeltelijke compensatie van onze weidegronden in de Hel en Zuilespolder. De gemeente heeft een perceel aan de Provincialeweg van circa zes hectare, wat door ons gepacht zou kunnen worden. Wij hebben dit echter nog niet bevestigd gekregen. Maar de tijd dringt, omdat we nu over 8 maanden, en dat is niet heel lang, al uit de Hel en Zuilespolder moeten vertrekken. Beste raadsleden, ik doe een dringend verzoek aan u. Is het mogelijk dat u ons op korte termijn zekerheid geeft over deze twee compensatiegronden in de Noordbovenpolder en aan de Provincialeweg? De percelen in de Noordbovenpolder en de Provincialeweg zijn samen een stuk kleiner dan de percelen die we nu in de Hel en Zuilespolder pachten. Daarom willen we ook graag in overleg met de gemeente Dordrecht over het perceel van circa zes hectare aan de Springerweg. Ook staan we uiteraard open voor andere mogelijkheden. Daarom participeren wij al mee in het dagrecreatieterrein tussen Zuidendijk en de Zeedijk. Omdat wij te maken hebben met koeien, kunnen wij onze bedrijfsvoering niet zomaar onderbreken. Want zoals het nu beschreven is, moeten wij over acht maanden al uit de Hel en Zuilespolder, maar omdat de koeien in oktober naar de stal gaan hebben wij behoefte aan een duidelijk plan om de onzekerheid over de toekomst weg te nemen. Dat geeft ons de mogelijkheid om verder te kunnen met onze bedrijfsvoering. Kortom, beste raadsleden, ik herhaal mijn belangrijkste punten aan u. Ten eerste, op korte termijn een bevestiging dat wij de gronden in Noordbovenpolder en aan de Provincialeweg kunnen pachten. En ten tweede, een overleg met de gemeente over mogelijkheden op de locatie van de Springerweg. Afsluitend wil ik zeggen dat ik trots ben op de veerkracht van ons gezin en het bedrijf. Ook willen wij alle raadsleden, wethouder en medewerkers van de gemeente Dordrecht bedanken voor hun inzet tot nu toe. Dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk dank voor het inspreken. En prachtig binnen de tijd. Dan gaan we door naar de heer Terlouw van Stichting Natuur en Vogelwacht Biesbosch.

De heer Terlouw: Dank u wel. Ik ben hier namens de Stichting Natuur en Vogelwacht Biesbosch. En volgens mij, als we allemaal een beetje het nieuws volgen, dan zien we dat het niet goed gaat met de natuur. En helemaal met de zoetwatergetijdennatuur in Nederland. Deze regio, waar wij in wonen, is echt Europees gezien absoluut uniek. Deze natuur heb je bijna nergens. En ondanks de toevoegingen in de Biesbosch van de afgelopen drie decennia is nog minder dan de helft over van ongeveer zeventig jaar geleden. En de kwaliteit staat ook nog eens onder druk. Natura 2000 waarden worden door de openstelling van het water in de Hel en Zuilespolder al snel lastig te behalen, vanwege de verstoring als je er waterrecreatie toestaat. Het gebied is vanaf de randen al echt fantastisch te beleven. Ik zou jullie willen meegeven om daar vooral goed naar te kijken en daarop te focussen. En recreatie is ook een van de grootste drukfactoren in het behalen van de huidige Natura 2000 doelen in de Biesbosch, zoals de ecologische autoriteit onlangs concludeerde. In de Hel en Zuilespolder ligt echt een unieke kans om de getijdennatuur een duw in de goede richting te geven. Omarm dat. En daarnaast draagt het ook nog eens bij aan veiligheid, weerbaarheid en leefbaarheid van Dordrecht, in het licht van klimaatverandering, met hogere temperaturen, zeespiegelstijging en extreme rivierafvoeren. En verder wordt er ook weleens vergeten dat de echte cultuurhistorie van Dordrecht ligt in het samenleven met het water. Gebruikmaken van de natuurlijke erosie en sedimentatieprocessen. Het genoemde cultuurhistorische polderlandschap van de Hel en Zuilespolder is daarin slechts een kleine tijdsperiode, een tussenstap. De nieuwe situatie, zoals die nu beoogd is, waarin de getijdewerking zichtbaar is, laat daarom meer van onze cultuurhistorische geschiedenis zien dan het gebied op dit moment. En het behoud van een klein stukje, momenteel redelijk waardevol kruidenrijk grasland, die is al voorzien in de planvorming. Kanttekening daarbij is wel dat er extensief beheer nodig is om die waarden te behouden en te versterken. Kijk hier alsjeblieft goed naar. Want bijvoorbeeld een schaapskudde is vaak te intensief om die waarden in stand te houden. En kan het ook zomaar binnen twee jaar om zeep helpen. Gefaseerd hooilandbeheer is daarvoor veel passender en past ook cultuurhistorisch gezien beter in het gebied. Zeventig jaar geleden was ongeveer duizend hectare van wat we nu De Staart noemen hooiland. Het zag er heel anders uit. En daarnaast ben ik blij dat de gemeente ook eindelijk werk maakt van de gezondheid van haar burgers, door onder anderen meer aandacht voor PFAS. Uit alle onderzoeken die tot nu toe gedaan zijn, blijkt dat het wijd verspreid zit, waar je ook kijkt op het Eiland van Dordrecht en in de omgeving helaas. Niet alleen de Hel en Zuilespolder, maar ook het buitengebied en de stad. Ook waar onze spruiten en aardappelen op dit moment groeien. Maar mijn oproep is, volg dit vooral nauwlettend en laat dit niet de reden zijn om zo'n mooi plan als dit tegen te gaan. Want ik denk echt dat het noodzakelijk is om dit uit te voeren. En richt je aandacht ook op het aanpakken van de bron, vooral de vervuiler. En vergeet daarnaast natuurlijk ook naast industrie niet andere vervuilende dingen, zoals pesticidegebruik in de polder of de uitstoot van houtkachels in de stad, waarvan al bewezen is wat de schadelijke effecten zijn. Terwijl bij PFAS het nog heel onduidelijk is helaas. Tot slot zou ik willen aanbevelen om samen met Rijkswaterstaat te werken om ons eiland nog mooier te maken en nog veiliger. Samen bereik je misschien niet alles wat je wilt als gemeente, maar volgens mij bereik je wel veel meer voor alle 120.000 Dordtenaren. Dank jullie wel.

De voorzitter: En u heel erg bedankt voor het inspreken. Ook weer prachtig binnen de tijd. Dan gaan we naar ons volgende inspreker, Ron Gast, namens Water Natuurlijk.

De heer Gast: Dank u, voorzitter, ;eden van de commissie. In algemene zin zal ik het hebben over procedures en niet zozeer over belangen die nog een rol spelen, die zeker allemaal goed gewogen moeten worden en tot een besluit moeten leiden. Maar vanuit de procedure kant, we hebben het over een project uit de Kaderrichtlijn Water. Het waterschap is er voor binnendijks verantwoordelijk en Rijkswaterstaat voor de buitendijkse projecten. En we zijn heel blij, het is heel positief dat het college het voorstel doet aan de raad om mee te werken aan deze planprocedure. Meer getijdennatuur in de Delta. De realisatie van de Kaderrichtlijn Water moet uiterlijk 2027 gereed zijn. Dat is de Europese verplichting die Nederland op zich heeft genomen. Dat betekent dat je met elkaar heel veel dingen nog in korte tijd moet realiseren. Voor de uitvoering van het project zijn er vergunningen nodig. En dat kan natuurlijk door de gemeente, maar het kan ook door middel van het Rijk. Een goede taakverdeling is nodig om te voorkomen dat er een mix van verschillende planvormen en bestuurlijke procedures ontstaat. En dat is in Nederland altijd heel ingewikkeld. En toch zal begin maart uw raad, u, een keuze moeten maken, welke procedure leidt tot het snelste resultaat? Is het de procedure via het bestemmingsplan? Dat is tegenwoordig de Omgevingswet, met een aangepast plan. Als dat het geval is, dan zal de gemeente snel moeten aanpakken. En de tijd is kort. Dat vergt een fikse capaciteit. Of je kan kiezen voor de rijksprojectprocedure. Dan is Rijkswaterstaat in actie. Dat kost minder gemeentelijke inzet. Gaat in die zin sneller. Bovendien ligt het voor de hand het rijksprojecten nou eenmaal door dit Rijk zelf worden uitgevoerd. Kijk naar de verbreding van de A16 of de A15 of de A27 of de nieuwe 380 kV hoogspanningsleiding door de Biesbosch. Daarbij ligt ook het primaat bij het Rijk. Daarom adviseren wij vanuit Water Natuurlijk, vanwege de snelheid, het project zoveel mogelijk, liefst geheel, bij Rijkswaterstaat te houden. Immers de KRW-eisen zijn leidend. En bij de uitvoering kunnen ze al gaandeweg kleine en grote procedures oplossen, die soms buiten Dordrecht liggen. Ik hoorde dat inderdaad ook bij de vorige inspreker, mijnheer Van Chastelet. Daardoor staan de mogelijkheden die anders niet in beeld komen... Je moet op deze manier flexibel kunnen werken. En als laatste, u heeft ook gelezen in de stukken dat het project Hel en Zuilespolder onderdeel uitmaakt van meerdere projecten die in één procedure ook in de provincie Noord-Brabant en Zuid-Holland moeten worden gerealiseerd. En dan heb je al een voertuig om daarmee de zaken te realiseren. We zijn heel blij dat de procedure in gang is gezet. En we zouden graag zien dat het op snelheid blijft en tot een goed resultaat kan leiden. En ik hoop voor de andere sprekers dat zij voldoende aan hun trekken kunnen komen door een zorgvuldige afwikkeling van deze procedure. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar onze laatste inspreker van de vijf sprekers. En dat is de heer Pijpers. Gaat uw gang.

De heer Pijpers: Ik kan daar eigenlijk wel vrij kort zijn. Ik neem aan dat jullie mijn stuk hebben gelezen, waarbij ik aantoon dat de keuze van Rijkswaterstaat om niet de Noordbovenpolder en de Thomaswaard te kiezen, dat ik die daarbij echt omver werp. Want zij komen daar met argumenten die ik ook al in eerdere instantie vorig jaar heb

aangegeven, die echt niet kloppen. En daar gaat ons cultuurhistorisch landschap mee naar de knoppen. U zegt dat het getijdegebied tot ons natuurhistorisch landschap behoort, maar het gebied van de Hel en Zuilespolder hoort dat ook al tweehonderd jaar. Dat is niet zo kort. Mijn vraag blijft echter openstaan. U kiest om die polder te ontpolderen, maar nergens, ook helemaal nergens, heb ik bij de stukken de volgende informatie gezien. Waar is de natuurtoets? Waar is het compensatieplan? Want er gaat waardevol gebied verdwijnen. Het ene stukje waar die mijnheer het net over had, waar de graslandpolder is, dat is net het stukje wat Rijkswaterstaat bestemd tot overstromingsvlakte. En weet u wat een overstromingsvlakte is? Dat is een bak met water. En daar zullen al die plantjes en al die... Staan op de rode lijst. Zullen daar niet van terugkomen. En daarbij is het beheer, het maaien en ook extensieve beweiding, de koeien een essentieel onderdeel om deze prachtige cultuurhistorische polder in stand te houden. Dat hebben we niet meer in Dordrecht. Dat is mijn bijdrage.

De voorzitter: Dank u wel. Dan mag u de microfoon uitzetten, mijnheer Pijpers. Dank u wel. Dan gaan we naar de vragen van de commissie aan de sprekers. En tijdkrachte leidt nog weleens tot een oneerlijke verdeling in vraagstelling of commissieleden die aan het woord zijn. Ik wil graag de commissieleden verzoeken om één vraag per keer te stellen. Kunnen we die gelijk beantwoorden. En zo een beetje rekening te houden met elkaar. Wie van de commissie heeft een brandende vraag? De heer Wringer, gaat uw gang. Ook even duidelijk aan wie u de vraag stelt.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. Ik stel mijn vraag aan de boer, als ik u zo mag noemen. Ik heb ook geen Frans gehad. Een jaar. Hoe zit het met uw stallen? Moeten die ook verplaatst worden?

De heer Chastelet: Nee, wij hebben de stal aan de Zeedijk nummer 4, achter de sportvelden. En die hoeven niet verplaatst worden inderdaad. Maar we zijn wel helemaal ingericht op koeien. En dat is natuurlijk wel... Daar hebben we het laatste jaar ontzettend in geïnvesteerd, in mestbakken, in vloeistofdichte vloeren. En ze leven bij ons op stro. Daar hebben we best wel wat mestruimte en alles in geïnvesteerd. En dat zou nu teniet gedaan worden. Dat is voor ons wel een kostenpost.

De voorzitter: Dank u wel. Dan was de heer Roggekamp net iets eerder. De heer Roggekamp, gaat uw gang.

De heer Roggekamp: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ik heb ook een vraag aan mijnheer Van Chastelet. Mijnheer Van Chastelet geeft aan dat hij met acht maanden al weg moet, terwijl volgens mij hebben we de vorige vergaderingen het er altijd over gehad dat we niet wilden dat het college meewerkt hieraan, omdat wij eigenlijk niet vonden dat we dat gebied aan Rijkswaterstaat moeten gaan afstaan, maar het gewoon zelf in de natuur van de gemeente te houden. Ik ben eigenlijk heel benieuwd hoe u aan die informatie komt die wij nog niet hebben.

De heer Chastelet: Dat is juist wat u zegt. Alleen wij hebben vorige week het pachtcontract gehad. Eigenlijk hebben we geen pachtcontract gehad meer.

We hebben een schrijven gehad van de gemeente Dordrecht dat we het moeten opleveren 1-1-2025. En als u dan nagaat dat onze koeien in oktober, dat staat ook in het pachtcontract, oktober/november naar binnen moeten, dan komen wij aan die acht maanden vanaf nu.

De voorzitter: Helder. Dank wel. Dan gaan we naar mijnheer Van der Spoel. U mag ook een vraag stellen.

De heer Van der Spoel: Dank u wel, voorzitter. En ik ben de achternaam ook even vergeten, maar voor de mijnheer met het mondkapje op, daar gaat mijn vraag naartoe. U geeft aan dat dit plan noodzakelijk is. En tegelijkertijd, als ik uw verhaal goed heb begrepen, geeft u ook aan dat door de recreatie het straks mogelijk is dat de Natura 2000 doelen niet haalbaar zijn. Tegelijkertijd met dit plan brengen we eigenlijk ook een goedlopend bedrijf, met een mooi toekomstperspectief om zeep. Is het volgens u dan niet veel beter om dit hele mooie plan in een andere polder uit te voeren?

De heer Terlouw: Ik denk dat de mogelijkheden vrij beperkt zijn voor locaties waar je dezelfde waarden kan creëren als hier. En dat heeft alles met de grotere getijdeslag te maken in dit deel van de Biesbosch. Dat ten eerste. En ten tweede denk ik echt dat het noodzakelijk is, omdat de natuur zwaar onder druk staat. Ontzettend veel doelen worden niet behaald. En die kan je daar juist wel realiseren, zowel onder als boven water. En ik denk ook dat we, gezien de veranderingen in het klimaat die op ons afkomen, dit soort ruimtes absoluut nodig hebben om de rest van Dordrecht gewoon droog te kunnen houden. Daar draagt het ook aan bij. En tot slot nog op uw vraag voor de recreatie. Ik denk dat alle recreatie die er nu plaatsvindt, en die ook in het nieuwe plan staat, gewoon prima door kan gaan. Dat zal totaal niet beperkt worden. Alleen de wens van de gemeente om die uit te breiden met kanovaren door het gebied, ik denk dat dat voor de vogels te veel verstoring zal opleveren. En dat zie je ook in de huidige polders, die wel opengesteld zijn voor kanovaren en die niet opengesteld zijn voor kanovaren. Vogeldoelen van Natura 2000 zitten daar gewoon niet, want die worden verstoord. Die vliegen op en die gaan weg.

De heer Van der Spoel: Mag ik daar een korte vervolgvraag op stellen? Ik weet dat we er maar eentje mochten doen.

De voorzitter: Een korte. Ik wilde nog zeggen, mits er een vervolgvraag is, dan mag dat, als die maar kort is.

De heer Van der Spoel: Dank u wel, voorzitter. Stel dat we dit hele plan voor de Zuilespolder even opzijleggen en u mag zelf een polder uitzoeken in de omgeving. Welke polder zou u dan kiezen waar deze plannen met al deze doelen het meest haalbaar zouden zijn?

De voorzitter: Totaal andere vraag, maar ik snap de verbinding. De heer Terlouw, gaat uw gang.

De heer Terlouw: De grootste kansen liggen toch echt in deze polder, waar je het snelst dit soort resultaten kan behalen. En in tweede instantie is de Noordbovenpolder in beeld. Alleen daar duurt het langer voordat je die resultaat kan behalen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan mevrouw Lammens, u heeft ook een vraag.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Ik wil graag een vraag aan mijnheer Terlouw stellen. U zegt dat het wel meevalt met de PFAS in de Hel en Zuilespolder. U bent bekend dat de norm 10 mu gram per kilo is en dat er in de Hel en Zuilespolder 30 mu gram per kilo zit? Het probleem daarvan is volgens mij dat vogels die eten voor een groot gedeelte, zoals de visarend, veel vis neem ik aan, uit de Hel en Zuilespolder. Ja hè? Precies. Bent u bekend met het onderzoek van het RIVM van de Westerschelde, wat de mensen mogen eten uit de Westerschelde? In de Westerschelde is een gebied waar je mag zwemmen. In de zwemplas mag je niet zwemmen. Daar zit een verhoging van PFAS. En in het RIVM rapport staat, een portie zelf gevangen bot uit de Westerschelde kan twee keer per jaar gegeten worden door een mens. Voor zeebaars is dat één tot zes keer per jaar. En spiering twee tot twaalf.

De voorzitter: Mevrouw Lammens, ik wil graag een vraag en niet een spreekbeurt.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Maar zo weinig mag een mens eten uit de Westerschelde. Hoe kan een zeearend dan in vredesnaam, als er zoveel PFAS zit in de Hel en Zuilespolder, daaruit leven.

De heer Terlouw: Als eerste een correctie, ik zei niet dat het meevalt met PFAS. Ik denk dat het zeer zorgelijk is dat er ontzettend veel PFAS in onze hele omgeving zitten. Maar ook uit dat onderzoek blijkt dat de Hel en Zuilespolder daarin niet uniek is. En dat daar niet de plekken zijn met de allerhoogste waarden. In onze omgeving zijn er nog veel meer plekken te vinden. Daarnaast zit er ook wel een verschil. Ik denk zeker dat er effecten zijn, ook op de natuur, maar heel veel is gewoon nog niet goed bekend. En van heel veel andere stoffen, zoals pesticiden, weten we het wel. En dan weten we ook dat die waardes veel hoger zijn dan bijvoorbeeld libellen aan kunnen. En daarnaast moet je ook rekenen dat wij een stuk langere levensduur hebben dan heel veel andere diersoorten. Maar dat betekent dat je die vervuiling ook veel langer kan opbouwen in je leven.

De voorzitter: Maar wacht even, mevrouw Lammens, we gaan geen discussies aan in een in een technische sessie. Alleen verdiepende vragen op de inhoud die...

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Denkt u dat het mogelijk is dat dadelijk er een bordje komt te staan, negatief, recreatieverbod bij de Zuilespolder, omdat er te veel PFAS in zit?

De voorzitter: Is dat een mogelijkheid, mijnheer Terlouw?

De heer Terlouw: Nee, volgens mij bleek uit het laatste onderzoek dat de waardes in de omgeving soortgelijk zijn. Dat er op dit moment niet echt een heel groot verschil is met straks wanneer er water van de rivier binnenkomt.

De voorzitter: Helder.

De heer Terlouw: De zwemplas is zeer zorgelijk, maar die ligt buiten dit plangebied.

De voorzitter: Mevrouw Lammers doet het heel slim. Door één woord stelde ze gelijk een vervolgvraag. Maar we gaan door naar de volgende. En dat is de heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Dank u, voorzitter. Ook een vraag aan de heer Terlouw. Hij heeft uitgelegd wat het belang in zijn ogen is van dit plan. Maar hij zal het met mij eens zijn dat er door dit plan ook natuur verloren gaat in de Hel en Zuilespolder. Kunt u iets meer zeggen over de afweging van het opofferen van natuur en het creëren van andere natuur? Waarom hecht u zoveel waarde aan die nieuwe natuur en zo weinig aan de oude natuur?

De heer Terlouw: Ik begrijp de vraag. Deels kan ik alleen op mijn eigen oordeel van het gebied afgaan. Want zoals de andere inspreker al zei, we hebben de natuurtoets nog niet gezien. Maar de waarden die er nu voorkomen, en ik kom er behoorlijk vaak en ik inventariseer daar ook behoorlijk, dat zijn waarden die minder zeldzaam zijn en minder wettelijk belang aan toe gehecht zijn dan de waarden die je gaat creëren. Je kan het ook heel makkelijk op een andere locatie weer terugkrijgen, die waarden. Terwijl de waarden van in de getijdennatuur is ontzettend moeilijk op een andere locatie te krijgen en is absoluut uniek in Europa. Ik bedoel, dit gebied is het enige gebied in Europa waar drie grote rivieren bij elkaar komen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de heer Stam.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Een vraag aan de mijnheer in het groen. Ik heb hem net horen zeggen, op de vraag van mijnheer Van der Spoel, ik denk dat de Hel en Zuilespolder beter is. Mijn vraag aan u is, kent u onderzoeken naar andere gebieden? Wat is daar de conclusie uit geweest? En zijn die rapporten die er dan eventueel zijn openbaar? En baseert u uw keuze dan op die onderzoeken en die rapporten of is het hetgeen wat u denkt?

De heer Terlouw: Sorry, ik hoorde u net even niet. U denkt dat? Ik verstond net niet de essentie.

De heer Stam: Moet ik ook weer even nadenken. U gaf aan, ik denk dat de Hel en Zuilespolder de beste oplossing biedt. En de vraag is eigenlijk, weet u dan of er rapporten zijn en onderzoeken naar andere gebieden? Kent u die rapporten. Zitten daar bepaalde conclusies in vast? Of heeft u uw keuze bepaald op uw gevoel?

De heer Terlouw: Ik denk dat u dat ook heeft kunnen lezen in de onderliggende stukken, die Rijkswaterstaat heeft aangeleverd. Die hebben zelf ook een analyse gemaakt van welke locaties geschikt zouden zijn. En onder andere daarvandaan, naast natuurlijk mijn eigen kennis van getijdennatuur.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Portier. Ik zat al op u te wachten. Gaat uw gang.

De heer Portier: Ik heb een vraag aan de inspreker, naast de heer Va Chastelet. Ik ben ook uw naam... Sorry? Willem Pijpers. Kunt u iets zeggen over de bestaande natuurwaarden in dit gebied?

De heer Pijpers: Ik heb regelmatig contact met ecologen. En mij is verzekerd dat zeker in het mooie stukje, want het heeft ook in De Dordtenaar gestaan met een luchtfoto, waar al die mooie bloemetjes staan. Daar zitten een groot aantal soorten op de rode lijst. In het water leven slakken, die zijn zeer beschermd in Nederland en die zijn zeldzaam. Als we daar op deze manier aan de gang gaan, we gaan daar getijdencultuur in doen, dan verdwijnt dat. En beseft wel dat het water wat binnenkomt, is slechter van kwaliteit dan wat er nu is. Want het water wat er nu is, is een deel regenwater, een deel kwelwater wat onder de grond naar boven komt, waardoor rotzooi in de ondergrond blijft zitten. En een klein beetje wat zo nu en dan bij de Zuileshoeve wordt ingelaten. Laten we het rivierwater toe, dan komt het sterk vervuilde rivierwater in het gebied, wat sterk vervuild is met onder andere grote hoeveelheden medicijnen, laatst nog uitgebreid heeft dat gestaan in de krant. En wat we ook krijgen als die geultjes daar mooi worden aangelegd, dat zijn doodlopende geultjes, dan krijgen we hetzelfde wat we zo nu en dan hebben in de Biesbosch. Als er hoogwater is, dan komt er allemaal rotzooi mee. Dan loopt het water weg en blijft de rotzooi achter. Het gebied wordt vuiler en slechter van kwaliteit dan het nu is. En dan kunnen we wel andere gebieden kiezen in dit gebied, want dan is de Noordbovenpolder een saaie akkerlandpolder met nul en geen natuurwaarde. En de Thomaswaard is heel makkelijk ook tot het getijdegebied om te vormen. En die alternatieven zijn er wel, maar die worden, ik heb het hier aangetoond, met flutargumenten afgewezen door Rijkswaterstaat.

De voorzitter: Helder? Dank u wel. Dan kijk ik de commissie rond of er nog andere vragen zijn aan de sprekers? Nog een nabrander? Nee. Dan wil ik de sprekers hartelijk danken voor het inspreken en ook de heldere beantwoording op de vragen die u heeft gekregen. En dan gaan we nu door naar het tweede deel van de vergadering. En dat is eigenlijk het vragenvuur richting Rijkswaterstaat en Staatsbosbeheer. Even kijken. De heer Nouzari, u heeft ook nog twee collega's bij u. Die zitten op de tribune. Klopt?

De heer Nouzari: Ja, dat klopt. Jeroen de Jong is Omgevingsadviseur en Johan de Bijl, ecooloog vanuit Rijkswaterstaat.

De voorzitter: Mocht er iets zijn waarvan u denkt, dat kunnen mijn collega's beter beantwoorden, voel je vrij om de microfoon eventjes te wisselen. Dan kijk ik de commissie rond of er vragen zijn. De heer Stam. Dan mag u aftrappen.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Meerderen zelfs. Ik speel even in op...

De voorzitter: Zullen we het weer voor de efficiëntie even één per keer doen. En als u het slim speelt als vervolgvraag, dan sta ik het toe.

De heer Stam: Ik begrijp hem. Ik wil even inspelen op de woorden die de vertegenwoordiger van de Zuileshoeve heeft gesproken. Zeven jaar geleden schijnt het al bekend te zijn geweest. Dan kijk ik naar Rijkswaterstaat. Wat weet u van gesprekken of vaartochten die zijn geweest zeven jaar geleden, met blijkbaar medewerkers van de organisatie uit Dordrecht? Hoe is die informatie bij de gemeenteraad of bij de gemeente neergelegd en hoe is daarover gecommuniceerd?

De heer Nouzari: Zeven jaar geleden is zelfs voordat ik bij Rijkswaterstaat kwam werken. Dat is een enigszins lastige vraag. Wat ik weet, is dat voordat er een opdracht op de markt kwam voor een opdrachtnemer die ons dan zou helpen met verschillende onderzoeken en het maken van het ontwerp zoals dat er nu bijligt, is er op ambtelijk niveau contact geweest met de gemeente, als een eerste verkenning. Omdat we wisten, we moeten met de KRW iets doen. En een van de waterlichamen is de Merwede. We hebben toen wel contact gehad. Maar het plan, zoals dat er nu bij ligt, was zeven jaar geleden echt niet zo duidelijk als dat het nu is. Het getal van zeven jaar is denk ik iets te hoog. Van wat ik weet, was minder kort van tevoren echt het contact met de gemeente over de mogelijke plannen.

De voorzitter: Dank u wel. Kunnen wij verder?

De heer Stam: Dat roept de vraag op, korter dichterbij betekent dat vijf jaar of betekent dat negen jaar?

De voorzitter: Een kleine duiding inderdaad van, wat is dichterbij? Die verwachtte ik al.

De heer Nouzari: Moet even goed nadenken. Ik denk zo vanaf 2020 ergens dat we echt in gesprek zijn gegaan, omdat we toen ook volgens mij de opdracht op de markt hebben gezet. En toen zijn de gesprekken echt gaan lopen. Omdat we ook hebben verkend op de verschillende locaties waar we op ambtelijk niveau toenadering hebben gezocht tot de gemeente, om daar meer duidelijkheid over te krijgen en informatie voor in te winnen. Dat weet ik zeker, dat we sinds 2020 sowieso in gesprek zijn.

De voorzitter: Dat is een duidelijk punt op de tijdlijn. Dan gaan we naar mevrouw Lammens voor een vraag.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Ik heb even een vraag aan Rijkswaterstaat. De Noordbovenpolder, mijnheer Pijpers noemde hem net ook al, is van het lijstje afgeschreven. Maar eigenlijk is het toch wel raar, want de Noordbovenpolder is van Rijkswaterstaat, neem ik aan. Gedeeltelijk. Waarvoor is die niet veel verder uitgezocht, want het is gewoon akkerbouwgrond? En dan nemen we gewoon een hele mooie polder met zeldzaam groen en beestjes, die gaan we onder water zetten.

De voorzitter: Waarom is die polder niet onderzocht? En we vinden daar verder nog niks van.

De heer Nouzari: Die polder is wel onderzocht. Vorig jaar mocht ik hier drie keer aanwezig zijn tijdens een beeldvormende commissievergadering en heb ik daar ook bij stilgestaan dat we in de volle breedte van de Merwede hebben gekeken, onder andere naar door Noordbovenpolder, maar dat die locatie is afgevallen. En in dit opzicht is er wel een verschil van mening. Bijvoorbeeld, een van de redenen was dat de Noordbovenpolder relatief laag ligt. Stel dat we het gebied zouden openen, dan zou dat echt gewoon volledig vollopen met water. Wil je daar dan getijdennatuur van maken, want getijdennatuur is, dan laat je niet een gebied gewoon volledig volstromen met water, maar dat worden eigenlijk soort van natuureilanden met invloed van getijdewerking. Moet er heel veel grondverzet plaatsvinden. En dan komen we in de stikstofdiscussie. En dat is dan eigenlijk niet meer haalbaar. Alleen al om die reden niet. Vervolgens, ook hier het verschil in mening, zijn er ook nog verschillende ecologische redenen. Ik wil eigenlijk dan mijn collega Johan de Bijl het woord geven om daar wat meer over toe te lichten, als u dat goed vindt, mevrouw de voorzitter?

De voorzitter: Als dat in het belang van de beantwoording van de vraag is, dan mag dat zeker.

De heer Nouzari: Ik vind van wel, maar ik kijk ook mevrouw Lammens even aan. Dan Johan, zou je daar wat meer over kunnen vertellen?

De voorzitter: En Johan heeft gewoon een microfoon. Of mijnheer De Bijl heeft gewoon een microfoon voor de neus staan. Dat is handig. Gaat uw gang.

De heer De Bijl: Bedankt. Ik denk duidelijk toegelicht. Ecologisch heeft Sander Terlouw denk ik net heel mooi het belang van getijdennatuur uitgelegd en toegelicht. Wat ik daar nog graag aan toe wil voegen, is dat juist voor onze riviernatuur het heel belangrijk is dat de gebieden verbonden zijn met de rivier. Als je nu hier op het Groothoofd staat of bij de Grote Kerk en je kijkt rond, je ziet de verstedelijking. Dat heeft natuurlijk heel veel voordelen, maar dat betekent ook dat er heel veel verloren is gegaan. En juist in gebieden aan de rivier zijn er heel veel van verloren gegaan. Heel veel dorpen in de omgeving met de tweede helft van de naam dam hebben. Het zijn allemaal zijrivieren die afgedamd zijn, waardoor er heel veel leefgebied voor vis en andere soorten verloren is gegaan. Juist ook een plaats dicht bij de rivier is van groot belang voor heel veel soorten. Dat wil ik graag even toelichten.

De voorzitter: Dank u wel. Ik ga heel even door naar de heer Van der Meer, want anders dan wordt het toch krap. En de microfoon mijnheer De Bijl mag uit. Dank u wel. De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Dank u wel, voorzitter. In vorige sessies hebben we weleens vragen gesteld over de chemische waterkwaliteit. En daar is nooit echt helemaal een duidelijk antwoord op gekomen, omdat van Rijkswaterstaat zijde werd gezegd, daar hebben ze niet zo expliciet naar gekeken. Voor deze gemeente en voor onze inwoners is PFAS natuurlijk hartstikke belangrijk voor de natuur, neem ik aan, ook. Mijn vraag is of u daar nog iets meer over kunt zeggen. Ik heb een rapportage gezien, waarin iets staat over dat een grote hoeveelheid grond teveel vervuild is om hergebruikt te worden.

Een deel daarvan blijkt dan vervolgens toch weer wel gebruikt te kunnen worden op een aantal oevers. Dat snap ik niet, want dat lijkt me met elkaar in strijd. Graag een toelichting daarop. En de tweede subvraag is, het gaat om getijdennatuur. Er komt voortdurend water in en weer uit. PFAS cumuleert. Is het niet zo dat daar een proces op gang komt dat steeds die hoeveelheid PFAS toe gaat nemen? En wat betekent dat voor de natuur? Ook een vraag aan de ecooloog, denk ik.

De heer Nouzari: Twee vragen. Het antwoord op de eerste vraag. Ik denk dat u vooral refereert naar PFAS en de verduidelijkende vragen die vanuit de gemeente richting ons zijn gekomen. De heer Coomans, vanuit het college, heeft volgens mij best wel een goede presentatie gegeven, twee weken geleden, tijdens de technische commissie over de stand van zaken daarvan. Wij zijn op dit moment bezig om antwoorden te formuleren en te zoeken naar die vragen die zijn gesteld, ook op het gebied van PFAS. Dat gaat ook over de zwemplas, zit daar ook tussen. We zijn nu in samenwerking, ook op ambtelijk niveau met de gemeente, maar ook met de Omgevingsdienst met onze eigen vergunningverlening bij RWS, met de waterschappen in gesprek om te kijken of we data naar boven kunnen halen om goed antwoord te kunnen geven op die vragen. Zo hebben we ook meetgegevens ontvangen van de zwemplas. Die gaan we ook analyseren. Kunnen we ook een antwoord geven. Maar op dit moment kunnen we nog vrij weinig qua antwoorden geven, omdat we nog in het proces zet zitten om die antwoorden te vinden. Maar het komt. In dat opzicht heeft de heer Coomans daar ook wat al over verteld. De tweede vraag moet u me even helpen herinneren.

De voorzitter: In één zin, als het kan, want u had een lange inleiding.

De heer Van der Meer: Of de getijdennatuur met in- en uitstromend water niet tot het voortdurende toevoeging van PFAS in de polder gaat leiden?

De heer Nouzari: Daar is wel naar gekeken. En daar kwam uit dat kijkend naar de stemming van het water, dat uiteindelijk de PFAS in zoverre verdunt dat er wel wat binnenkomt, maar de impact minimaal is. En dat op dit moment vooral veel PFAS in de polder komt door middel van depositie. Via regenval eigenlijk. Maar mijn collega Jeroen de Jong kan daar wat meer over vertellen nog.

De voorzitter: Gaat uw gang, mijnheer De Jong.

De heer De Jong: Dank u wel. Even als aanvulling op wat mijn collega Ehsan zegt. We zijn inderdaad druk bezig, samen met René en de gemeente, om antwoord te kunnen geven op die vragen. Daarbij is het uitgangspunt van... Bijvoorbeeld kijken we ook naar huidige monitoringsgegevens van waterkwaliteit. En vervolgens kijken we dan ook, wat wordt de toekomstige inrichting? En wat betekent dat? En wat betekent dat dan voor humane of ecologische risico's? En wat Ehsan zegt, dat klopt. Maar we kijken zeker nog aanvullend wat dat betekent. Voor de toekomstsituatie en of dat dat inderdaad meer ophoopt. Daar zijn we mee bezig om daar aanvullend nog antwoord op te geven.

De voorzitter: Dank u wel. Dan was er een vinger van de heer Roggekamp.

De heer Roggekamp: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ik heb een vraag aan de mevrouw van Staatsbosbeheer. Als eerste werd er net een paar keer aangegeven dat het Natura 2000-gebied is. Maar het gebied waar we het nu over hebben, is het niet. Dat zit net aan de andere kant. De overkant van het water beheert Staatsbosbeheer als een Natura 2000-gebied. En in de wandelgangen, die wij natuurlijk ook heel vaak horen, krijgen wij te horen dat Rijkswaterstaat voor dit stukje grond gekozen heeft, omdat dat in beheer is van de gemeente en met de gemeente makkelijker te onderhandelen zou zijn dan Staatsbosbeheer, omdat Staatsbosbeheer eigenlijk geen veranderingen wil. Als er nu een optie komt dat in het gebied, aan de andere kant van het Helkanaal of van de Helsloot of van de Kikvorskil, wat eigenlijk al Natura 2000-gebied is, waar dit plan ook goed uitgevoerd zou kunnen worden. Hoe staat Staatsbosbeheer daar dan tegenover?

Mevrouw Fokker: In principe is het natuurlijk jammer om nieuwe natuurwaarden over oude natuurwaarden heen te leggen. We hebben een Natura 2000 opdracht voor de gebieden die wij in beheer hebben. Ik zie niet helemaal de meerwaarde van een extra opdracht daaroverheen, terwijl wij al moeite hebben om aan onze huidige doelstellingen te voldoen. Ik ben daar niet heel enthousiast over, als ik heel eerlijk ben.

De voorzitter: Dank u wel. Dat was een compleet antwoord, denk ik. Even kijken. Dat klopt, ik had nog een vinger van de heer Damen en daarna mevrouw Stolk. En wellicht is mevrouw Stolk de laatste, want we beginnen nu in de tijd te lopen. De heer Kuhlmann. Als jullie lief zijn voor de heer Kuhlmann, dan is het een beetje kort. De heer Damen.

De heer Damen: Er ligt een deadline van EEG, waarop een hoeveelheid zoetwatergetijdegebied gerealiseerd moet worden. Maar tegelijkertijd krijgen we nu te horen dat er nog allerlei onderzoeken naar het PFAS-niveau en de ontwikkeling van PFAS-niveau lopen. Hebben die onderzoeken zin? Want als daaruit blijkt dat er een opeenhoping zou kunnen plaatsvinden van PFAS en daarom de Hel en Zuilespolder niet gebruikt kan worden, dan gaan we die deadline nooit halen. Wat hebben die verdere onderzoeken eigenlijk voor zin, behalve dat de aankondiging daarvan ons gerust moet stellen?

De voorzitter: Hebben de onderzoeken zin, in een korte vraagstelling. Gaat uw gang.

De heer Nouzari: Het korte antwoord is ja, omdat wij moeten ook, willen we de realisatie in kunnen voor de Kaderrichtlijn Water maatregelen, gewoon aan wettelijke kaders voldoen, waaronder het handelingskader voor PFAS. Nou is het wel zo dat bepaalde vragen die vanuit de gemeente zijn gesteld meer aanvullend is. Dat heeft dan eigenlijk niet altijd iets te maken met dat handelingskader en met de wettelijke kaders waaraan je zou moeten voldoen. Maar gezien het feit dat we enige vertraging oplopen met het projectbesluit, en de terinzagelegging daarvan, biedt dat ook voor ons een kans om meer tijd te nemen om uw vraag te beantwoorden.

De voorzitter: Heeft u nog een vervolgvraag, de heer Damen?

De heer Damen: Een vervolgvraag.

De voorzitter: Kort.

De heer Damen: Maar ongeacht wat het antwoord is, het verandert nergens iets aan, want u moet de deadline halen.

De heer Nouzari: Dat klopt. Maar los van het feit dat we de deadline moeten halen, moeten we ook voldoen aan wettelijke kaders. En wij verwachten op dit moment niet dat dat een probleem gaat worden in de planning voor het realiseren van de Kaderrichtlijn Water maatregelen.

De voorzitter: Helder. Dan gaan we eerst naar mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, dank. Ik weet ook niet of ik deze vraag zo überhaupt moet stellen, maar ik vond trouwens de vraag van de heer Roggekamp echt wel hout snijden. Daar komt helaas dan jammer genoeg niet een bevredigend antwoord op, wat mij betreft. Maar dat even terzijde. Maar als je zo alles bij elkaar aanhoort, want wij zijn leken op dit gebied, weten jullie eigenlijk zelf wel waar je mee bezig bent?

De voorzitter: Mijnheer Nouzari, ik zou uw opleidingen en diploma's en zo weer even erbij pakken.

Mevrouw Stolk: Ik stel deze vraag, omdat Rijkswaterstaat en allerlei anderen niet eens de vraag kunnen beantwoorden. Dat moeten jullie nog gaan uitzoeken. Vandaar de vraag, weet je eigenlijk wel waar je mee bezig bent?

De voorzitter: En nu krijgt de heer Nouzari een kans tot extra toelichting. Gaat uw gang.

De heer Nouzari: Ik neem even aan dat u dan de vragen met betrekking tot PFAS bedoelt.

Mevrouw Stolk: Nee, ik bedoel het in zijn algemeenheid. Wij krijgen als commissie dit te horen, dat te horen, dit horen en daar moeten wij een conclusie uit trekken. Wat wij proberen, is informatie te verzamelen, maar die wordt steeds onduidelijker. En vandaar de vraag, weten jullie zelf in zijn algemeenheid wat u met dat gebied wil gaan doen en wat de consequenties daarvan zijn?

De heer Nouzari: Het antwoord is ja, want alle plannen en afwegingen die we maken, zijn gebaseerd op onderzoeken die worden verricht. En die onderzoeken moeten ook aan bepaalde kaders voldoen. Ik vind het vervelend om te horen dat u als raad dan vanuit allerlei kanten informatie krijgt en het daardoor onduidelijk is. Een van de redenen waarom wij hier aanwezig zijn, voor de vierde keer, is om juist duidelijkheid te scheppen. En een andere reden waarom wij op ambtelijk niveau zo nauw samenwerken met de gemeente, is ook om die duidelijkheid te scheppen. Dat betekent echter niet dat sommige dingen, bijvoorbeeld op gebied van PFAS, nog steeds onduidelijk zijn. Daar zijn we mee bezig om die duidelijkheid dan te scheppen. Maar over heel veel zaken is wel duidelijkheid.

Ik vind het dan vervelend om te horen dat die duidelijkheid er voor u als raad dan niet is. En dan ben ik natuurlijk heel erg benieuwd waar dat hem in zit? Op welk onderwerp of wat dan de specifieke vragen zijn.

De voorzitter: Mevrouw Stolk, we moeten...

Mevrouw Stolk: Die ga ik nu niet stellen hoor. Daar ga ik niet op in, want dat is te kort. Alleen het politieke oordeel wat wij dadelijk moeten geven, is het verzamelen van informatie. En dat kan je op basis van de informatie die nu gegeven wordt door ons als... En ik kijk maar even de commissie aan. Kunnen wij daar niet dadelijk een oordeel over geven. Ik kan wel een oordeel geven. Daar gaat het niet om. Want ik hoor ook dat er een brief op de mat ligt dat mijnheer over acht maanden weg moet.

De voorzitter: Maar mevrouw Stolk, is dat niet iets meer voor tijdens de concluderende...

Mevrouw Stolk: Ik rond af.

De voorzitter: Om met de commissie te bespreken als we conclusies gaan trekken over wat we verder nog met dit raadsvoorstel willen?

Mevrouw Stolk: Jazeker, daar kom ik zo meteen op terug of...

De voorzitter: Want ik heb nog twee technische vragen staan. Die wil ik eerst even afronden.

Mevrouw Stolk: Dan stop ik ermee.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Dank, voorzitter. Even een vervolgvraag naar aanleiding van de vraag van de heer Roggekamp voor mevrouw Fokker. Ik begrijp natuurlijk goed uw antwoord wat u gaf. Dat is eigenlijk zonde om natuur op te geven voor andere natuur. Maar ik ben benieuwd hoe u kijkt, want u werkt bij Staatsbosbeheer, u heeft natuurlijk kijk op natuur. Wij zitten natuurlijk in Dordrecht als gemeente met dezelfde afweging. U heeft natuurlijk de heer Pijpers ook gehoord en andere deskundigen. Het is niet een industrieterrein wat er wordt opgegeven. Het is een prachtig natuurgebied nu. Vandaar dat ik toch even benieuwd ben.

De voorzitter: De heer Kuhlmann, kan iets korter.

De heer Kuhlmann: Mijn vraag is inderdaad, waarom denkt u dat de Hel en Zuilespolder, zoals hij er nu ligt, minderwaardig zou zijn aan de Thomaspolder? Dat het wel de moeite waard is om die natuur op te geven en te veranderen in andere natuur, maar niet uw polder, om het zo te zeggen?

De voorzitter: Vraag die we volgens mij iets vaker al hebben gehoord vanavond.

Mevrouw Fokker: Dat is een beetje een moeilijke vraag. Want over de Hel en Zuilespolder ga ik niet. Die is niet van ons. Wij zijn ook geen onderdeel geweest van die afweging voor de Hel en Zuilespolder. Daar kan ik niet zo goed antwoord op geven. Wat ik wel weet, is dat in de omliggende gebieden die wij beheren, dan kan ik eigenlijk mijnheer Terlouw napraten, maar daar zitten zulke bijzondere natuurwaarden. Ik denk dat Dordrecht heeft zo'n bijzondere omgeving, met zulke unieke omstandigheden en zulke unieke natuurvoorwaarden die je nergens anders kunt krijgen. De dingen die wij bijvoorbeeld in de Thomaswaard voorzien, is dat we daar een Glanshaverhoiland kunnen ontwikkelen van Europese klasse. Dat is echt Europese zeldzaamheid ook. Europees belang voor verschillende plantensoorten, bloemensoorten, insectensoorten. En dat geldt eigenlijk voor ook de rest van het zoetwatergetijdengebied. Het is zo bijzonder en zo belangrijk ook voor natuur in de omgeving, in heel Nederland, in heel Europa, zelfs daarbuiten. U weet zelf, er komen vogels invliegen hier naar de getijdennatuur. De gebieden die wij in bezit hebben, daar kan ik een uitspraak over doen. En dat is van onuitsprekelijk belang.

De voorzitter: Dank u wel. Helder. De heer Kuhlmann, we gaan naar de heer Portier, want we hebben nog maar tien minuten.

De heer Kuhlmann: Dan kan ik me ook voorstellen dat u ook heel veel moeite heeft met...

De voorzitter: En uw partij heeft al heel veel vragen gesteld. De heer Kuhlmann. Sorry. Ik ben hier om de tijd te bewaken. U heeft al twee sprekers gehad, wat ook kan in een beeldvormende sessie. Maar de heer Portier heb ik nog niet gehoord. Die krijgt van mij eerst het woord.

De heer Portier: Ik heb even een vraag aan Rijkswaterstaat. Als ik zo even kijk naar de doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water. Daar staat, behoud van chemisch schoon. Eerste plaats. En ecologisch gezond oppervlakte- en grondwater. Ik ga even kijken naar de richtlijn. 84 pagina's over waar die Kaderrichtlijn Water aan moet voldoen. Daar komt het woord getijden of getijdennatuur niet in voor. Hoe vertaalt de Europese Kaderrichtlijn Water zich in een vereiste dat er een bepaald oppervlakte getijdennatuur gerealiseerd moet worden? Ook gezien het feit dat een aantal alternatieven afgewezen is op grond van het argument van, dan hebben we niet genoeg hectare.

De heer Nouzari: Ik begrijp de vraag. En hierin gaat het een beetje over de beleidsvertaling die dan heeft plaatsgevonden vanuit de richtlijn richting de EU-lidstaten. En daarvoor geldt dat wij naar bepaalde waterlichamen moeten kijken. En daarbij gaat het om dat we bepaalde hectares of kilometers aan maatregelen realiseren. Daar worden we als Nederland ook op afgerekend, vanuit de Europese Unie. En dat is de vertaling die daarin is gemaakt. Neemt nog niet weg dat wij ons, vanuit de projectentak van Rijkswaterstaat, vooral bezighouden met de ecologische waterkwaliteit. Dat gaat vooral over de biodiversiteit in onze wateren. En het is de vergunningverleningstak vanuit RWS die vooral zich richt op de chemische waterkwaliteit. Hoe schoon het water is. Dat is volgens mij ook uw vraag, hoe dat vertaald is naar hoe Rijkswaterstaat het nu aanpakt. Dan is dit het antwoord.

De voorzitter: De heer Portier, excuus, maar we moeten eigenlijk echt naar een afronding, naar een conclusie. Eén zin. Echt kort.

De heer Portier: Er is niet opgelegd door Europa dat er een bepaalde hoeveelheid getijdennatuur gerealiseerd moet worden?

De heer Nouzari: Jawel, omdat we daarop worden afgerekend.

De heer Portier: Hectare op een aantal wateroppervlakte, maar het hoeft niet per se getijdennatuur te zijn.

De heer Nouzari: Nee, ik moet dan even naar mijn ecooloog kijken. Maar er zijn verschillende maatregelen die wij treffen vanuit de Kaderrichtlijn Water. Dat zijn niet alleen maar getijdennatuur maatregelen. Het zijn ook andere type maatregelen.

De voorzitter: Het ligt iets genuanceerder dan ja, nee. Helaas op de laatste minuut, want ik moet dit goede gesprek afkappen om met de commissie een conclusie te trekken wat we met dit raadsvoorstel willen doen. Volgens de eerder bedachte route zou dit stuk naar de raad van 12 maart moeten. Wat betekent dat we dit op 5 maart oordeelsvormend kunnen bespreken. En ik kijk eventjes de commissie rond of dat nog steeds de gewenste route is of dat er op dit moment andere wensen bestaan. Mevrouw Lammens.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Een kleine opmerking. Rijkswaterstaat heeft gezegd dat ze drie maanden uitstel wilden, vorige vergadering. Hoe ziet het daarmee? Want ze kregen de berekeningen niet door met de CO2.

De voorzitter: Dat is misschien wel even een belangrijke vraag voor Rijkswaterstaat om te beantwoorden.

De heer Nouzari: Ik begrijp de opmerking over CO2 even niet. Maar bedoelt u met... Wat we nu zien, is dat de minister heeft besloten om een projectbesluit hiervoor voor te bereiden, vanwege het internationale belang van de KRW. Daar bent u ook over geïnformeerd. Daarin stond een planning, wat betreft de zienswijzeprocedure en het vaststellen van het projectbesluit. Dat schuift nu ongeveer drie maanden op, die hele planning.

De voorzitter: Ik begrijp dat inderdaad de hele planning wordt nu definitief drie maanden opgeschoven?

De heer Nouzari: Ja, dat is wel definitief.

De voorzitter: Wat betekent dat de commissie in principe wat meer ruimte heeft, dat zeg ik goed, om dit te bespreken. Zorgt dat nog voor andere meningen? De heer Stam.

De heer Stam: Voorzitter, dan zou ik eerst willen weten, om toch maar weer een vraag te stellen, wat is eigenlijk onze bevoegdheid? Ik wil het met alle liefde en plezier gaan bespreken in de raad. Maar het is een besluit van een ministerieel onderdeel. Wat is precies onze bevoegdheid dan? Want we hebben het allemaal over de inhoud.

De voorzitter: De heer Stam, ik kan helaas... De volgende vergadering staat echt al klaar.

De heer Stam: Dat zie ik ook.

De voorzitter: Wij moeten nu als commissie met elkaar besluiten hoe we dit verder gaan bespreken.

De heer Stam: Maar ik vind dat wel een essentiële vraag. Want we kunnen dat wel gaan bespreken met elkaar...

De voorzitter: Dat is zeker een essentiële vraag, maar wij moeten nu de vergaderzaal ook vrij gaan maken. De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Voorzitter, er is toegezegd om bepaalde vragen nog te beantwoorden. Als we de tijd hebben om die antwoorden te krijgen, voordat we een definitief besluit moeten nemen, dan zou ik ervoor zijn om die tijd ook te nemen.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: En daarmee doelt u op 5 maart nogmaals beeldvormend?

De heer Van der Meer: Ik denk dat beeldvorming handiger is, nadat de vragen beantwoord zijn, als het tijdpad dat toelaat.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Even aansluitend daarop, wat betekent dit voor de boer, om het maar zo even te zeggen? Want die heeft nu een brief op de mat dat hij over acht maanden daar weg moet. Ik zou dan ook willen dat dat uitgesteld wordt. Want als we gaan uitstellen, laten we dat dan ook uit gaan stellen. Want de raad moet daar een oordeel over geven en Rijkswaterstaat kan willen wat hij wil, maar volgens mij is de raad hier het hoogste orgaan en die beslist daarover.

De voorzitter: Zeker. De griffie en ik concluderen dat er nog best wel aardig wat beeldvormende/technische vragen toch nog opkomen. Ons idee is nu om die vragen te inventariseren vanuit de commissie. En dan vervolgens nog een technische sessie te organiseren. Kan de commissie daarmee instemmen? Ja. De heer Roggekamp nog eentje?

De heer Roggekamp: Voorzitter, ik sta er helemaal achter. Maar dan wil ik wel ook dat wat mevrouw Stolk zegt, dat mijnheer Chastelet gewoon de ruimte krijgt om op een normale manier door te kunnen gaan, zolang nodig.

De voorzitter: Dank u wel voor uw opmerking.

De heer Stam: Sorry, voorzitter. U snoert mij de mond met een vraag en u laat iedereen weer aan het woord. Ik wil gewoon van Rijkswaterstaat weten, wat is onze bevoegdheid?

De voorzitter: De heer Stam, het verschil is dat we hebben het hier met de commissie nu over het proces. En de tijd om aan Rijkswaterstaat vragen stellen, die is nu geweest. Ik moet de commissie ook echt af gaan sluiten. We zijn vijf minuten uitgelopen. Ondanks dat vind ik dat iedereen ontzettend fijn heeft samengewerkt. En dat we het nog best wel goed redelijk binnen de tijd hebben gered. Ik wil iedereen hartelijk bedanken. En een hele fijne avond. En wie weet tot ziens.

4. Initiatiefvoorstel woonwagenebewoners hebben recht op standplaatsen van de fracties VSP en Van Waardhuizen

5. Raadsinformatiebrief over Beantwoorden initiatiefvoorstel "woonwagenebewoners hebben recht op standplaatsen" – Raadsinformatiebrief

Voorzitter: De heer Groenewege
Raadsgriffier: De heer Boogaard
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. Gorter (Op Ons Eiland)
Mevr. De Groot (Beter voor Dordt)
Dhr. Den Hartog (GroenLinks)
Mevr. Van Herwijnen (Partij voor de Dieren)
Dhr. In 't Veld (VSP)
Mevr. Kamphuis (SP)
Dhr. Klerk (CDA)
Mevr. Kruger (GroenLinks)
Dhr. Kolkiliç (DENK)
Dhr. Van der Net (VVD)
Mevr. Nieuwland-van den Bosse (CU/SGP)
Dhr. Roggekamp (Gewoon Dordt)
Dhr. Stolk (VSP)

Portefeuillehouders: wethouder P. Heijkoop

De voorzitter: U maakt het wel heel spannend, mensen. Kunt u gaan zitten? Kunt u gaan zitten, alstublieft. Dank u wel.

Mevrouw Kruger: Voorzitter, gaan we beginnen?

De voorzitter: Dank u wel. Ik wacht even tot de mensen hun stoel hebben gevonden of de uitgang. Dat mag ook. We hebben het over het initiatiefvoorstel van de VSP en Fractie van Waardhuizen getiteld, woonwagenebewoners hebben recht op standplaatsen, in combinatie met de beantwoording van het college. We moeten vaststellen dat we een quorum hebben van minstens negen fracties. En ik heb het vermoeden dat we dat zomaar hebben gehaald. Gefeliciteerd. Welkom aan iedereen. Kijkers thuis, commissieleden, raadsleden, wethouder, griffie, ondersteuning, belangstellenden. Laten we eens beginnen met een kort voorstelrondeje. En dan begin ik links van mij.

De heer Heijkoop: En daar treft u Peter Heijkoop, wethouder.

De heer In 't Veld: Richard in 't Veld, VSP.

Mevrouw Stolk: Margret Stolk, VSP.

De heer De Groot: Megan de Groot, Beter voor Dordt.

De heer Den Hartog: Paul den Hartog, GroenLinks Dordrecht.

Mevrouw Kruger: Kitty Kruger, GroenLinks Dordrecht.

Mevrouw Kamphuis: Meta Kamphuis, SP Dordrecht.

De heer Kolkiliç: Masum Kolkiliç, DENK.

Mevrouw Nieuwland-van den Bosse: Eline Nieuwland, ChristenUnie/SGP.

De heer Van der Net: John van der Net, VVD.

De heer Roggekamp: Erik-Jan Roggekamp, Gewoon Dordt.

De heer Gorter: Wouter Gorter, Op Ons Eiland.

Mevrouw Van Herwijnen: Irma van Herwijnen, Partij voor de Dieren.

De heer Klerk: Albert Klerk, CDA.

De voorzitter: En dan hebben we nog wat mensen op de tweede rang. Nemen die deel? Sorry.

De heer Stam: Marco Stam, Fractie van Waardhuizen.

De heer Boogaard: André Boogaard, commissiegriffier.

De voorzitter: Excuus.

De heer Stam: Marco Stam, Fractie van Waardhuizen.

De voorzitter: Welkom. En de rest niet. We hebben het vandaag over het gewijzigde initiatiefvoorstel van de VSP en Fractie van Waardhuizen en de college reactie erop. Dat zijn punten 6 en 7 op de agenda. En die worden gezamenlijk behandeld. En dit initiatiefvoorstel heeft al een bepaalde geschiedenis doorlopen in de commissie. Want op 14 november hebben we een technische sessie gehad over het collegebeleid omtrent woonwagens. 12 december jongstleden een beeldvormende vergadering met vier sprekers, belanghebbenden en technische vragen. En 16 januari jongstleden een oordeelsvormende vergadering over de eerste versie van dit initiatiefvoorstel, aan de hand van vier politieke vragen. Naar aanleiding van die laatste bespreking hebben de initiatiefnemers hun voorstel aangepast. En daarover gaat vandaag het debat, met de focus op de politieke vraag, wat vinden de fracties van de wijzigingen? Op het gewijzigde voorstel staat nog wel de oude datum, maar laat u daardoor niet misleiden. Het voorstel is wel degelijk aangepast. En voor we beginnen wil ik eigenlijk eerst de initiatiefnemers kort de gelegenheid geven om toe te lichten wat er is veranderd en waarom. En daarvoor geef ik mevrouw Stolk het woord.

Mevrouw Stolk: Dank, voorzitter. Laat ik even beginnen met wat complimenten uit te delen. Allereerst aan de commissieleden, die op een hele constructieve manier mee hebben gedacht, mee hebben gedaan om te kijken wat we op een constructieve manier toch voor elkaar kunnen krijgen met dit initiatiefvoorstel. Ik wil daar ook wethouder Heijkoop voor bedanken en zijn ambtenaren. Dat gebeurt niet vaak. Neem die complimenten ook gewoon ter harte. Maar ik dank ook de commissieleden daarvoor, want ook die dingen zijn meegenomen, waaronder bijvoorbeeld van mevrouw Van Herwijnen van, waarvoor heeft u geen dekking meegegeven? Die hebben we er ook in gedaan. Dat was ook een hele mooie toevoeging. En tijdens die oordeelsvormende vergadering werd door een meerderheid duidelijk naar voren gebracht dat zij begrip hebben voor de behoefte aan meer standplaatsen. Even los van de toezegging die de wethouder heeft gedaan dat die vijf standplaatsen bij De Hoop deze raadsperiode vorm zouden krijgen. Dat staat los van dit initiatiefvoorstel. Om hieraan mogelijk invulling te kunnen geven, is gesproken over de mogelijkheden om bestaande locaties te verdichten en/of creatieve oplossingen te bedenken. Het initiatiefvoorstel is hierna toegespitst op een onderzoek naar de verdichtingsmogelijkheden en creatieve oplossingen. Deze aanpassingen is in overleg met de ambtelijke organisatie, wat ik al eerder zei, ook gedaan. En de dekking komt vanuit de jaarrekeningenresultaten 2023. En dat staat ook, zoals u kunt zien, bij de beslispunten. En nou ben ik toch bezig met complimenten uitdelen. Laat ik ook de griffier danken. Maar zeker ook mijn collega, de heer In 't Veld, die zich heel erg heeft ingezet om dit voor elkaar te krijgen. Ook dank, Richard, aan jou. En daar wil ik het eventjes bij laten, voor zover.

De voorzitter: Een warm bad voor de hele commissie. Fijn. Dan gaan we over naar de eerste termijn van de fracties En ik wil graag eerst inventariseren wie het woord wil voeren over dit onderwerp. Dat is eigenlijk iedereen. Dan wil ik eigenlijk voorstellen dat we het weer doen, zoals de vorige keer. Dat we eerst wat reacties krijgen van de andere fracties en dan aan het eind kunnen de initiatiefnemers reageren op gestelde vragen. Maar u kunt natuurlijk wel altijd interrupties plegen tussendoor.

Laten we dan maar mooi aan dat uiteinde beginnen. Want dan komen we precies uit waar we moeten zijn. De heer Klerk CDA.

De heer Klerk: Dank u wel, voorzitter. Het wordt niet vaak gezegd, als je met het CDA begint dat je dan komt waar je wil wezen. Dank u wel voor dat compliment aan de voorzitter. Het CDA vindt het ook goed dat er aandacht is voor de standplaatsen voor woonwagenbewoners in onze stad. En in de eerdere commissievergaderingen hebben we daar ook constructief op input willen geven. Ik heb eerder ook benadrukt dat Dordrecht doet het al goed voor woonwagenbewoners en voor de standplaatsen. Maar juist dat maakt ook misschien de inspanningsverplichting daar wel, omdat deze mensen gewoon een wezenlijk onderdeel van Dordrecht uitmaken, van de Dordtse inwoners. Daarom kan het CDA zich vinden, zoals eerder gezegd, in de verdichtingsstudie op de huidige locaties. Wel nog een vraag die we hebben, of er meer duiding kan worden gegeven aan het begrip, en andere creatieve oplossingen? Die verdichtingsstudie is één. Op de bestaande locaties kijken, kunnen we daar meer realiseren. Maar een creatieve mogelijkheid is wat het CDA betreft niet het vergroten van de bestaande locaties. Ik noem maar even iets.

De voorzitter: Mag ik vragen of dit een vraag is aan de initiatiefnemers of aan het college?

De heer Klerk: Aan de initiatiefnemers, welke duiding ze aan het begrip creatieve oplossingen toedichten? En wat ik verder in de vorige commissie ook weergaf, dat het belangrijk is enerzijds dat die verdichtingsstudie samen met de bewoners plaatsvindt. Dat lezen we dan ook mooi terug in het initiatiefvoorstel. En dat het voor het CDA belangrijk is dat die extra plaatsen, maar sowieso de plaatsen die er komen, met voorrang toevallen aan Dordtse inwoners op wachtlijsten. Maar ik begreep, ook in onderling contact in de afgelopen periode, dat de huidige regelgeving daarin al voorziet. En misschien is dat iets wat het college kan bevestigen. Kortom, zoals het initiatiefvoorstel er nu ligt, en daarbij wel rekening houdend met de vragen zoals ik ze zojuist heb gesteld, is het een goed initiatiefvoorstel dat ook recht doet aan een groep Dordtenaren voor wie niet heel veel is gedaan in de laatste periode. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we door met de Partij voor de Dieren. Mevrouw Van Herwijnen.

Mevrouw Van Herwijnen: Dank u wel, voorzitter. Allereerst maar eventjes beginnen met het bedankje wat we hebben gekregen van mevrouw Stolk naar onze kant toe, over het inbrengen van financiën in het stuk. Nu hebben ze in de nieuwe versie aangegeven dat ze dat willen doen vanuit de jaarrekeningresultaten. En dat riep bij ons wel weer even de vraag op die ik dan aan de wethouder wil stellen over, kan dat op deze wijze? En hoe denkt de wethouder daarover? Dat allereerst eventjes. Maar zeer zeker verbeteringen in het in het nieuwe voorstel. Er is zeker geluisterd naar hetgeen wat in de vorige commissie naar voren is gebracht. En de wensen zijn inderdaad ook in het nieuwe stuk veel concreter gemaakt. Wel betreuren wij het dat het gevraagde plan van aanpak in het vorige voorstel, dat die niet in het nieuwe voorstel terugkomt.

En in het vorige voorstel staat, even ook voor de andere commissieleden, op basis van de herinventarisatie van de wachtlijst een plan van aanpak te presenteren hoe aan de toegenomen vraag invulling gegeven wordt. En door dit weg te laten, wordt het voorstel nu enigszins afgezwakt en geeft hierdoor eigenlijk minder perspectief voor de mensen die nu op de wachtlijst staan. In het nieuwe voorstel wordt alleen ingegaan op aanpassingen binnen de huidige woonwagenlocaties. Wat u zelf natuurlijk al aan heeft gegeven. Maar vraagt eigenlijk geen inspanning naar nieuwe locaties. En dat vinden we als partij toch eigenlijk wel jammer dat dat er helemaal uit is gehaald. Maar overal vinden wij het een goed voorstel en kunnen we zeker wel voor zijn.

De voorzitter: Dan gaan we door, dank u wel, met de heer Gorter, Op Ons Eiland.

De heer Gorter: Dank u wel, voorzitter. De fractie van Op Ons Eiland is zich bewust van de urgentie. Naar onze mening moet een initiatiefvoorstel antwoord geven op welke problemen hebben we en hoe gaan we dit oplossen? Hoe is het nu en hoe zouden we het beter moeten doen, voorzitter? Op Ons Eiland bracht in de eerste commissie in om te kijken naar de mogelijkheden van splitsen, de hoogte in of andere creatieve mogelijkheden. Ofwel out of the box denken was ons motto. Daar werd in eerste instantie een beetje lacherig om gedaan, maar inmiddels staat het wel onder punt 1 opgenomen in het aangepaste voorstel. Grondig onderzoek naar creatieve mogelijkheden om te komen tot uitbreiding van standplaatsen moet op korte termijn plaatsvinden. Daar liggen de mogelijkheden. Laten we de woonwagenbewoners geen valse hoop geven. Dit onderzoek gaat niet alle knelpunten oplossen, maar elke standplaats extra is er één. Dat neemt niet weg dat de onvrede over de toewijzing van de woonwagenstandplaatsen in de gemeente Dordrecht de bewoners erg hoog zit. Eigenlijk zou dit initiatiefvoorstel daar een richting aan moeten geven. Hoe kan het anders? Het voorstel geeft daar nog geen antwoord op. Voorzitter, Op Ons Eiland heeft sympathie voor dit voorstel. Dat hebben we al eerder kenbaar gemaakt. Naar onze mening had het wel iets smarter gemogen. Met andere woorden, we missen mogelijke oplossingen van de geschetste problemen vanuit de initiatiefnemers. Voor zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we door met Gewoon Dordt. De heer Roggekamp.

De heer Roggekamp: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, zoals eerder al aangegeven, dit voorstel past wel bij de vorige vergaderingen die we over dit onderwerp hebben gehad. Ik sluit me ook aan bij de heer Gorter, dat we wel wat meer smart eigenlijk zouden willen hebben. Als raad gaan wij over het kaders stellen en over het controleren op die taak. Eigenlijk zouden we ook heel graag zien, en dat zou via het voorstel een onderzoek kunnen zijn, dat we gewoon gaan vastleggen dat op zoveel woningen ook zoveel woonwagenstandplaatsen moeten staan. Dat is dan het kader. En hoe die precies ingericht wordt, dat is dan het volgende. Maar dan weten we dat er genoeg zijn. Op die manier kunnen we het voor... Ook bij het uitrijden van de stad kun je dit goed meenemen. En dat mis ik hier nog in. Het is heel veel onderzoek. Het is heel veel gaan bekijken of, maar uiteindelijk is het dan toch weer ergens in een la te leggen. En dat zou zonde zijn, voorzitter.

De voorzitter: Is dit een punt waarop uw fractie een amendement overweegt, bijvoorbeeld?

De heer Roggekamp: Ligt er nog aan hoe het vandaag loopt. De heer Van der Net, VVD.

De heer Van der Net: Dank u wel, voorzitter. In ieder geval staan hier de dingen in die wij ook hebben aangegeven. En dat is met name de creatieve oplossingen. Maar dan is inderdaad wel de vraag van de heer Klerk ook terecht, waar denken we dan aan? Die verdichting, een onderzoek is volgens ons toch vrij eenvoudig om dat vast te stellen van, hebben we eventueel op de plekken die er nu zijn nog mogelijkheden om daar eventueel een extra woonwagen bij te plaatsen? Dat lijkt mij vrij simpel. De wachtlijsten en de systematiek omtrent de volgorde, daar heeft de vorige keer de wethouder ook al iets over gezegd. Dat lijkt mij handig om eens te kijken inderdaad, hoe loopt dat nu en hoe kan dat anders? De vraag is wel bij punt 3 van het besluit, waar wordt dan aan gedacht? Want samen met de woonwagenbewoners te kijken of de beleidsregels over de toewijzing van de woonwagenstandplaatsen gewijzigd zou moeten worden. Ik denk dan, laten we eerst inderdaad de systematiek eventjes in kaart brengen en te kijken, hoe kan het anders? En dan komen we uiteindelijk toch wel bij die huisvestingsverordening terecht. Er staat een dekking bij. Volgens mijn kennis is dat inderdaad een dekking die kan. Alleen dan even de vraag, en ik weet niet of dat vanuit de indieners kan komen of vanuit de wethouder, maar er wordt hier een ton genoemd. En nogmaals, dan denk ik van, hoeveel geld heb je daar dan voor nodig om in ieder geval die verdichting en die creatieve oplossingen tot stand te brengen. En dan lijkt mij in ieder geval op dit moment een ton wel heel veel. Dat was hem, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we door met de ChristenUnie/SGP. Mevrouw Nieuwland-van den Bosse.

Mevrouw Nieuwland-van den Bosse: Dank u wel, voorzitter. Dat gaat allemaal redelijk voorspoedig tot nu toe. In elk geval complimenten aan de initiatiefnemers, ook gehoord de vergadering van de vorige keer, dat die punten heel duidelijk zijn meegenomen in de aanscherping van het initiatiefvoorstel. We hebben ook de vorige vergadering sympathie uitgesproken om met de woonwagenbewoners te gaan kijken naar die creatieve oplossingen, zoals de verdichting en een betere werking van een toewijzingssysteem. Daar staan we zeker positief tegenover. Tegelijkertijd blijf ik het ook gewoon lastig vinden, als je meer gaat bekijken vanaf hoe doen we het als Dordrecht en hoe hebben we het de afgelopen jaren gedaan? Dan blijft ook gewoon nog steeds dat het aantal standplaatsen wat we hier en Dordrecht hebben relatief hoog is vergeleken met de rest van het land. En er zijn er inderdaad geen bijgekomen, maar ook voor andere groepen gelden soortgelijke problemen. Als we bijvoorbeeld kijken naar de sociale huur, die zijn juist afgenomen in plaats van toegenomen. Wij blijven er in elk geval mee zitten dat we iedereen wel een passende woning zouden willen geven, maar dat helaas de realiteit anders is. Enerzijds sympathie, maar tegelijkertijd is voor ons wel een beetje de bottleneck toch ook het financiële prijskaartje wat eraan hangt. En daarom horen we daar ook graag nog een reflectie op van de wethouder. Want gezien die scherpe financiële keuzes die ook nog gemaakt moeten worden, vind ik een ton toch weer een heleboel geld.

De voorzitter: Een interruptie van mevrouw Kamphuis.

Mevrouw Kamphuis: Dank u wel. Via de voorzitter wil ik vragen aan een ChristenUnie, hoe denkt u dan over die twintig jaar dat de bewoners geen wagen erbij hebben gekregen? Dat daar wel geld tegenover mag staan, lijkt ons wel logisch, denk ik.

De voorzitter: Gaat uw gang.

Mevrouw Nieuwland-van den Bosse: Wat ik zojuist ook probeerde aan te geven, is dat het voor meer groepen in deze samenleving geldt dat er geen plekken bij zijn gekomen. Dat geldt ook voor de sociale huur bijvoorbeeld. En uiteindelijk moet je keuzes maken in waar er geld heen moet. Dan is nu de vraag, heb je daar op dit moment dan een ton voor over?

De voorzitter: Een vervolgvraag. Mevrouw Kamphuis.

Mevrouw Kamphuis: En wat vindt de ChristenUnie ervan als je dan iets minder hele dure huizen doet, die je toch niet kan verhuren of verkopen en dan dat geld doorsluizen naar sociale huur en de woonwagens?

Mevrouw Nieuwland-van den Bosse: Helaas is het niet zo dat er geld van ons gaat naar dure huizen. Dat levert juist geld op. Helaas is dat geen inkomstenbron waarmee we dit kunnen betalen.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Een interruptie?

Mevrouw Stolk: Ja, als dat mag?

De voorzitter: Mevrouw Stolk. Zeker, gaat uw gang. VSP.

Mevrouw Stolk: Mevrouw, nou ben ik even uw naam kwijt, Nieuwland geeft aan, er zijn ook veel andere bevolkingsgroepen die een sociale woning willen. Maar daar hebben we de afgelopen twintig jaar voor gebouwd. Weliswaar te weinig, want we hebben veel te weinig ingestoken op sociale woningbouw. Maar dat is een keuze die de voorgaande colleges en dit college heeft gemaakt. Maar bent u zich ervan bewust dat wij ook gewoon een grote groep woonwagenbewoners in Dordrecht hebben? En voelt u zich daar dan niet verantwoordelijk voor, om daar ook voor te bouwen, omdat daar de afgelopen twintig jaar niet voor is gebouwd? En u zegt, we willen voor iedereen bouwen. Er is voor iedereen gebouwd. Er is voor de lage inkomens gebouwd. Er is voor de middeninkomens gebouwd. Er is meer gebouwd voor de hoge inkomens. Bent u het dan niet met ons eens dat we dan na twintig jaar ook iets moeten doen voor die woonwagenbewoners?

De voorzitter: U mag antwoord geven, maar daarna gaan we weer terug naar het onderwerp van deze vergadering. En dat is het gewijzigde initiatiefvoorstel.

Mevrouw Nieuwland-van den Bosse: Ik ben het niet met mevrouw Stolk eens dat er voor iedereen gebouwd is. Want als je even gaat kijken naar het aantal sociale huurwoningen, dat is gewoon gedaald in de afgelopen twintig jaar. Er zijn ook echt sociale huurwoningen verdwenen, die ook niet meer terug zijn gekomen. En ik sta inderdaad helemaal achter het coalitieakkoord, waarin we zeggen dat er een hoger percentage sociale huur moet. En daar is ook het geld bij geleverd. Maar dit is de vraag. Dit komt er bovenop. En dan is nu weer de vraag, wil je daar dan een ton voor beschikbaar stellen? En daar hebben wij nog onze twijfels bij.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, een opmerking daarover. Volgens mij heeft de ChristenUnie/SGP al jaren in een coalitie gezeten. Volgens mij bent u daar zelf als eigen partij ChristenUnie/SGP ook debet aan dat er te weinig sociale woningbouw is gepleegd.

De voorzitter: Waarvan akte. De heer Kolkiliç, DENK.

De heer Kolkiliç: Dank, voorzitter. Voorzitter, ook dit gewijzigd initiatiefvoorstel is door mijn fractie uitgebreid doorgenomen. Het was een goed en duidelijk onderbouwd stuk. En met de wijzigingen is het nog duidelijker geworden. Ik wil niet herhalen wat ik de voorgaande commissies heb gezegd. Ik zal het kort houden. Meerdere commissieleden waren tijdens de vorige commissies het met elkaar eens dat de gemeente naar de mogelijkheden moet gaan kijken om deze groep ras Dordtenaren te ondersteunen en te helpen. Voor deze groep is de afgelopen twintig jaar niks gedaan. Het zijn rasechte Dordtenaren, voorzitter. De wethouder heeft de gestelde vragen duidelijk beantwoord. En mijn fractie heeft momenteel geen nieuwe vragen aan het college. Nogmaals dank aan de indieners van het voorstel. Wij steunen het voorstel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Kamphuis van de SP voor uw bijdrage.

Mevrouw Kamphuis: Dank u wel. Dank aan de fracties VSP en Fractie van Waardhuizen voor het harde werken en het aangepaste voorstel. Ik ga ook niet herhalen wat ik al die maanden heb gezegd. Wij van de SP denken dat het een goed idee is om een goed onderzoek te doen. Dit onderzoek kan behulpzaam zijn om goed in beeld te krijgen hoeveel standplaatsen erbij moet komen en op de plaats waar ze nu staan, maar ook tevens andere plekken. Ik zeg andere plekken, omdat de bewoners niet weg willen en kunnen, vanwege diverse redenen. In diverse commissies en gesprekken met bewoners bleek dat er een zeer grote vraag is naar nieuwe standplaatsen. En onze fractie vraagt dan ook aan de wethouder om actief te creëren van meer standplaatsen. En dit op korte termijn. Kan de wethouder dit toezeggen? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de heer Den Hartog, GroenLinks.

De heer Den Hartog: Dank u, voorzitter. En ik kan goed merken dat komende vrijdag het Nationale Complimentendag is. Ik heb geloof ik nog nooit zoveel complimenten gehoord in één commissie. Bij deze ook iedereen complimenten voor elke inbreng. Ook de initiatiefnemers natuurlijk. Ik heb daar toch ook nog wel een vraag over. In de vorige commissie in januari heb ik al duidelijk gemaakt waar GroenLinks voor kiest.

Wij vinden dat iedere Dordtenaar een betaalbare woning moet krijgen, zowel de woonwagenbewoners als ook mensen die voor sociale huurwoningen in de rij staan. Helaas zijn ze er nu nog niet allemaal. En daarom is het zo belangrijk om het in samenhang te bekijken. Betrek het ook bij grote woningbouwprojecten, zoals de Spuiboulevard, Maasterras. Dat moet zo snel mogelijk gerealiseerd worden. GroenLinks is, zoals u allen weet, erop gebrand om de doelstelling van dertig procent sociale woningen over het totaal te halen. Daarbij juichen we allerlei creatieve oplossingen toe, zoals bijvoorbeeld kleinere woningen bouwen, zodat je er meer kan bouwen. En, en nu kom ik op de woonwagenstandplaatsen, bijvoorbeeld het verdichten. Het beslispunt 1 van het initiatiefvoorstel. Prima. Doen. Verder ben ik ook wel benieuwd wat overige creatieve oplossingen nog kunnen zijn, waarbij het voor GroenLinks wel uitgangspunt is dat het niet ten koste mag gaan van de sociale woningen. Ook wat betreft punt 2, het participeren van bewoners, zijn we positief. En als ik het goed inschat, voor deze twee punten is er een heel duidelijke meerderheid. Het derde punt heb ik nog een vraag over. Want het tweede deel van de zin suggereert al dat de beleidsregels sowieso veranderd moeten worden. En dat valt natuurlijk nog te bezien. Regels bekijken en beoordelen, dat is prima. Maar de conclusie dat het moet veranderen, kan net zo goed ook zijn dat er geen verandering nodig is. En daarover zou ik nog wel iets van de wethouder willen horen. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Van der Net: Mag ik, voorzitter, even daar nog op reageren natuurlijk.

De voorzitter: Een interruptie.

De heer Van der Net: Want er wordt terecht gezegd, ik zit dat ook nog een keer te lezen, punt 3 gaat eigenlijk over hetzelfde als punt 2B. Dan lijkt mij het handig om gewoon punt 3 in het voorstel eerst te schrappen en eerst een evaluatie te hebben. En dan kan je gaan kijken na die evaluatie of het mogelijk is inderdaad om het beleid te wijzigen. En ik denk dat dan punt 3 op dit moment overbodig is. Maar dat laat ik eventjes aan de initiatiefnemers, voorzitter.

De voorzitter: Dit was eigenlijk een vraag aan de heer Den Hartog. Ik weet niet of u daar nog op wil reageren.

De heer Den Hartog: Ik heb het beschouwd als een ondersteuning.

De voorzitter: We hebben er vertrouwen in dat de initiatiefnemers hierop zullen reageren. Mevrouw De Groot, Beter voor Dordt.

Mevrouw De Groot: Dank u wel, voorzitter. Wij van Beter voor Dordt vinden dat we woningen moeten realiseren voor iedereen. En ook voor onze woonwagenbewoners. Wat ons betreft is in het huidige beleid weinig ruimte voor groei, als het gaat om deze plekken. En dit leidt tot lange wachttijden voor het krijgen van een woning. In het huidige beleid wordt weinig gedaan om deze lange wachttijden in te korten, vooral omdat de bewoners zich op specifieke locaties moeten inschrijven.

Als ik het goed heb begrepen van de bewoners, in de commissies hiervoor, kunnen ze zich maar op twee van de dertien locaties in Dordrecht inschrijven. Terwijl mensen die zich voor bijvoorbeeld een sociale huurwoning inschrijven zich voor de hele regio opgeven. Wij zouden graag willen dat er gekeken gaat worden naar mogelijkheden voor deze inwoners om ze zich op meerdere plekken in te schrijven, zodat hopelijk ook op die manier de wachttijden wat ingekort kunnen worden. Eventueel zou dit kunnen met voorkeur aangeven, zodat ze alsnog op een plek kunnen wonen als die vrijkomt. Er zou wat ons betreft in samenwerking met de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid ook gekeken kunnen worden naarerschikking van de staanplekken, om het wat te verdichten, aangezien bewoners best bereid zijn om hun familieleden een plek aan te bieden op hun eigen erf. Op dit moment is dat nog geen mogelijkheid, vanwege de brandveiligheid, volgens mij. Maar eventueel kan hier gezocht worden naar creatieve alternatieven. En ook vinden wij het erg belangrijk om de bewoners goed op de hoogte te houden als het gaat om ontwikkelingen rondom zowel bestaande als nieuwe plekken.

De voorzitter: Nog een vraag over uw eerste punt. Overweegt u op dat punt misschien een amendement of een motie? Dat ging over het inschuiven op meerdere locaties mogelijk maken.

Mevrouw De Groot: Daar moeten we nog verder over nadenken, maar misschien wel. Moeten we nog even naar kijken.

De voorzitter: Mevrouw Stolk, u heeft een aantal vragen gekregen. Wil mijnheer Stam eerst? Dat mag u zelf bepalen.

De heer Stam: Nee hoor, ik wil straks wel naar alle kennis en kunde reageren op de vragen.

De voorzitter: In dat geval, mevrouw Stolk, u heeft wat vragen gekregen.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, dank. En ook dank aan de commissie. Ik ga eerst even in op een paar vragen. En we hebben ze even opgeschreven. Corrigeer me maar als ik er niet op inga. Als eerste was over het plan van aanpak. Dat klopt. En de heer Gorter gaf dat ook aan. Hij zou smarter kunnen en hij zou concreter kunnen. Dat weten wij ook. Maar is daar dan draagvlak voor? Nee, daar is dan geen draagvlak voor, want dat hebben wij ook geproefd. En ik heb in de vorige commissievergadering al gezegd, als je een initiatiefvoorstel indient, dan wil je daar iets uithalen. En het hoogst haalbare wat eruit te halen valt, is nu wat er voorligt. En doen we daar dan alle woonwagengewoners nu op dit moment... Hebben die daar dan wat aan? Nee, dat ben ik helemaal met u eens. Als u een amendement in wil dienen waarin staat dat alle woonwagengewoners binnen nu en een aantal jaren een woonwagenplek hebben, graag. Dan heeft u ons aan uw zijde. Maar dat is de keuze geweest waarom we dit initiatiefvoorstel aan hebben gepast. Ook de creatieve oplossingen is het over gegaan. En dat klopt inderdaad. De heer Gorter van Op Ons Eiland begon daarover. En daar werd inderdaad wat lacherig over gedaan. Maar we weten allemaal dat de plekken van de woonwagengewoners best wel groot zijn. Dat hebben ze zelf ook aangegeven. En er zitten soms ook grote schuren bij. Misschien kan je die verbouwen. Maar dan ga je in ieder geval in die verdichtingsstudie dat meenemen.

En dat gaat dan niet ten koste van huidige plekken. Wat ons betreft, en dat blijf ik herhalen, moeten er meer plekken bijkomen, omdat er gewoon twintig jaar lang niks is gedaan. Maar wil je nu dat er iets gebeurt en waarin de gemeenteraad collectief zegt, wij vinden dat de woonwagendwoneers ook inwoners zijn van onze stad en dat we daar iets voor moeten doen, dat is alleen maar mooi om te zien. En laat dit ook een begin zijn om hierop verder te gaan borduren. En dan kunnen we later kijken, als we die verdichtingsstudie hebben gehad, wie daar dan ook wat voor over heeft. Want daar moet je keuzes in maken. We zitten hier als politiek. Er wordt altijd heel vaak gezegd, we moeten keuzes maken en dat kost geld. En we kunnen geld maar één keer uitgeven. Maar laat dit dan in ieder geval een begin zijn. En dat stemt onze fractie in ieder geval al heel blij. En kan het meer dan...

De voorzitter: Een interruptie van de heer Klerk, CDA.

De heer Klerk: Misschien ben ik wel te voorbarig, maar ik had ook de vraag gesteld met betrekking tot die creatieve oplossingen. De ruimte is schaars. Of dat echt zich beperkt tot de verdichtingsstudie op de huidige locaties. En dat dat niet impliceert een uitbreiding of iets dergelijks.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, als ik daar antwoord op geven. Er zijn door de wethouder in de vorige commissie vijf standplaatsen toegezegd. Dat heeft u zelf ook kunnen horen. En wat we nu gaan doen, is inderdaad verdichten op de standplaatsen die er al zijn. Kan er een standplaats bij? Is daar nog ruimte? Is het er één? Zijn het er twee? Wat onze fractie betreft, of ik weet niet wie dat nog meer zei, iedere standplaats die er nu bijkomt, is er één.

De voorzitter: Helder. Ik zag nog een interruptie van mevrouw Van Herwijnen, Partij voor de Dieren.

Mevrouw Van Herwijnen: Dank u wel. U gaf aan dat plan van aanpak, daarvan had u vanuit de vorige vergaderingen begrepen dat daar te weinig of misschien te weinig steun voor zou komen. Maar overweegt u daar een amendement voor op te stellen?

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, nee. Want we hebben het nu zo opgesteld, samen met de griffie en de ambtelijke ondersteuning. Die ondersteunen dat ook. En we weten ook dat de ambtelijke ondersteuning op dit moment het best wel zwaar heeft. De wethouder heeft zelf ook al aangegeven in de vorige vergadering dat alles wat je nu gaat doen aan ambtelijke ondersteuning moet je in gaan lenen, huren of hoe je het ook noemen wil. Daar is ook die dekking voor van ongeveer 100.000 euro. Dat kan ook minder zijn, maar we hebben dat met de ambtelijke ondersteuning op 100.000 euro gehouden. Weet je, als je een plan van aanpak daar dan ook bij maakt, wij gaan ervan uit dat als die verdichtingsstudie er komt dat dat gelijk ook wel een beetje meegenomen wordt en in kaart gebracht wordt. Laten we daar ook een beetje op vertrouwen.

En laat dit gewoon ook een start zijn om te laten zien dat de inwoners of de woonwagenbewoners inwoners zijn van deze stad.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van der Net.

De heer Van der Net: Dank u wel. Ik ben helemaal van mijn à propos. U geeft het elke keer aan natuurlijk. Het zijn ook inwoners van onze stad. Of dat iemand beweert dat dat niet zo is. Natuurlijk dat is ook niet zo. Ik denk dat wij dat met zijn allen vinden. Maar even terug naar de inhoud. Punt 3. Ik heb het eventjes aan u... Kunt u daar ook nog eventjes op reflecteren wat ik daarop gezegd heb, alstublieft?

Mevrouw Stolk: Voorzitter, even via de voorzitter, dat is op advies van de ambtelijke ondersteuning dat als er beleidsregels aangepast moeten worden, dat die dan ook aangepast kunnen worden. Het is eigenlijk meer van als, dan.

De voorzitter: De heer Van der Net.

De heer Van der Net: Voorzitter, als wij hiermee akkoord gaan, dan staat het er al in. Ik wil eerst een evaluatie hebben en dan besluiten. En dat maakt het voor mij wel moeilijk om nu daar inderdaad een ja op te geven. Begrijpt u dat?

De voorzitter: De heer Den Hartog maakte dit punt ook. Ik weet niet of u bereid bent om die formulering aan te passen, bijvoorbeeld?

Mevrouw Stolk: Voorzitter, wij zijn overal toe bereid. Laat ik het zo zeggen... Niet overal toe bereid. Dat is natuurlijk flauwekul. Maar als dat is wat het voor een aantal partijen moeilijk maakt om te zeggen, we willen die beleidsregels er nu nog niet in hebben. Het is maar als. Maar als u eerst die evaluatie wil, en misschien kan de wethouder daar ook even op reageren, omdat dat in samenspraak is gegaan met de ambtenaren, dan zijn wij natuurlijk altijd bereid om dat aan te passen of eruit te halen.

De heer Van der Net: Voorzitter, laten we dan even het antwoord van de wethouder afwachten op dit punt, voordat we hier nog wat op gaan zeggen.

De voorzitter: Dat is goed. Had u nog meer punten?

Mevrouw Stolk: Ik even mijn lijstje af, volgens mij.

De voorzitter: Er is volgens mij ook aan u gevraagd of het bedrag van 100.000 euro realistisch is?

Mevrouw Stolk: Dat is op het advies vanuit het college en de ambtenaren.

De voorzitter: En die vraag is ook aan het college gesteld. Daar gaan we nog naartoe.

Mevrouw Stolk: Misschien dat de wethouder daar een antwoord op kan geven. De VVD hebben we net gehad. De beleidsregels. Volgens mij ben ik dan niemand vergeten, of wel? Nee?

De voorzitter: In mijn overzicht hebt u het mooi afgerond, inderdaad. Maar voor we naar de wethouder gaan, hebben we ook nog de heer Stam, Fractie van Waardhuizen. Gaat uw gang.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Laat ik dan niet beginnen over Dordtenaren, maar laat ik dan wel beginnen of artikel 1 van de Grondwet, waar iedereen gelijkwaardig moet worden behandeld, ook woonwagenbewoners. Trouwens, Mensen van het recht hebben daar ook een uitspraak over gedaan. Er is een vraag gesteld over creativiteit. Dan is het zoeken naar plekken. Creativiteit vraagt juist om zaken die eigenlijk nu nog niet bedacht worden. Als ik dan twee voorbeelden mag geven. Die verdichting is al genoemd. We zien in de huidige marktontwikkeling dat het heel moeilijk is om dure woningen te verkopen. Ontwikkelaars bouwen daardoor niet meer. Daar komen in onze stad ook stukken grond beschikbaar, waar je eens goed naar zou kunnen kijken, op een creatieve manier, met die ontwikkelaars, of je daar standplaats kan toevoegen. Misschien wel in samenhang met sociale woningen. Ik noem maar een voorbeeld met betrekking tot creativiteit. De Partij voor de Dieren heeft aangegeven dat ze in het plan wat stukken minder hebben gezien. Waarom dat is gebeurd? Dat hebben we juist bewust gedaan, omdat dat in onze termen binnen die creativiteit valt. Ga daar gewoon op een goede manier mee om. En dat is eigenlijk een soort vrijheid die wij ook bij het college neerleggen, zonder hem helemaal dicht te timmeren. Te zeggen tegen het college, gebruik die vrijheid om die creativiteit in onze stad los te laten. Om goed te kijken wat de mogelijkheden zijn.

De heer Van der Net: Voorzitter.

De heer Stam: En hoeveel geld is er dan nodig voor creatieve oplossingen? Is een ton dan voldoende? Daar kan je op antwoorden, dat is veel. En je kan erop antwoorden, dat is te weinig. We zouden ook kunnen zeggen, we zouden tien procent kunnen pakken van het jaarrekeningoverschot. Maar ik denk dat daar de wethouder niet mee akkoord gaat als ik de jaarrekeningresultaten van de afgelopen jaren erbij pak, want dan hebben we het ook ongeveer een miljoen.

De voorzitter: Een interruptie van de heer Van der Net.

De heer Van der Net: We hebben het net gehad over die creatieve oplossingen. En nu hoor ik opeens, bij monde van de heer Stam, voorzitter, dat hij denkt dat er, gronden die op dit moment dan niet bebouwd worden, om dan daar maar woonwagens neer te gaan zetten. En dat gaat in ieder geval onze fractie veel en veel te ver. Dat zou dan ook een reden kunnen zijn om te zeggen, we gaan hier niet mee akkoord. Vandaar natuurlijk ook de vraag, wat zijn creatieve oplossingen? En als dat daarmee wordt bedoeld, dan kunnen wij daar niet in meegaan.

De voorzitter: De heer Stam.

De heer Stam: Ik heb het antwoord van mijnheer Van der Net gehoord. Ik geef alleen aan, wij leggen die creativiteit bij het college neer. En we geven daar twee voorbeelden bij aan. Waar niet mee gezegd is dat het ook daadwerkelijk uitgevoerd moet worden. Het gaat om die creativiteit. Een ander punt van...

De voorzitter: Voor u doorgaat, was er ook nog een interruptie van mevrouw Kamphuis.

Mevrouw Kamphuis: Voorzitter, ik wilde inhaken op wat mijnheer Van der Net zei. Mag ik daar aan vragen stellen of mag dat niet?

De voorzitter: Nee, alleen aan de heer Stam. De heer Stam.

De heer Klerk: Voorzitter.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter.

De heer Klerk: Voorzitter.

De heer Stam: Er is ook een opmerking gemaakt over...

De voorzitter: Excuus, de heer Klerk van het CDA heeft ook nog een vraag aan u. Of aan de heer Van der Net? Want dat gaan we niet doen.

De heer Klerk: Nee, aan de heer Stam en ook aan mevrouw Stolk misschien dan in het verlengde, want er zijn twee initiatief indieners. Ik begreep op mijn vraag over de creativiteit inderdaad dat het niet om uitbreiding gaat qua oppervlakte van de huidige standplaatsen. En zoals de heer Van der Net terecht opmerkt, ziet de heer Stam dat toch anders. Het is wel belangrijk dat de initiatiefnemers daar toch wel duidelijkheid over scheppen.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, mag ik daarop reageren?

De voorzitter: Nee, eigenlijk niet. Eigenlijk mag alleen de heer Stam dat. Maar er komt nog een tweede termijn in deze commissie. Hou uw paarden vast. De heer Stam.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Nogmaals, het gaat ons om de creativiteit. Als u vindt dat dit een oplossing is die niet toepasbaar is, dan heb ik daar een gevoel bij. We leggen alleen de vraag bij het college neer, kijk creatief wat de mogelijkheden en opties zijn. Is dat voldoende? Er is ook een opmerking gemaakt over de verhouding tussen sociaal en standplaatsen. Ik vind ook die verhouding niet juist. Ondanks dat er niet te veel is gebouwd en ook veel is afgebroken, zie je wel een ontwikkeling op de sociale woningmarkt, ondanks de toenemende vraag. Aan de andere kant zie je ook bij de standplaatsen en toenemende vraag, maar nog geen beweging. Je zou het kunnen vatten onder sociale huur, maar dat gaat iets te ver door. Met die opmerking ben ik het niet eens en zou ik het eigenlijk toch los willen koppelen. En dan een andere opmerking die is gemaakt, gaat over de beleidsregels en eerst evalueren. Ik denk dat het allebei kan. Dit initiatiefvoorstel kan je oppakken en creatieve oplossingen bedenken. En beleidsregels zijn er volgens mij altijd om regelmatig geëvalueerd te worden. Dat zou je nu kunnen doen, maar dat kan je ook wellicht in de toekomst doen om te kijken hoe de creatieve oplossingen gaan uitpakken en hoe je dat wellicht kan intensiveren of in beleidsregels opnieuw kan toepassen. De laatste vraag die ik heb opgeschreven is of het mogelijk is om je in te schrijven bij meerdere gemeenten?

Wat mij betreft zou dat heel mooi zijn, maar dat moet dan wel betekenen dat ook die regiogemeentes actief beleid moeten gaan voeren en standplaatsen moeten gaan toevoegen.

Mevrouw De Groot: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw De Groot.

Mevrouw De Groot: Mijn punt was niet over de meerdere gemeenten inschrijven, maar over meerdere locaties in Dordrecht. Want in Dordrecht kan je nu maar op twee aparte locaties inschrijven in plaats van op alle dertien in één keer.

De voorzitter: De heer Stam.

De heer Stam: Dat is ook prima. Maar je zou hem ook kunnen verbreden. Die brede inschrijving, zoals hij dan nu wordt gesuggereerd en ook naar de regio toe, dat vinden wij wel opties om vraag en aanbod meer in evenwicht te brengen. Maar dat betekent wel, en daar heeft de wethouder de vorige keer ook al een opmerking over gemaakt, dat de regiogemeentes in ieder geval nog niet veel bewegen. Wat dat betreft ligt daar ook nog wel een creatieve opgave, om het zo maar eens te noemen. En er is ook een opmerking gemaakt over, zou je in toekomstige bouwplannen moeten kijken naar toevoeging van standplaatsen? Heeft u vorige keer ook aangedragen, maar daar is de wethouder volgens mij heel duidelijk in geweest, dat in nieuwbouwplannen geen vast percentage voor standplaatsen kan worden toegevoegd. Dat kan ik ook nog wel enigszins begrijpen, maar dat betekent wel dat je in je oplossingen naar de groei van het aantal bewoners voor standplaatsen goed moet gaan kijken wat de behoefte is en het aanbod. Wat dat betreft zijn dat de antwoorden vanuit onze fractie op de vragen die hier gesteld zijn.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zitten we met een klein beetje een dilemma, want we hebben het allemaal heel gezellig gemaakt met complimenten heen en weer. Maar we hebben nu nog maar elf minuten. En we moeten nog een beantwoording van het college en een tweede termijn en een duiding van hoe het verder gaat. Ik denk dat het erg krap wordt. Ik weet niet hoeveel tijd de wethouder nodig heeft, maar daar komen ook nog interrupties op waarschijnlijk. Hoeveel tijd denkt u nodig te hebben.

De heer Heijkoop: Voorzitter, dat hangt natuurlijk ook van uw commissie af. Ik denk een minuut of vijf. Maar misschien kan ik in mijn eerste termijn ook proberen om het een en ander te verduidelijken en bij elkaar te brengen, wat misschien ook weer scheelt in de tweede termijn. Ik hoop daarmee uw ambities om het binnen de tijd af te ronden in ieder geval te ondersteunen.

De voorzitter: Laten we afspreken dat u nu het woord voert en zoveel mogelijk vragen probeert te beantwoorden, waarbij we geen interrupties doen. Maar we spreken wel af, wij gaan op een later moment door met deze commissie. Dan kunt u wel vragen verwachten. En dan komt ook de tweede termijn vanuit de commissie.

Want ik denk dat we nu al wel kunnen zien dat we het nu niet op een nette manier kunnen halen. En dat zou geen recht doen aan de bespreking.

De heer Heijkoop: Voorzitter, dank u wel. Ik sluit me allereerst aan bij de positieve bewoordingen over het constructieve debat dat u met elkaar gevoerd heeft. Ik denk dat er best wel op inhoud een net proces is gelopen. Eerst met elkaar een beeld vormen van, waar hebben we het nu precies over? Daar een debat voeren, waarbij echt men naar elkaar geluisterd heeft. En uiteindelijk ook denk ik recht gedaan is aan de opvatting, namelijk dat je wilt hier iets mee. Tegelijkertijd, wat mevrouw Nieuwland ook aangaf, het gaat over schaarse ruimte. Je hebt meerdere doelgroepen die je recht wil doen. En hoe kun je daar tot een gepaste verdeling komen? Hoewel dat in zichzelf al een politieke keuze is natuurlijk. Ik denk zomaar dat wij in deze raadsperiode daar nog wel eens een debat over gaan voeren. Maar als het gaat over het initiatiefvoorstel dat nu voorligt, dan lees ik dat eigenlijk al een beetje als een soort van plan. Eigenlijk als een soort van opdracht aan opdracht, dat zeg ik richting mevrouw Van Herwijnen, aan de externe projectleider waarmee hij aan de slag moet. Enerzijds de uitbreiding. En uitbreiding door verdichting. Binnen bestaande ruimtelijke mogelijkheden. En anderzijds de verdeling. Hoe verdelen we het? Ik heb daar niet een principiële voorkeur in. Ik denk dat we dat nu best wel netjes doen. Maar als de woonwagenbewoners daar ook ideeën bij hebben, laten ze dat ook vooral zelf aangeven. En dan gaan we daarover in gesprek. Het moet wel enigszins rechtvaardig zijn. Maar ik denk dat zij dat ook willen. En als het gaat over op twee plekken inschrijven, dat hebben we zo bedacht, omdat we goed willen kunnen matchen. Als vanuit de woonwagenbewoners er de behoefte is om overal in te kunnen schrijven, dan is dat bespreekbaar. Alleen dat verlicht natuurlijk niet te druk, want dan gaat iedereen zich op alles inschrijven en dan wordt het alleen maar minder gericht. Maar ook daarvoor geldt, wat mij betreft, gewoon onderdeel van het gesprek. Het derde punt, het vaststellen in het beleid. Ik kan me voorstellen dat als we dit traject lopen, dat daar zaken uit naar voren komen waarvan je zegt, we vinden het prettig om dat ook vast te leggen in beleid. En in het stuk staat, neem het dan mee in de huisvestingsverordening 2024. Ik weet niet, ik denk dat dat wat ambitieus is, want daarmee zijn we al redelijk op streek. En uw raad heeft ook gevraagd om daar tempo mee te maken. Maar ik kan me ook zomaar voorstellen dat als we dit traject hebben afgerond, we toch een update doen in de huisvestingsverordening en dat we het daar een plek in geven, als het daar passend is. Ik denk dat we daar wel mee uitkomen. Als het gaat over de inhoud, ook waar het gaat over de percentages en dergelijke, we hebben daar eerder met elkaar over gesproken. Ook in relatie tot andere Dordtse woningzoekenden. Welke keuzes maak je daarin? We voldoen aan wet- en regelgeving. We voldoen aan verdragen. Begin van deze eeuw ging het nog over uitsterfbeleid. Daarvan is inderdaad de uitspraak gedaan, dat is niet de bedoeling. Dat doen we ook niet. We hebben hier instandhoudingsbeleid. En daarmee doen we recht aan wat zou moeten. En er zijn ook geen andere gemeenten. Zover bekend, die respecteren dat ook. Als je dan nuchter kijkt naar de onderzoeken, die ook bijgevoegd zijn, daar hebben we ook eerder over gesproken, ook echt richting de heer Roggekamp, van een getal per 1.000 woningen. Als je kijkt naar heel Nederland is het gemiddelde nu 1,2 per 1.000 woningen. In Dordrecht is dat 2,9. Daar heb je een gevoel bij van welk getal je dan kiest.

Dat is een politieke keuze. Wij zitten in de top 15 van Nederland, in die relatief aantal wagens. In de top 10 waar het gaat over het absoluut aantal plekken. En daar kun je nog steeds een eigenstandige politieke weging aan geven. Wil je er meer of minder? Maar dit is hoe het feitelijk is. Als je kijkt naar de stad als Rotterdam, die heeft er in absolute zin minder dan bijvoorbeeld Dordrecht. In die zin doen we het netjes. Dan kun je nog steeds zeggen, het zouden meer moeten zijn. Maar je kan ook echt wel een betoog houden van, sociale huurwoningen hebben een grotere inhaalslag te maken. Ik ben wel geneigd om dat met mevrouw Nieuwland eens te zijn. En daarom heb ik ook eerder aangegeven dat daar onze prioriteiten ligt vanuit de afdeling wonen. De regio kwam ook langs, als het gaat over die regionale spreiding. Ik heb zelf ook al met de provincie gebeld. Ik heb ook aan de gedeputeerde meegegeven dat wat mij betreft zij daar meer een regierol in zou moeten pakken. Nu zijn er ook de nodige woningzoekenden op zoek naar een standplaats van buiten Dordrecht, van buiten de regio die hier zich inschrijven, omdat in heel veel gemeenten je gewoon niet terecht kan. En we hebben verhitte debatten gezien landelijk over de Spreidingswet. En we hebben ook discussies nu over de huisvesting van kwetsbare groepen. Ik zou het heel goed vinden als een provincie zegt, wij hebben woonwagengebeleid, zoals ze ook in provincie Brabant hebben. En wij verwachten dat elke gemeente daar ook het nodig in doet. Dat is goed voor de mensen die een woonwagengebeleid zoeken. Die kunnen in hun eigen omgeving blijven. Maar het is ook goed waar het gaat over de verdeling van de totale woningvoorraad. Want dit zijn echte Dordtenaren. Die wil je graag in de stad huisvesten. Maar mensen van verder weg kunnen beter daar denk ik ook een plek vinden. Dat geldt voor alle woningzoekenden. Voorzitter, als het gaat over de 100.000 euro, die kwam ook nog langs. Ik weet niet of 100.000 euro nodig is. Je gaat expertise erop inzetten. Ik zou het best wel mooi vinden als dat goedkoper kan. Ik weet niet hoe complex het is. Je wil een zorgvuldig traject lopen. Die externe expeditie is ook echt nodig, want dit vraagt wel wat meer dan een regulier traject. En we willen geen belasting op de ambtenaren die nu al... De afdeling is nu echt al fors onderbemenst. Ze krijgen het nu al moeilijk voor elkaar om alles te doen. Maar het gaat over de ambities die u heeft geformuleerd en wij ons college ook. En ook nog alle nieuwe wet- en regelgeving die er vanuit Den Haag komt. Daarom vind ik het juist, toen u eigenlijk redelijk collectief heeft aangegeven, we willen hier iets mee, om dan ook daar dekking voor te zoeken en dan een externe adviseur, projectleider daarop aan te stellen. En in de techniek kan dat vanuit het jaarrekeningresultaat. Daar wordt op dit moment heel erg hard aan gewerkt. Ik heb al wat getallen hier en daar gekregen die stilstaan. En we weten nu al van een hele forse meevaller, in die zin, die we vorig jaar ook hebben gezien. Dat gaat over de huisvesting van Oekraïners, die wij beduidend goedkoper weten op te vangen dan de bedragen die we daarvoor krijgen. Ik zie ruimte om dit daar netjes uit op te vangen. Maar dat laat onverlet dat we zuinig zijn met overheidsgeld. Als het goedkoper kan, dan kan het. Maar ik vind het ambtelijk advies een juiste om te zeggen, laten we er 100.000 euro voor uittrekken. Daar een projectleider voor aantrekken. En dan dat traject ook met de mensen aangaan. Richt zich echt op die verdichting. En, voorzitter, ik kom tot een einde. Mocht er nog wat creativiteit loskomen, waarvan ik nu echt nog geen beeld heb en ik het nu nog niet ziet, maar stel dat het er zou zijn, ik juich creativiteit altijd toe. En dat doet u als raad ook. Maar die creativiteit zal er niet toe strekken dat we nieuwe plekken gaan aanwijzen en nieuwe fysieke locaties.

Uw raad heeft zich daar redelijk duidelijk over uitgesproken. Mevrouw Stolk hoor ik ook zeggen, ik wil graag draagvlak hiervoor. Het is oordeel raad vanuit het college. En u gaat daarover besluiten. Maar dat is in ieder geval niet hoe wij hem vanuit het college zullen oppakken. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, ook eventjes richting de heer Van der Net. Daarvoor hebben wij het besluit aangepast. En daar staat, dat is bij de eerste, onderzoek te laten doen naar de mogelijkheden voor uitbreiding van het aantal standplaatsen op de huidige woonwagenlocatie, door middel van verdichting en andere creatieve oplossingen. Het is niet zo dat, wat u aangeeft, dat...

De heer Van der Net: Even, voorzitter, ik...

De voorzitter: Nu wordt het wel echt een chaos. Ik wil u eigenlijk eerst even aankijken, gezien de tijd, over hoe we verder gaan? Want dat is eigenlijk het dilemma waar we nu mee zitten. Stelt u prijs op nog een volwaardige tweede termijn? Want dan kunnen we aan de griffie vragen om volgende week nog een half uurtje in te plannen, die ruimte is er in de agenda, waarin u dat dan kwijt kan. Of u kan zeggen, we kunnen nu besluiten wat we doen met het initiatiefvoorstel, of het naar de raad kan van 12 maart of niet?

Mevrouw Stolk: Voorzitter, als ik daarop mag reageren?

De voorzitter: Zeker.

Mevrouw Stolk: En dan kijk ik ook even de heer Stam aan. Wat ons betreft kan dit gewoon naar de raad en als besluit genomen worden. Maar dan kijk ik even mijn collega's aan, want daar ga ik natuurlijk niet alleen over.

De voorzitter: De heer Van der Net en dan mevrouw Kamphuis.

De heer Van der Net: Nog even vervolgend inderdaad met die uitleg op de huidige woonwagenlocaties, denk ik dat die duidelijkheid er is. Dan blijft natuurlijk wel staan dat punt 3. Ik denk, wacht eerst de evaluatie af en haal punt 3 er gewoon uit. En dan denk ik inderdaad dat dit gewoon naar de raad kan, op dit moment, met wat ik hoor, vind ik.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, als het mag?

De voorzitter: Zeker.

Mevrouw Stolk: Zonder te schorsen. We schrappen dan punt 3 en blijven de andere punten staan. Ja hoor. Bij deze gaat hij eruit.

De voorzitter: En begrijp ik dan goed dat u voorstelt dat hij als hamerstuk naar de raad gaat, indien dit inderdaad gebeurt?

De heer Van der Net: Op dit moment is het voor mij inderdaad al een hamerstuk, maar ik weet niet hoe de rest daarover denkt.

De voorzitter: Ik ook niet. Daar gaan we eens even naar kijken. Mevrouw Kamphuis, SP.

Mevrouw Kamphuis: Ik vind het prima voor hamerstuk, maar ik ga nog wel in overleg met de fractie of ze een motie of wat toe willen voegen. Maar ik denk het haast niet. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Kolkiliç.

De heer Kolkiliç: Voorzitter, we hebben meerdere commissies hierover vergaderd. Ik kan me aansluiten bij de heer Van der Net dat het als hamerstuk naar de raad kan.

De voorzitter: Mijnheer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Zeker met de toezegging om dat derde punt eruit halen, kan het gewoon als hamerstuk.

De voorzitter: De heer Gorter.

De heer Gorter: Het wordt tijd voor een hamerstuk.

De voorzitter: Er is een duidelijk beeld. De indieners maken een wederom aangepast voorstel. Deleten is makkelijker dan schrijven. Dat gaat naar de raad van 12 maart als hamerstuk. En dan zijn we hier klaar. En nog op tijd ook. Fantastisch. Een compliment voor jullie allemaal. Flesjes meenemen alstublieft.

6. Vaststellen Visienota Evenementen 2023 - Raadsvoorstel

Voorzitter: Mevrouw Van Vugt-Roose

Raadsgriffier: De heer Boogaard

Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. Van den Berg (CDA)

Dhr. Groenewege (Partij voor de Dieren)

Dhr. Hartmeijer (SP)

Dhr. Den Heijer (VVD)

Dhr. Katif (Beter Voor Dordt)

Dhr. Kolkiliç (DENK)

Mevr. Kruger (GroenLinks)

Dhr. Laban (CU/SGP)

Dhr. Roggekamp (Gewoon Dordt)

Mevr. Schnabel (PvdA)

Mevr. Simon-van Waardhuizen (Fractie van Waardhuizen)

Portefeuillehouders: wethouder M. Burggraaf

Ambtelijke ondersteuning: Dhr. Hollander

De voorzitter: Beste aanwezigen. Ik wil iedereen die deelneemt aan deze vergadering vragen om plaats te nemen. En iedereen die gewoon nog eens wil napraten, vragen om dat verder buiten de vergaderzaal te doen. Dat gaat lukken? Ja, ik zie dat dat gaat lukken. Dan kunnen we eigenlijk al meteen ook starten. Ik wil iedereen van harte welkom heten. De raadsleden, commissieleden, de wethouder, de ambtelijke ondersteuning, de mensen op de publieke tribune en ook de mensen die thuis meekijken. Het vergaderquorum hebben we gehaald. We kunnen ook daadwerkelijk starten. In verband met het verslag wil ik vragen aan iedereen om zich even voor te stellen. En laten we dan met de wethouder beginnen, hier links van me.

De heer Burggraaf: Maarten Burggraaf, wethouder.

De heer Hollander: Dick Hollander, ambtelijke ondersteuning.

De heer Hartmeijer: Raymond Hartmeijer, SP.

De heer Groenewege: Pieter Groenewege, Partij voor de Dieren.

Mevrouw Kruger: Kitty Kruger, GroenLinks Dordrecht.

De heer Van den Berg: Elco van den Berg, CDA Dordrecht.

De heer Kolkiliç: Masum Kolkiliç, DENK.

De heer Laban: Vincent Laban, ChristenUnie/SGP.

Mevrouw Schnabel: Marije Schnabel, Partij van de Arbeid.

De heer Roggekamp: Erik-Jan Roggekamp, Gewoon Dordt.

De heer Katif: Jacques Katif, Beter voor Dordt.

De heer Den Heijer: Rolin den Heijer, Dordtse VVD.

Mevrouw Simon-van Waardhuizen: Claudia van Waardhuizen, Fractie van Waardhuizen.

De heer Boogaard: André Boogaard, commissiegriffier.

De voorzitter: En ik ben Franciske van Vugt, bij deze vergadering uw voorzitter. We zetten eigenlijk een al eerder begonnen vergadering gewoon voort. Tweede deel van de oordeelsvormende vergadering over het evenementenbeleid en over het onderzoek winkeltijden. En ik moet even kijken, mijn bril af, om te zien of ik nog meer moet zeggen. Iedereen had de eerste termijn al gehad. En de wethouder was al begonnen aan de woordvoering, waarin hij een aantal antwoorden al heeft gegeven, maar er nog een heleboel meer mag gaan geven. Daar pakken we de draad weer op. Ik breng nog even in herinnering wat de politieke vragen zijn. Dat zijn er twee. Eentje van de VVD.

Biedt deze visie weer voldoende basis om weer Evenementenstad van het Jaar te worden? Eentje van de Partij van de Arbeid. Is de raad het eens met de voorgestelde uitgangspunten? Verder hebben we ook nog een aantal moties en een amendement van de Partij voor de Dieren. Die zijn ook allemaal bij de stukken gevoegd. En de motie verbod op plastic, confetti en serpentine is enigszins aangepast, voor wie dat nog niet had gezien. Dat moet dan toch even onder de aandacht gebracht worden.

De heer Groenewege: Voorzitter.

De voorzitter: U mag zo. Verder breng ik ook in herinnering dat we vandaag een procedurebesluit moeten nemen over het draagvlak, het kennismaken over het draagvlak onderzoek winkeltijdenvergunning. Dat betekent ook dat u daar nog iets over zou mogen zeggen. En dan was er een interruptie van de heer Groenewege.

De heer Groenewege: Ik wilde alleen even zeggen dat het aantal ondertekenaars is aangepast, van de motie die u noemde. En verder niks. En in positieve zin, kan ik wel melden.

De voorzitter: Hartelijk dank voor deze aanvulling. U hoeft het niet opnieuw te gaan lezen. Betekent alleen dat er paar namen onder staan. Dan kunnen we weer verder. En dan wil ik eigenlijk de portefeuillehouder, de heer Burggraaf, het woord geven.

De heer Burggraaf: Dank u wel, voorzitter. En dan is het altijd een uitdaging als je halverwege bent geweest om te bedenken, waar was ik dan en welke andere helft lag er dan nog? Maar volgens mij kan er met een tweede termijn dat vanzelf opgelost worden op het moment dat ik toch per ongeluk zaken niet benoemd hebben, waarvan u zegt, maar daar had ik ook nog een vraag over.

De voorzitter: En nog voordat u begint, is er al een interruptie. De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Daar had ik de vorige keer geen tijd meer voor. Maar ik weet nog exact waar de wethouder gebleven was, namelijk bij ons amendement over geen evenementen met versterkte muziek in parken. En we hadden het toen over die beleidsregel, waarin die regel staat over evenementen met versterkte muziek, dat die eigenlijk niet zijn toegestaan in het Wantijpark. En de wethouder zei toen, maar er staat een hardheidsclausule in die beleidsregel. Die kunnen we ook gewoon glad negeren. En dat is ook wat er gebeurt, want enkele keren per jaar, ongeveer zeven, acht keer, vindt er in het Wantijpark inderdaad een evenement plaats met versterkte muziek, midden tijdens het broedseizoen, wat loopt van 15 maart tot 15 juli. Is de wethouder het niet ook met de Partij voor de Dieren eens dat we daar eens kritisch naar zouden moeten kijken? En dat we op zijn minst die evenementen met versterkte muziek beter over de stad zouden moeten spreiden en niet in zo'n concentratie in het Wantijpark zouden moeten laten plaatsvinden?

De voorzitter: Ik heb de vraag heel duidelijk gehoord en de wethouder ook, maar ik vind het wel aan de wethouder of hij dat meteen oppakt of dat hij dat even parkeert.

De heer Burggraaf: Dat is heel fijn dat u nog precies weet waar we gebleven waren en ik daar heel mooi verder op kan doorpakken. Even denken hoor. Er zit een aantal elementen in uw vraag. Allereerst het aspect van spreiding over de stad, dat staat ook in de uitgangspunten van dit, ik wilde zeggen evenementenbeleid, maar de visie naar het evenementenbeleid toe, om juist te gaan borgen dat je meerdere locaties in de stad hebt waarin je de ambities die je ook met deze visie vaststelt, namelijk u als raad dan als u dit mee instemt en zegt, we zijn een hele belangrijke evenementenstad met veel evenementen, een volle kalender, die ambitie willen we blijven voortzetten. Dat betekent dat je zelfs een druk hebt op locaties. Dat is in twee perspectieven. Eén, de binnenstedelijke verdichting die we hebben, waardoor gewoon locaties verdwijnen. Om maar even een voorbeeld te noemen Spuiboulevard, omdat we nu verbouwen, de kermis nu moet uitwijken. Zo zijn er meer plekken. Eén, borgen dat er van daaruit voldoende locaties blijven en naar de toekomst toe ook behouden op het moment dat je nieuwe plannen hebt je zegt, maar wacht, deze ambitie hebben we ook. Dat we op dat moment ook ruimtelijk misschien andere keuzes maken. Het andere aspect is over de parken en de natuur en dergelijke. Überhaupt ook over plekken in de stad waar je gewoon zegt van, als je dit wil, betekent dat dat je op plekken evenementen hebt. En natuurlijk als je daar woont, dan wil je waarschijnlijk het liefst alle dagen rust hebben. En tegelijkertijd wil je ook af en toe naar een feestje kunnen. Daarin moet je dan accepteren dat er af en toe ook zo'n feestje bij je voor de deur is. En daar gaan we bij die evenementenlocaties in beeld brengen een goede spreiding over de stad realiseren, waarbij sommige plekken vaker intensiever gebruikt zullen worden, omdat dat nou eenmaal locaties zijn die als enige geschikt zijn voor het type evenement die je misschien vaak hebt. Als het gaat om festivals of gaat om, ik denk Lepeltje Lepeltje, dat soort type evenementen. En dan kom ik bij de parken en de natuur uit. Eén, waarom we hebben gezegd, we moeten dit evenementenbeleid gaan updaten, is omdat het gewoon, u heeft gelijk, het staat er nu niet. Laat ik hem even zo starten. Wat we doen, is dat we heel goed toetsen daar of het op een acceptabele manier met de natuurwaarden die er zijn in zo'n park, en wat u zegt, de belangen van broeden van vogels, of dat daar verantwoord kan. Die toets doen we, want daar hebben we sowieso een eigen stadsecoloog voor in dienst die daarop meekijkt. Dat zit in de vergunningverlening, die toets. En daar kan ik u garanderen dat hetgeen wat er nu plaatsvindt daar dat dat getoetst is en dat dat kan zonder onacceptabele schade te brengen aan de natuur. Stap twee is dat we vinden dat als dat kan, moet je dat in je beleid ook zo vastleggen. En daar is hij nu niet congruent. Dat is een van de aanpassingen die we zo meteen gaan doen in onze regelgeving, zoals die op heel veel andere aspecten ook nog zitten. We hebben gewoon ambities die ook weer eens na zoveel jaren vragen om daar weer wat hygiëne toe te passen op de verordeningen die je hebt. Dat is ook het traject wat we nu doorlopen in deze aanpak.

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: De wethouder formuleert dit heel strak. Hij zegt, geen onacceptabele schade toe te brengen aan de natuur. Nou ligt de lat eigenlijk wat hoger, want je mag broedende vogels tijdens het broedseizoen gewoon niet storen. En nou wordt er wel in het Wantijpark Wantijlive tijdens het broedseizoen georganiseerd, Wantijpop. Is dat nog van deze tijd?

De raad heeft eerder al bij meerderheid, dankzij een aangenomen motie van de Partij voor de Dieren, aandacht gevraagd voor het broedseizoen in de Biesbosch. En het lijkt ons passend dat we ook kijken naar het beschermen van broedende vogels in parken in onze stad. Maar ik mis een beetje de reflectie bij de wethouder van, zijn er oplossingen denkbaar waarmee we kunnen borgen dat dat broedseizoen geborgd blijft en er tegelijkertijd wat te beleven valt voor mensen in Dordrecht?

De heer Burggraaf: Voorzitter, daarvan zeg ik, daar is gewoon wet- en regelgeving op. En daar toetsen we op in de vergunningverlening. Dat gebeurt al. En als u zegt, nee, volgens mij was dat een van de amendementen waarin u oproept geen versterkte muziek meer in de parken, daarvan zeggen als college met het evenementenbeleid wat je hebt of tenminste met je evenementenaanbod wat je hebt, de ambities die je daarop hebt, dan is het niet realistisch om te zeggen, we gaan geen versterkte muziek meer in de parken doen. Want als u dat doet, dan moet u zeggen, ik amendeer de hele visie en doe maar een evenementenstad waarin er geen festivals meer zijn als een Wantijlive of Wantijpop of Lepeltje Lepeltje, waar ook versterkte muziek wordt gebruikt, et cetera. Dat is de consequentie. Als u het zo strikt wil doorvoeren, dan moet u ervoor kiezen om een andere ambitie te hebben op de evenementenstad die je bent. En nogmaals, in de vergunningverlening zitten gewoon waarborgen en is daar een goede toetsing op dat soort belangen, in ieder geval binnen wet- en regelgeving ook kunnen met wat we daar faciliteren en toestaan. Laten we dan gewoon daar maar meteen op doorgaan, want u had meerdere moties ingediend. Dat was onder andere ook over de vergunningplicht voor evenementen met dieren. Die zou ik toch vanuit het college willen ontraden, vanuit het perspectief dat we ook constateren dat evenementenorganisatoren al met enorme stapeling aan eisen worden geconfronteerd. En dat we ook vaststellen dat een van de groeiende dilemma's voor het kunnen organiseren van evenementen is dat er steeds meer regelgeving, eisen et cetera zijn. Elke extra stapeling daarop staan wij niet positief tegenover. Aan de andere kant, als u zegt, is er controle op of kan je toezicht houden of er op een... Zodra er dieren in het spel zijn bij een evenement, of dat op een verantwoorde wijze gebeurt. Daar heb je niet een vergunningplicht voor nodig, want we hebben gewoon een evenementenkalender in het jaar staan, waarin evenementen ook zijn aangekondigd. Dan kan je op dat moment prima ook naar een evenement, zonder dat er een vergunning is, die controles uitvoeren.

De voorzitter: Aanvullende vraag van de heer Groenewege.

De heer Groenewege: De realiteit wijst het tegendeel uit. De Partij voor de Dieren heeft in 2022 vragen gesteld over de bijenmarkt. Daar stonden kooien opgesteld met konijnen, cavia's en duiven in de volle zon. Het college was niet van die kooien op de hoogte en kon ook op geen enkele manier controleren op het dierenwelzijn. En het college was wel van die kooien op de hoogte geweest als er een vergunningplicht was geweest voor evenementen met dieren. Want dan weet je, hier zijn dieren, want deze evenementenorganisator heeft een vergunning aangevraagd. En over die stapeling van druk, de wethouder heeft wel in de notitie de ambitie uitgesproken om het gebruik van dieren bij evenementen zoveel mogelijk te beperken.

Nou is het natuurlijk een prachtige prikkel voor een evenementenorganisator, als hij minder rompslomp wil, om gewoon geen dieren te gebruiken bij zijn evenement, want dan hoeft hij ook voor een klein evenement geen vergunning aan te vragen. Deelt de wethouder die mening niet? En zo nee, als deze zeer kleine maatregel de wethouder al te ver gaat, hoe wil de wethouder dan borgen dat er zo min mogelijk dieren worden gebruikt bij evenementen? Want dat is een ambitie die hij zelf heeft genoteerd.

De voorzitter: Even tussendoor. Ik snap dat het u zeer aan het hart gaat, want het is uw motie. Maar hou de interrupties wel ietsje korter.

De heer Burggraaf: Voorzitter, nogmaals, het is niet nodig om extra regels te stellen om daarop te controleren. Ik vind dat vooral iets in het dierenbeleid, waar nog een heel traject op doorloopt en leidend is voor de kaders die erin worden gesteld over dierenwelzijn en hoe je daarop gaat handhaven en toezien. En dan zeg ik voor evenementen, nogmaals, er wordt al zoveel gestapeld. U doet er nu ook al een stapeling met deze, met een verbod op plastic, confetti en serpentine. Zo kunnen we er nog heel veel meer bedenken. Op een gegeven moment ben je het echt wel erg aan het laten dichtslippen. Dat is gewoon in het algemeen ons standpunt, waarin we terughoudend zijn met het opnemen van allerlei nieuwe vergunningseisen. En is wat ons betreft ook die motie om geen dieren bij evenementen, om daar geen subsidie op te doen, die gaat ons ook te ver. Ik heb de voorbeelden al voorbij horen komen. Er zijn voldoende evenementen waar op een verantwoorde manier dieren ook een plek hebben. Waarom zou je dat soort evenementen niet meer gaan subsidiëren? Want ik kan u voorspellen, als je een Sinterklaasintocht niet meer subsidieert bijvoorbeeld, dan kan het gewoon niet meer plaatsvinden. En dat past dan weer niet binnen de ambities die in deze nota zijn verwoord, waarin we graag een aanbod willen bieden voor eigenlijk iedereen in de stad. Voor iedereen er een aanbod is in evenement. En daar is ook de Sinterklaasintocht er één van, die een duidelijke doelgroep bedient.

De voorzitter: Ook hierover de heer Groenewege.

De heer Groenewege: De wethouder negeert mijn vragen vakkundig. De vraag was, hoe wil de wethouder, als hij deze moties niet omarmt, zelf gestalte geven aan zijn ambitie om het gebruik van dieren bij evenementen te verminderen?

De heer Burggraaf: Voorzitter, dat is wat ik als eerste in mijn antwoord aangaf. Ik vind dat vooral in eerste instantie het beleid, het dierenbeleid of dierenwelzijnsbeleid waar nu aan wordt gewerkt door mijn collega in een participatietraject, het startpunt om te bepalen. En waar u dan vervolgens als raad ook nog het gesprek over gaat hebben en de kaders in gaat bepalen wat je vindt rondom het dierenbeleid en dierenwelzijn, et cetera in relatie tot evenementen. En dat is niet het evenementenbeleid dat daarin leidend is. Die is volgend op de beleidskaders die u stelt op de discussie die u nog gaat voeren over dierenwelzijn en dierenbeleid.

De voorzitter: We gaan naar de heer Hartmeijer, van de SP.

De heer Hartmeijer: Voorzitter, toch even een opmerking, want ik stoor me een beetje aan de beantwoording. Ik wil het toch wel even opnemen voor de heer Groenewege, want dit is namelijk niet nieuw. Hij heeft het eerder voorgesteld. En toen werd er verwezen van, als u iets met dieren wil op evenementen breng dat maar in bij het evenementenbeleid. En nu komt er een antwoord, als u iets wil met dieren met evenementen, daar is het dierenbeleid voor. En ik vind dat een beetje storend. Laten we niet de antwoorden weer verwijzen naar andere beleidsterreinen. Dat moest me echt even van het hart, want ik vind dat gewoon niet terecht.

De voorzitter: Mijnheer Hartmeijer, dat mag u van het hart. Wilt u daar nog op reageren, wethouder?

De heer Burggraaf: Dat het mij hier niet te doen is om me er makkelijk van af te maken of niet serieus op in te gaan. Maar nogmaals, evenementen gaan over heel veel andere thema's, waarin ook gewoon beleidskaders vanuit het veld leidend zijn. Ik vind dat een zuivere volgorde der dingen. Dat is het enige wat ik daarover kan zeggen. En het andere is, nogmaals, wat ik kan constateren als u zegt, ik ga nu toch voor een motie aannemen om geen evenement te subsidiëren, zodra er dieren in betrokken zijn. Daarvan zou ik zeggen, op het moment dat je... Natuurlijk moet het, als er dieren worden gebruikt, op een wijze zijn dat dierenwelzijn in orde is. En dan moet het kunnen plaatsvinden. En als u vindt dat het niet zo is, dan moet u de ambities nogmaals in het... Dan kies je ervoor om de ambities anders te stellen, want dan gaan er echt een aantal grote evenementen niet meer... Of in ieder geval de Sinterklaasintocht, wat ik net noemde is, is er eentje die dan gewoon niet meer kan plaatsvinden, omdat ze hun financiën niet rond zullen krijgen. Besef dat dat dan de consequentie is. En dan verder. Wat mij betreft, die laatste motie ging over het verbod op plastic, confetti en serpentine. Ik vind het eigenlijk ook een oordeel aan u als raad om te beoordelen of u dat wilt verbieden of niet. Ik wil alleen wel aan u meegeven, beseft u wat er allemaal op de evenementenorganisatoren afkomt. Het feit dat met plastic er nu ook landelijk allerlei regelgeving al is over het plastic afval en hoe ze daarmee om moeten gaan, dat is echt... Daar hebben we laatst weer een themasessie ook met evenementenorganisatoren op gehad, als het gaat om de stikstofuitstoot die ze allemaal moeten gaan berekenen voor de evenementen. Er komt echt enorm veel op de organisatoren af. En beseft u gewoon wel dat hoe meer je gaat stapelen, hoe groter de kans is dat er mensen af gaan haken en zeggen, ik wil iets moois organiseren voor de stad, maar er komt zoveel regel omheen en zoveel complexiteit omheen dat ik gewoon niet meer in staat ben om het evenement te organiseren. En die balans wil ik u in ieder geval van doordringen. En even kijken, voorzitter, zijn er nog zaken waarvan ik denk nog niet te hebben beantwoord?

De voorzitter: Van het geheel, bedoelt u?

De heer Burggraaf: Van het geheel, ja, precies, in mijn termijn.

De voorzitter: Toegankelijkheid en inclusie, prikkelarm evenement.

De heer Burggraaf: Volgens mij de vorige keer al ben ik daar toen uitgebreid op ingegaan dat dat een van de doelstellingen is dat evenementen toegankelijk zijn voor iedereen of dat er diversiteit is, voor alle doelgroepen wat. Dat daar zeker aandacht voor is in het nieuwe beleid. Of dat stelt u daarmee, met die doelstellingen vast, dat we dat ook verder gaan... Ons beleidsinstrumentarium daarop gaan aanpassen. Dat dat ook mogelijk is en gestimuleerd wordt.

De voorzitter: Ik heb hier heel lijstje. Maar ik kan me ook voorstellen, u heeft gewoon zelf de vragen gesteld, dat u zelf ook bijhoudt of die beantwoord is, ja of nee? Als dat zo is, dan... Ik zie geen aanvullende vraag nog. Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Wij hadden nog een aanvulling.

De voorzitter: U mag verder hoor.

Mevrouw Schnabel: Fijn. Wij hadden nog een aanvulling op de doelstelling, om naast maatschappelijk, economische waarden ook culturele waarden toe te voegen. En we waren benieuwd hoe de wethouder daar tegenaan keek, omdat dat nu helemaal niet genoemd wordt in de doelstellingen. Of misschien wordt het ergens in geborgd. Maar we zijn benieuwd naar de gedachte.

De voorzitter: U mag.

De heer Burggraaf: Sorry. Als ik even gewoon naar het huidige evenementenaanbod kijk, dan zitten daar ook evenementen bij die, als het gaat om de culturele waarde, een aanbod leveren. Ik denk even aan het Bachfestival bijvoorbeeld. We hebben de kleine evenementensubsidies, waar regelmatig ook culturele evenementen op plaatsvinden. Ik ben even kwijt hoe dat heette, maar dat was het... En ik kan me nog herinneren van een tijdje terug een evenement waar gedicht werd op het water, varend. Zo zijn er heel veel meer. Dat is gewoon een onderdeel van het totale evenementenaanbod. En zullen we ook nogmaals voor borgen dat het evenementenbeleid, wat we verder vormgeven, dat dat daar gewoon ruimte voor blijft om in die diversiteit ook de culturele evenementen nog steeds een plek te bieden.

De voorzitter: Een aanvullende vraag van mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Heel kort. Zou het dan niet van extra nog toegevoegde waarde zijn om dat culturele aspect dan ook echt te benoemen in de doelstelling?

Mevrouw Kruger: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Kruger nog.

Mevrouw Kruger: Even een verduidelijkende vraag aan mevrouw Schnabel. Wat bedoelt u precies met... Want ik heb het idee dat er worden nu culturele aspecten genoemd, dat u nog duidt op misschien andere verschillende culturele aspecten.

Mevrouw Schnabel: Cultureel kan zijn als het gaat inderdaad over verschillende muziekkuiting of verschillende kunstuitingen, maar bijvoorbeeld ook vanuit verschillende culturele achtergronden. Dat al die verschillende facetten ook een goede plek krijgen binnen die doelstellingen.

De voorzitter: U wilt weten of dat een toegevoegde waarde is als het ook in die vijf doelstelling en die stukjes daaronder benoemd wordt. De heer Burggraaf.

De heer Burggraaf: Voorzitter, ik was even aan denken. Ook hier zou ik echt wel een appel willen doen om ervoor te waken dat je te veel doelstellingen gaat maken. Want je wil ook graag focus geven in je beleid. Ik heb de vorige keer gezegd, aan de hand van wat u eigenlijk zei, we hebben al heel lang doelstellingen om vooral ook evenementen in de wijken te hebben. En hoe gaan we dat dan nu wel realiseren? Dat heb ik gezegd, dat gaan we zo meteen in evenementenbeleid goed doorvertalen en kijken naar een subsidie instrumentarium. En toen kwam het CDA met, moet dat niet in de doelstelling ook terugkomen dat we zeggen, dat vind ik eigenlijk logisch als het zo dominant is. Als het gaat om het culturele aspect, dan zou ik eerder zeggen, heb er vertrouwen in bij deze toezegging dat we daar goed oog voor hebben en dat het een goede borging krijgt in het evenementenbeleid zo meteen, in de verdere uitwerking. Of als u zegt, maar ik wil dat nog nadrukkelijker in dit visiedocument hebben, dan zou ik zeggen, ga vooral even naar de alinea toe waar de intrinsieke, economische en maatschappelijke waarden worden benoemd. En als u zegt, ik wil daar ook cultureel gaan, zet hem dan daarin in plaats van om hem in de doelstellingen te zetten. Want ook daar een beetje hetzelfde als wat ik net zei, met allerlei regels en eisen, je gaat op een gegeven moment... Als je te veel gaat stapelen met dingen, dan verlies je ook de focus. En juist in dat stuk waar we beschreven hebben de maatschappelijke waarde van evenementen, zit ook de cultuurwaarde, wat ons betreft, in verweven. En dat zullen we ook, nogmaals, borgen dat dat zo meteen in het evenementenbeleid ook goed handen en voeten krijgt. Mijn appel zou zijn, vertrouw ons erop dat we dat zo doen. En als u dat niet heeft en toch vindt dat u dat nog moet benadrukken, dan zou ik zeggen, focust u dan vooral op die paragraaf 6.3, is dat geloof ik, of 6.4 over de waarde van de belangen en impact van evenementen. Als u zegt, daar mis ik die omschrijving, dan zou mijn suggestie zijn om te kijken om het daar een plekje te geven.

De voorzitter: Dan was er nog een vraag van de heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Dank, voorzitter. In het kader van focus, hadden wij een vraag gesteld ook over jongerenevenementen. Of in het uiteindelijke beleid het college voorbereid is om zichzelf een doelstelling gewoon op te leggen. Hoeveel jongerenevenementen willen we dan terugzien in onze evenementenkalender of gemixt met een ander event eventueel? En verder hadden we... Ook in het kader van personele bezetting en überhaupt tekort op de organisatie van evenement. Dat hebben we nu incidenteel gefinancierd voor deze periode. Maar wat zou ervoor nodig zijn om dat gewoon voor de komende, wat zou je zeggen, tien, twintig jaar te regelen? Kan het college daar iets over zeggen, ook in het kader van personele bezetting? Verder hadden we nog iets aangestipt over een specifiek terrein voor evenementen, ook in de gebiedsontwikkeling, bijvoorbeeld in de Dordwijkzone of de Stadsas.

En de indexatie van die budgetten hadden wij wat vraagtekens bij, want niet alle budgetten in het kader van subsidies werden ook geïndexeerd. Dat is een goed gebruik dat we dat wel doen. En waarom doen we dat niet? En kunnen we dat niet beter alsnog wel gewoon doen? Of heeft het een speciale reden dat we het niet doen? Maar dan horen we het graag. En de laatste. Eigenlijk had ik er nog wel een paar die niet beantwoord zijn, maar ik zie het door de vingers. Als we die meerjarige vergunningen... Dat horen we echt veel terug van evenementenorganisatoren van, dat zou echt fijn zijn als het geregeld is. Ook heel fijn dat daar nu werk van wordt gemaakt. Maar stel dat dat niet lukt, is het college dan ook bereid om een lobby te starten naar het Rijk om dit wel gewoon via wetgeving of wijzigingen daarvan gewoon voor elkaar te krijgen, zodat we dit lokaal gewoon kunnen regelen? En kunnen we dan ook helpen?

De voorzitter: U mag.

De heer Burggraaf: Dank u wel, voorzitter. Om even te beginnen op die indexatie van die budgetten, dat gaat met name over het aspect waar we kleine subsidies hebben. En het totaalbudget is een tijd lang niet geïndexeerd. Dat is inmiddels wel gebeurd. Dat heeft u bij de Kadernota ook extra financiële middelen voor gegeven om dat te kunnen doen. Alleen wat we ook constateren, is dat vervolgens de categorieën binnen die kleine evenementen, die is al jarenlang 5.000, 10.000, 15.000, terwijl dat natuurlijk de kosten van dat soort evenementen ook zijn toegenomen. Feitelijk, impliciet wat je daarmee doet, is dat je zegt, we vinden dat u meer budget van buiten moet vinden. En u krijgt in uw totale kosten minder bijdrage van de gemeente. En die gaan we meenemen in het evenementenbeleid, om daar eens even goed naar te kijken. Het kan best zijn dat we dan van uw voorstellen en zeggen, het is nog steeds goed om die categorieën te doen, want we zien, dat we hebben ook geïdentificeerd in de evenementenvisie, dat we nog kansen zien om toch meer nog met externe financiers te werken. We hebben echt de overtuiging dat, als we daar wat kennis en expertise op bieden, organisatoren ook in staat moet kunnen zijn om nog meer fondsen en dergelijke van buitenaf als cofinanciers krijgen. Of komen we dan tot de conclusie dat we zeggen, we vinden misschien toch bij sommige categorieën dat die grenzen van 5.000 en 10.000 en 15.000 niet toereikend zijn en dat er een andere verdeling in is. En ik kan daar nu nog geen antwoord op geven wat het wordt, omdat we dat gewoon meenemen in de verdere uitwerking. Dan over jongeren. Om daar heel specifiek in te zijn, voor ons is het duidelijk dat er heel breed in de raad behoefte is om meer voor jongeren te kunnen bieden. Ik hoor ook heel breed in de raad terug, het vraagstuk van een festivalterreinlocatie, wat geen gemakkelijke zoektocht is. Maar die zullen we zeker die in evenementenlocaties gaan meenemen, om te kijken of we daar toch iets kunnen vinden om daarin te kunnen voorzien.

Mevrouw Kruger: Voorzitter.

De heer Burggraaf: En dat zullen we, net zoals ik heb gezegd met de wijken... Het vraagstuk gaan we gewoon in ons subsidiekader en andere verdere uitwerking zorgen dat we op die doelstelling ook onze instrumenten hebben om daarop te kunnen gaan sturen en dat te gaan stimuleren.

De voorzitter: Interruptie van mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Dank u wel, voorzitter. Ik hoor dan weer over jongerenevenementen en -festiviteiten, dat die er te weinig zouden zijn. Zou zomaar kunnen. Ik heb geen idee of er te weinig zijn. Ik weet dat er best zal zijn. Maar ik denk dat we daar ook wel aandacht aan moeten besteden om dat echt goed ook te specificeren van, wat verstaan we precies onder die jongerenevenementen? Welke leeftijdsklasse? Is dat met alcohol, zonder alcohol? Weet ik het wat allemaal. Want dat is voor mij echt onduidelijk nog over wat iedereen roept, jongerenevenementen. Ik kan er van alles bij bedenken, maar ik denk dat we daar toch wel op moeten letten. Want je krijgt jongeren, ouderen en noem alles maar op. Het moet allemaal weer gespecificeerd worden.

De voorzitter: De wethouder gaat reageren.

De heer Burggraaf: Voorzitter, maar dat is precies, maar dan herhaal ik eigenlijk wat ik op andere dingen zei, waarvan we hebben gezegd, daarom hebben we een nieuwe evenementenbeleid nodig, om daar meer scherpte in... Tenminste, ik ben het eens met wat u zegt. En tegelijkertijd hebben we daar ook die Stadslab-formule voor gebracht. Want we moeten ook voorkomen dat wij achter de tekentafel precies kunnen gaan zeggen, voor die doelgroepen hebben we zoveel evenementen nodig en voor die... Zo'n beetje zoals u al ging invullen. De kunst wordt zo meteen wel om daar in ons eigen beleid, dat ben ik wel met de VVD eens van, zoek naar waar je het specifiek en meetbaar kan maken. En tegelijkertijd moeten we ook oppassen dat we het niet zover gaan invullen, dat wij het achter de tafel verzinnen. Want uiteindelijk willen we vooral dat de doelgroep zelf, die het beste weten waar behoefte aan is of waar ze op aanslaan, wat ze leuk vinden, dat daar vooral het initiatief uit voortkomt. En dan sluit ik af. Dat is het andere wat gewoon helemaal doorweven zit in het evenementenbeleid, is dat we daarin zoveel mogelijk en goed mogelijk faciliteren, zodat ze wel hun verantwoordelijkheid ook nemen in het organiseren van het evenement, maar niet afhaken omdat er zoveel regels en dingen omheen komen kijken dat eigenlijk het goede initiatief op een gegeven moment aan een wilgen wordt gehangen, omdat het zoveel geregeld vraagt dat de energie voor waar ze het voor doen inmiddels is weggeëbd. Nogmaals, in die balans werken we toe naar een goed, nieuw evenementenbeleid.

De voorzitter: De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Dank. Eventjes verder op dat punt van evenement in de wijken. Ik zit me af te vragen, is het ook niet gewoon een kwestie van vraag? Ik bedoel, evenementen maken zit vooral op de binnenstad. En is dat eigenlijk niet het issue? Er is weleens een braderie of een rommelmarktje in een wijk of zo. Maar is het ook niet gewoon een kwestie van te weinig vraag.

De heer Burggraaf: Natuurlijk. Ik denk, in de binnenstad heb je de mooiste locaties, waar ook het makkelijkste veel mensen naartoe gaan. En Big Rivers die gaat niet overal in de wijken zitten, want dan zouden ze niet die aantal kunnen bedienen. Daar heeft u gelijk in. En tegelijkertijd kan je ook stellen dat we als stad wel de ambitie hebben om ook juist in die wijken af en toe een evenement te hebben. En laten we daar dan in zorgen dat we het instrumentarium hebben, omdat je bijvoorbeeld zegt, het is een waardevol evenement, maar er komen niet zoveel mensen op af. De kosten zijn hoger,

waardoor je misschien moet zeggen zo meteen dat je daar in je subsidiekant wat meer in moet kunnen bieden om het te kunnen faciliteren. En misschien zijn zo meteen in onze analyse nog wel andere dingen waardoor we merken dat het niet op gang komt. Daar gaan we in die scherpte dan het evenementenbeleid op aanpassen. Dat je dat soort factoren wegneemt. En tegelijkertijd kan ook de conclusie zijn dat je het heel graag wil, maar dat in sommige wijken gewoon de dynamiek er niet zit. Nogmaals, dat is ook wel het mooiste van het evenementenbeleid wat we nu hebben, is dat we vooral ook willen dat het vanuit de stad zelf ontstaat en niet dat wij het zelf gaan organiseren en doen. En tegelijkertijd zorgen dat daar niet, nogmaals, maar dan ga ik mezelf herhalen, ze vastlopen doordat het te ingewikkeld is of door stapeling van regels et cetera, of te hoge kosten waardoor het nooit van de grond komt. Dat soort dingen gaan wij in nieuw evenementenbeleid allemaal faciliteren.

De voorzitter: Dan kom ik even terug bij de heer Den Heijer. Zijn u vragen beantwoord.

De heer Burggraaf: Nee, nog over de meerjarige vergunningen. Dat is niet zozeer een kwestie als dat het Rijk daarvoor nodig is. De meerjarige vergunning kan gewoon samen met de Omgevingsdienst, met de vergunningverlening kan dat georganiseerd worden. Alleen het klinkt makkelijk, maar het is niet eenvoudig te implementeren. Maar die ambitie staat nog steeds. En hopelijk kunnen we volgend jaar, als we het nieuwe evenementenbeleid presenteren, aan u daar wel een antwoord op hebben hoe we dat kunnen faciliteren. Want die ambitie staat wel nog steeds om dat te proberen zo te doen dat je heel veel dingen die repeterend zijn niet opnieuw hoeft te doen. En tegelijkertijd, want daar zit de balans dan in, te voorkomen dat... Een organisator moet elk jaar ook wel weer even bewust zijn van, als er iets misgaat, weet ik dan hoe de vluchtwegen lopen? Wie neemt de verantwoordelijkheid dan, als er een keer storm, is om tijdig in te grijpen? Als je het te automatisch meerjarig zou maken en je die toets er niet meer in hebt zitten, dan loop je weer het risico dat je een evenement hebt waarbij het op papier wel geregeld is, maar niet doorleeft is aanwezig.

Mevrouw Kruger: Voorzitter.

De heer Burggraaf: In die balans probeer je daar een oplossing voor te vinden.

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Dank u wel. Ik vind het heel mooi dat de wethouder het heeft over een balans. Natuurlijk moet het in balans zijn. En natuurlijk moeten we controleren op wat er afgegeven is. Maar ik denk wat de heer Den Heijer ook bedoelt, is dat iedere keer opnieuw iets moet worden aangevraagd. En dat is die meerjaren vergunning. Dat je dat niet meer iedere keer hoeft te doen. En uiteraard moet je gewoon een toets houden. Ieder jaar kan het verschillend zijn. Er kan wat aan de hand zijn waardoor je iets moet bijstellen. Maar het aanvragen van die vergunningen, daar kan je een meerjarenplan op loslaten, denk ik.

De heer Burggraaf: Nogmaals, die ambitie onderschrijven wij. Maar hoe dat te operationaliseren, daar heb ik nu nog geen antwoord op.

De voorzitter: Zijn er nog meer vragen, voordat we de tweede ronde in gaan? De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Nog eventjes een vraag over de locaties. Een aantal van ons had het Energieplein genoemd in de eerste sessie. Je hebt ook nog Otto Dickeplein. Zijn toch plekken met veel steen. Nu weet ik uit mijn eigen netwerk dat er eigenlijk met de gemeente en evenementenmakers en Dordt Markt, die eigenlijk een soort van permanent wel op zoek is gegaan naar locaties. Maar zou daar toch concreet over die twee plekken iets gezegd kunnen worden? Zitten die erbij? Zijn daar al ideeën over, et cetera?

De heer Burggraaf: Sowieso op het Energieplein. En u heeft natuurlijk zelf een visie Wantij-West vastgesteld vorig jaar, waarbij u heeft aangegeven dat er moet gekeken worden naar de parkeergarage die daar aan het water staat. Stadstrand en veel meer beleving op de dat vlak. In dat kader nemen we in de verdere uitwerking daarvan ook ter hand van, zou dat niet ook een geschikte evenementenlocatie kunnen zijn en wat zijn nu... Je kunt ze nu zelf wel invullen wat de belemmeringen zijn, want het bedient ook veel speelplezier nu die hobbels, maar dat maakt een evenement wel onmogelijk. Die weging wordt in die visie meegenomen inderdaad, om te kijken of het Energieplein zich leent om ook meer als evenementenlocatie te kunnen dienen. Voor het Otto Dickeplein zitten wij, tot nu toe in ieder geval, niet in de evenementenhoek te kijken. Meer naar de vergroening in het kader van de Merwekade. En tegelijkertijd stel ik ook vast dat voor Dordt in Stoom bijvoorbeeld daar wel ook evenementen plaatsvinden. Saar zullen we gewoon bij de herinrichting van dat plan wel goed kijken van... Een mooi voorbeeld geven. We zijn nu met de Aardappelmarkt bezig. Daar kijken we naar vergroening in de binnenstad. En tegelijkertijd kijken we dan wel naar een wijze waarop het dan... Met Big Rivers staat er bijvoorbeeld een podium. Hoe kan je het doen dat het dan, op die paar dagen dat er een evenement is, nog steeds kan op die plek? In die verhouding zal dat voor het Otto Dickeplein zijn. Het Energieplein wel, maar het Otto Dickeplein niet als een primaire eerste ambitie om daar een evenementenlocatie van te hebben. Maar nogmaals, bij de herinrichting zullen we wel kijken of we niet dubbel gebruik eigenlijk, of je dat niet kan faciliteren.

De voorzitter: Beste mensen, ik stel voor dat we naar de tweede termijn gaan, waarin elke fractie kort het standpunt weergeeft, voor zover dat al te geven is. En eventueel ook aankondigt of er nog moties of amendementen in de planning liggen. Wie wil als eerste het woord? Niemand wil. Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. We zijn blij dat de wijken goed meegenomen worden, horen we net. Daar zouden we graag nog ietsje meer uitsluitel over willen horen. En daarnaast speelt nog bij ons iets anders. Wij zouden heel graag zien dat Keti Koti, het evenement, net als de Pasar Malam ook een special wordt. Omdat we zien dat daar heel veel behoefte is vanuit de verschillende gemeenschappen die daar een aandeel in hebben. En we zijn benieuwd naar de gedachte van de wethouder daarover. Dat is het voor nu eventjes.

De voorzitter: Eigenlijk is dit natuurlijk niet meer echt een vragenronde. Maar bent u ook iets van plan op het gebied van Keti Koti, motie of amendement?

Mevrouw Schnabel: Nee, we wachten heel eventjes af wat de wethouder erover heeft te zeggen.

De voorzitter: Die heeft het genoteerd. Gaan we naar de heer Groenewege.

De heer Groenewege: Om toch nog even te reageren op het betoog van de wethouder. In de bespreking over de Horecanota hield onze fractie een betoog voor integraal beleid. Dat als je bijvoorbeeld gezond voedsel belangrijk vindt, dat je dat niet alleen in een Voedselnota zet, maar dat je ook in de Horecanota kijkt wat je kan betekenen voor gezond voedsel. En dat vinden we eigenlijk over heel veel standpunten, diversiteit, inclusiviteit, duurzaamheid en ook over een diervriendelijke stad. Dat als wij als Dordrecht een diervriendelijke stad willen zijn, en die ambitie is er, dat weet ik, dat die niet alleen in een Dierennota landt, maar dat je daar ook in je andere nota's wat mee doet. En wat dat betreft raak ik persoonlijk een beetje ontluisterd als ik naar de wethouder luister, want er is echt een ravijn tussen het wereldbeeld van de wethouder en het wereldbeeld van de Partij voor de Dieren. Want de wethouder zegt in feite, mensen die een roofvogelshow organiseren, die roofvogels gevangen houden en uitbuiten voor menselijk vermaak, dat zijn fantastische evenementenorganisatoren die we als gemeente geen strobreed in de weg moeten leggen. Of organisatoren die een plastic confettikanon in het Wantijpark willen afknallen om mensen te vermaken, waardoor dat Wantijpark voor de komende honderden jaren vervuild is met plastic confetti, dat zijn fantastische organisatoren en die moeten we geen strobreed in de weg leggen. Daar kijkt de Partij voor de Dieren echt heel anders naar. De visie nota evenementen heeft het wel over verduurzaming. Duurzaamheid is een prachtig woord. Maar het lijkt wel alsof iedere stap in de richting van een duurzaam evenementenbeleid, iedere moeite die je van een organisator zou kunnen vragen om bijvoorbeeld diervriendelijke evenementen te organiseren, dat dat allemaal te veel is. En uiteindelijk zijn we dan bang dat er geen balans is tussen, we willen een evenementenstad zijn, maar we hebben ook allerlei andere doelstellingen over duurzaamheid en diervriendelijkheid. Maar dat, in ieder geval in de beantwoording van deze wethouder, de focus echt volledig ligt op evenementen. En alles moet daarvoor wijken. Het milieu met die plastic confetti, roofvogels die worden uitgebuit, het maakt allemaal niet uit. We willen er geen stap in die richting zetten. En de Partij voor de Dieren kijkt er gewoon heel erg anders naar. En ik ben ook heel benieuwd hoe de rest van de raad daarnaar kijkt. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Duidelijke mening. Wie wil? U zet hem nu aan. Zo staat hij weer uit. De heer den Heijer.

De heer Den Heijer: Ons ongeduld is groot. Het beleid mag snel deze kant op komen. Ons verzoek is, laten we niet uit de tijd lopen. Inderdaad, liefst eerder dan volgend jaar hier met elkaar spreken over heel veel zaken waar de wethouder met ons van gedachten over heeft gewisseld. Ook op het gebied bijvoorbeeld van het aanbod voor jongeren. Hoe dat met die indexaties verloopt. Maar ook met die meerjarige vergunningen.

Het lijkt me ook logisch dat de wethouder daar nu in de operationele fase niet alle cijfers achter de komma nu heeft. Maar het zou wel goed zijn als we in het beleid daar een nauwkeurige vertaling van zien. Dan denken wij dat het beleid ambitieus is en passend is bij deze tijd en bij deze stad. Dat is eigenlijk voor ons ook heel erg belangrijk dat het aansluit op onze inwoners. En het legt ook duidelijke keuzes voor. In die zin kan ik vanuit een andere perspectief de Partij voor de Dieren goed voorstellen, want er wordt inderdaad gedeeltelijk daarvoor niet in uw visie keuzes gemaakt. En dat snap ik eigenlijk ook wel heel goed. En ik ben ook blij dat het college dat vaak ook niet doet. De lijnen volgt die u hier voorstelt. Want dat zou bijvoorbeeld ook betekenen dat we rattenoverlast in Wielwijk niet kunnen aanpakken. Weet je, soms ligt dat gewoon uiteen. En wij vinden het goed dat we hiervoor kiezen, omdat heel veel Dordtenaren die evenementen wel belangrijk vinden. En dat blijkt ook uit onderzoek. Staat ook in het stuk. En ook daar waar het gaat om de inzet van verschillende terreinen vond ik eerlijk gezegd het college goed te volgen. Want dat onderschrijft eigenlijk ook uw eigen punt dat we niet alles moeten concentreren in één park, maar dat we het juist goed moeten verdelen. En een evenement zonder versterkte muziek, dan houden we volgens mij alleen de boekenmarkt over. En een paard zonder Sinterklaas, daar blijft ook weinig van over. Ik snap die keus eigenlijk heel goed. Laten we in volle vaart doorgaan, zou ik zeggen.

De voorzitter: Een paard zonder Sinterklaas. Maar ik denk Sinterklaas zonder paard. Maar we gaan naar mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Voorzitter, dank u wel. Ik deel het ongeduld van de VVD. Ik bedoel, GroenLinks wil ook heel graag dat we snel een mooi beleid neerzetten. Maar ik snap zeker ook de kritieke punten die de heer Groenewege aangeeft. Echt een enorme ambitie leggen we hier neer, een enorme opgave. Want we moeten rekening houden met, het moet voor iedereen zijn, toegankelijk, duurzaam, diervriendelijk, leefbaar, levendig, groen, milieu. En we hebben een schaarse ruimte waar we dat allemaal met elkaar moeten gaan plaatsvinden. Daarom die integrale afweging, waar de heer Groenewege het ook net over had, dat integraal beleid, denk ik dat we daar ook heel goed naar moeten kijken. We hebben het over jongeren, we hebben het over ouderen, we hebben het over... Noem alles maar op. Ik bedoel, en we kunnen denk ik niet alles. We moeten het er toch over gaan hebben. En de VVD zal de VVD niet zijn als ze toch op een aantal zaken gewoon heel ridicuul neerzetten. Want het is natuurlijk flauwekul als je zegt, we doen een diervriendelijke beleid, dat dan de rattenplaag in de Crabbehof, Wielwijk, waar had u het over, niet zou moeten worden aangepakt. De manier hoe dat dan weer wordt aangepakt, met vallen of gif of op een diervriendelijke manier, dat is om het even. Er zijn allerlei alternatieven. En laten we in vredesnaam met elkaar blijven praten. Samen een mooi evenementenbeleid opzetten in plaats van de een of de ander gewoon voor ridicuul neer te zetten. Ik lees op Facebook en Twitter. En ik word er gewoon misselijk van als iemand dan zegt, maar ik heb er last van. Moet je niet in de binnenstad gaan wonen. Dat kan je makkelijk zeggen als je in Dubbeldam woont. En ik bedoel, ik word er echt moe van en ik zou het zo fijn vinden als wij als raadsleden met elkaar eens een beetje respect hebben voor elkaar, dat we rekening houden met waar mensen wonen, waar mensen leven met elkaar voor goede oplossingen zoeken.

Zo kijken wij als GroenLinks ernaar. We gaan kijken hoe we samen een mooi evenementenbeleid neer kunnen zetten.

De voorzitter: Dank voor uw pleidooi. We gaan naar de heer Hartmeijer, daarna de heer Van den Berg. Nee sorry, ik bedoel de heer Roggekamp. Excuses mijnheer Hartmeijer. En dan bent u de derde.

De heer Roggekamp: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ik sluit me ook aan bij de VVD dat we best wel snel dat beleid in ieder geval verder mee willen kunnen gaan. Ook de vorige keer heeft de wethouder voor ons al genoeg toezeggingen gedaan. En ik ben ook wel blij dat de wethouder nu eigenlijk heeft aangegeven een park blijft nog steeds voor vermaak van de bevolking, zodat we de natuurgebieden gewoon als natuurgebied kunnen houden en daar echt de natuur zijn gang kunnen laten gaan. Voor ons is het prima zo.

De heer Groenewege: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Nou ben ik wel benieuwd of Gewoon Dordt dan tegen evenementen in de Biesbos is? Lijkt me wel, als je zo iets zegt.

De heer Roggekamp: Dan wil ik wel weten welk gebied van de Biesbosch. We hebben een gedeelte van de Biesbosch wat als park is gemaakt en een gedeelte van de Biesbosch dat als natuurgebied is gemaakt. Noemen ze ook Natura 2000. Daar moeten we het echt niet gaan doen. Maar in het parkgedeelte van de Biesbosch vind ik dat evenementen mogen.

De voorzitter: U trekt de lijn, park is voor inwoners en natuur is natuur. We gaan naar de heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Dank, voorzitter. Ik ben blij dat de wethouder inderdaad ook het belang van de wijk onderschrijft. De doelstellingen dragen volgens ons bij aan de ambitie om Dordrecht op de kaart te zetten. We blijven dat onderstrepen dat we niet enkel en alleen evenementen organiseren in de stad, maar bovenal voor onze inwoners. Dank.

De voorzitter: En wilde de heer Hartmeijer ook of niet? Of was dat een foutje van mij.

De heer Hartmeijer: Ik kan nog wel iets zeggen. Ik heb ook bijvoorbeeld Big Rivers genoemd in mijn eerste inbreng vorige keer. Nog steeds de hoop dat daarna met de organisatie gekeken wordt voor mensen in een rolstoel, dat die misschien met zo'n platform ook mee kunnen genieten. Big Rivers begint ook wel een beetje uit de hand te lopen met het aantal mensen. Je moet aan de ene kant wel publiek spreiden. Dat betekent dat je wel extra podia moet creëren. Maar het leidt nu toch ook soms tot gevaarlijke situaties. Moeten we daar niet iets mee?

En het Energieplein heeft de wethouder op geantwoord, dat wordt meegenomen in dat plan Wantij. Dat wachten we eventjes af. Dank.

De voorzitter: Geen moties of amendementen van plan? Want ik hoor een beetje twijfel.

De heer Hartmeijer: Dat heeft de wethouder aangegeven dat dat daarbij hoort en dat er ook gezocht wordt naar het Energieplan als evenementenlocatie. Daar hoef ik dan nu geen motie op in te dienen.

De voorzitter: Dan gaan we naar de heer Kolkiliç van DENK.

De heer Kolkiliç: Voorzitter, dank u wel. Ik had de vorige commissie al aangegeven dat wij positief staan richting de Evenementennota. Nogmaals hierbij steun. Ik zal het kort houden. Moties en amendementen die door Partij voor de Dieren ingediend zullen worden, zullen wij niet steunen. Vanmiddag een amendement ontvangen van Beter voor Dordt. Die zullen wij steunen en hoogstwaarschijnlijk zelfs mede indienen. Die staat nog niet tussen de stukken.

De voorzitter: Ik denk dat die over een andere visienota gaat. Die gaat niet over de evenementen en horeca.

De heer Kolkiliç: Klopt. Precies.

De voorzitter: Maar uw punt is duidelijk. Wie mag ik hierna het woord geven? De heer Katif.

De heer Katif: Dank u wel, voorzitter. Ik heb mijn bijdrage eigenlijk al in eerste termijn of tenminste een week of twee geleden gedaan. Maar ik zal het even dunnetjes over doen. Ik ben in ieder geval even...

De voorzitter: Dat moet echt dunnetjes, want het was vorige keer echt te veel.

De heer Katif: Ik zal het echt doen. Dank in ieder geval aan de wethouder voor de toezegging dat de jongeren een hele belangrijke plek zouden krijgen in de zogenaamde, of zogenaamd, nee uitvoerbare visie, want die ondersteunen wij als Beter voor Dordt. Wat ik ook nog even wilde aangeven, is dat de evenementen die zouden moeten zijn voor het Dordtenaar, in eerste instantie, daarna voor de regio. En de stad Dordrecht landelijk vind ik een fantastisch mooie doelstelling, maar dat is niet onze doelstelling. Onze doelstelling is dat wij voor de Dordtenaar dingen organiseren en onze regio. Heel belangrijk. En ten aanzien van de amendementen en de moties, die zullen we niet ondersteunen. En daar hebben we ook alle reden voor. Dat ga ik hier niet uiteenzetten. Dan zal ik straks als het in de raad... Dan zal ik misschien daar wel het een en ander over zeggen. Er is nog een punt, voorzitter, als het gaat om de winkeltijden. Er is volgens mij ook ons gevraagd om dat mee te nemen. Wij zijn als Beter voor Dordt niet alleen genegen, maar wij vinden namelijk de vrijheid van een ondernemer heel belangrijk. Dat betekent dat de ondernemer mag bepalen.

Wij zeggen in ieder geval, zondag is vrij. En iedereen mag zelf bepalen of hij open of dicht gaat op zondag. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Bedoelt u daarmee ook een aankondiging van motie of amendement?

De heer Katif: Dat weet ik nog niet.

De voorzitter: Dat weet u nog niet. We gaan naar mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, dank. En ook dank aan de wethouder, die zich best wel met de ambtelijke organisatie inzet om Dordrecht weer een evenementenstad te maken, wat we eigenlijk al de afgelopen jaren ook zijn geweest. Maar om daar toch echt wel weer een boost aan te geven. En waarom vinden wij dat belangrijk? We willen de jongeren aan onze stad binden, maar we willen ook dat de ouderen daar deel van uitmaken. En juist om die verbinding te leggen, jong en oud. We zijn helaas geen studentenstad. Maar we moeten wel, en dat wil ik nogmaals een keer benadrukken, toch proberen die jongeren aan onze stad zien te binden. En dat kan je op allerlei manieren, maar dat kan je ook met evenementen doen. En natuurlijk zijn die evenementen voor de Dordtenaren. Daar zitten we ook voor. Maar dat mag ook regionaal, landelijk. Zet Dordrecht daar maar mee op de kaart en laten we daar zoveel mogelijk mensen van buitenaf van laten genieten. En dat ze Dordrecht nog eens een keer komen bezoeken, is ook goed voor de economie en het heeft gewoon een bepaalde meerwaarde. Nogmaals dank, ook aan de ambtelijke ondersteuning. Ook dank aan de wethouder dat hij zich inzet om Dordrecht weer op de kaart te zetten. En ik ben het met de heer Den Heijer eens dat we ook gaan kijken naar meerjarige evenementen, die we dan, hoe noemde de heer Den Heijer dat, meerjarige vergunning.

De voorzitter: Meerjarige vergunning.

Mevrouw Stolk: Want je merkt toch de laatste tijd dat het steeds moeilijker wordt voor mensen om een evenement neer te zetten. Ze moeten aan allerlei voorwaarden voldoen, aan allerlei eisen. En iedere keer weer lopen ze vast. En op een gegeven moment ben ik gewoon bang dat je organisaties gaat verliezen door het verzuipen in regelgeving. Wat ons betreft eigenlijk zo min mogelijk vastleggen, om zoveel mogelijk de ruimte te bieden om ook dingen neer te zetten.

De voorzitter: Dank u wel. Dan hebben we de ChristenUnie/SGP.

De heer Laban: Dank u wel, voorzitter. Graag geef ik namens de fractie van ChristenUnie/SGP onze reactie op de vragen, zoals die bij het voorstel zitten. En als we kijken naar de lijst van uitslagen van de verkiezing Evenementenstad van het Jaar, doet Dordrecht het lang niet slecht. Sinds 2001 is alleen Rotterdam vaker eerste geworden. Namelijk vier keer en Dordrecht drie keer. Steden als Den Haag twee keer, Almere twee keer en Amsterdam slechts maar één keer. Die laten we achter ons. We slaan echt geen slecht figuur. De vraag dringt zich dan ook aan ons op of de titel Evenementenstad van het Jaar de heilige graal moet zijn waar we naar streven.

Of willen we een gezellige binnenstad, die door inwoners en mensen van buiten graag bezocht wordt, omdat er leuke dingen te doen zijn? Wat ons betreft kiezen we voor de tweede optie en zijn we van mening dat de visienota hier goed op aansluit. Op de tweede vraag, waarbij ik ervan uitga dat de doelstellingen worden bedoeld, is het antwoord ja. Ondanks dat de doelstellingen niet smart zijn geformuleerd, geven ze ons voldoende houvast het beleid naar de toekomst toe te kunnen beoordelen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Laban. Dan mevrouw Simon.

Mevrouw Simon-van Waardhuizen: Dank, voorzitter. Ik zal het kort houden. Wat ons betreft ligt er in heldere, ambitieuze visie en een heldere toelichting van de wethouder daarbij. Wat ons betreft steun.

De voorzitter: Dat is nog eens een krachtige woordvoering. Dan heeft alleen Partij van de Arbeid nog een vraag aan een wethouder gesteld, die ook nodig is om standpunt te bepalen, begreep ik. En die vraag ging over Keti Koti, of dat een speciale plek kan krijgen en geborgd kan worden.

De heer Burggraaf: Voorzitter, we hebben een evenementensubsidie van A, B en C categorie. En daar kan een Keti Koti een aanvraag op indienen. En in dit beleid staat nogmaals nadrukkelijk dat we graag voor alle doelgroepen en vanuit diversiteit en inclusiviteit evenementen willen organiseren. Als zij daarvoor een aanvraag indienen, dan is dat een evenement wat binnen die doelstellingen past. Daarmee is de weg vrij, om wie daar iets op wil organiseren, om dat te doen en daarop subsidie aan te vragen. Ik zie niet een grondslag nu om dat nu apart al te gaan borgen als iets wat je meerjarig wil faciliteren. Als dat iets is wat u wel wilt, dan staat u dat vrij als raad om daar zelf dat initiatief daartoe te nemen. Maar er ligt nu in het huidige kader niks in de weg voor mensen die een Keti Koti willen organiseren om daarvoor subsidie aan te vragen bij de gemeente en daarin ondersteund te worden.

Mevrouw Kruger: Voorzitter, mag ik heel...

De voorzitter: U mag.

Mevrouw Kruger: Want dat wilde ik vragen, ondersteund worden, bedoelt de wethouder dan ondersteunt ook bij het aanvragen van subsidie? Want dat hebben we net al voorbij zien komen, dat mensen vaak met een initiatief komen, maar dan heel moeilijk het vinden om door al die papieren heen te gaan. Is er nu ook al duidelijk een contactpersoon waar mensen terecht kunnen om ze te ondersteunen bij het invullen en aanvragen van de subsidie.

De heer Burggraaf: Jazeker, het totale evenementenbudget bestaat deels uit subsidies, maar ook een budget voor het evenementenbureau en dat bij Dordrecht Marketing is ondergebracht. En daar zitten fulltime mensen die er zijn om organisatoren te begeleiden. En dat gaat voor alle vragen. Dat gaat over het moment dat je vraagt, welke locaties kan ik dan? Of op welk moment in de kalender? Zijn er niet al andere evenementen?

Of op het moment dat ze het subsidieformulier invullen en ze krijgen weer vragen terug, kunnen ze daar altijd in terecht voor begeleiding. Die weg is er. En nogmaals, twee keer per jaar is er een moment waarop de commissie besluit over het toekennen van de A, B en C evenementensubsidies. Daar kan gewoon een aanvraag op ingediend worden. En dan is het de commissie die daarop toetst. De weg ligt open voor initiatiefnemers als ze daarop wat willen organiseren om nogmaals begeleiding te krijgen via het evenementenbureau en twee, om die subsidieaanvraag te doen via de evenementensubsidie die we daarvoor hebben.

De voorzitter: Nog een vraag van mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Laatste. Dat was ook mijn vraag. Dat is heel fijn dat hij dan beantwoord is. Wat ik me nog afvroeg. Pasar Malam heeft nu wel die special of speciale status, volgens mij gekregen, of heb ik het dan...

De heer Burggraaf: Nee hoor. Om even inderdaad het onderscheid goed aan te geven, hebben we grote evenementen die specials genoemd zijn. Dat komt uit het verleden, omdat de gemeenteraad heeft gezegd, er is een Dordt in Stoom. Er is een Big Rivers. Er is een kerstmarkt, wat u nu tot de Decembertdagen heeft omgevormd. Een Bachfestival, waarvan u heeft gezegd, dat zit zo, jaarlijks of om het jaar komt dat evenement terug. En dat is zo'n groot evenement, die moeten zoveel investeren erin, dat kan alleen als je weet dat het iets is wat meerjarig is. Daarvoor heeft u als raad zelf de special status aan gegeven. En via een aparte begrotingssubsidie krijgen die subsidie. Moeten ze nog wel steeds een plan indienen, maar weten ze dat dat budget er is. En dan heb je verder nog evenementen die gewoon twee keer per jaar via de andere subsidiepot voor evenementen, de A, B, C evenementen gewoon subsidie kunnen aanvragen. En dat is ook de Pasar Malam, waarvan eerst er sprake was van een A-evenement, klein. Later ze de commissie overtuigt en kunnen laten zien dat ze een regionale doelgroep trekken. Daarmee in een hogere categorie komen. En daardoor in aanmerking kwamen voor meer subsidie. Maar dat is niet door u als raad als een vast special evenement met een aparte begrotingssubsidie benoemd. Die doet gewoon elk jaar ook zijn aanvraag binnen die grote evenementensubsidiepot. Ik hoop dat ik dat zo heb kunnen verduidelijken. Dan tot slot nog. Ik kan het niet laten om nog wel even te reageren op de tegenstelling die door de Partij voor de Dieren wordt gezet, waar ik me niet in herken in mijn reactie. Het enige wat ik heb gezegd, en dat vindt ook terug in deze nota, is dat we daar waar we evenementen organiseren met dieren de Wet dieren in acht genomen moet worden. Dat er een dierenwelzijnsplan in afrondende fase is, waarvan ik zeg, dat is een kaderstellend document waar u als raad de kaders van bepaalt. Dat ik het gewoon zuiver vind om eerst daarover in de raad het gesprek te hebben. En waarvan we nu al zeggen, dat gaan we vervolgens implementeren in het evenementenbeleid wat eind volgend jaar aan u wordt aangeboden. Die kaders zijn op tijd door u vastgesteld, om dan vervolgens in het evenementenbeleid te verwerken. Dan vind ik het een logische volgorde om eerst daar met elkaar dat gesprek over te hebben. En in de tussentijd, nogmaals, hebben we echt wel geborgd dat we ook het dierenwelzijn, zoals die wettelijk allemaal geregeld is, dat we daar ook op toezien.

En dat gaat ook als het gaat over het verduurzamen, waarvan we ook hier zeggen dat we verwijzen naar de omgang met afval, zoals vastgelegd is in Respect voor Dordt. Je ziet de landelijke regels, die sinds juli vorig jaar rondom plastic en de recycling van plastic binnen een evenement al fors zijn aangescherpt. Waarvan ik gewoon constateer, en dat noemde ik weer even met ook de druk die rondom stikstof komt, er voor organisatoren echt wel heel veel tegelijkertijd op ze afkomt. En zeg van, wees u bewust dat als u daar nog weer nieuwe eisen aan stelt dat dat op een gegeven moment ook te veel kan worden. Maar dat ik het verder aan de raad vindt om te bepalen, nogmaals, over het amendement of motie over een verbod op plastic confetti et cetera. Ik zeg niet hiervan, dat moet u niet doen. Ik zeg alleen, dan moet u voor uzelf afwegen hoeveel stapeling u daarin wil aanbrengen. Maar het beeld alsof we rondom evenementen helemaal geen oog hebben voor duurzaamheid en het van God los is, zal ik maar even zeggen, dat herken ik absoluut niet in de praktijk, zoals we die toepassen.

De voorzitter: Mijnheer Groenewege, u mag een korte reactie geven.

De heer Groenewege: Ik kan het ook niet laten. De wethouder geeft aan dat het college toeziet op het dierenwelzijn bij evenementen, terwijl het college niet eens op de hoogte is van welke dieren bij welke evenementen worden gebruikt. En ik heb het voorbeeld genoemd van de bijenmarkt. Het klopt gewoon niet. En ik vind het zo frustrerend dat de wethouder het blijft herhalen. Het is eigenlijk geen vraag, het is meer een frustratie.

De heer Burggraaf: Voorzitter, op dat laatste. We hebben een hele evenementenkalender. En daar staan alle evenementen in. Als er een bijenmarkt is, dan via het evenementenbureau is bekend dat er een bijenmarkt wordt georganiseerd.

De voorzitter: Ik stel voor om dit gewoon nu te stoppen, want er zijn twee waarheden. Dat die bijenmarkt er is, dat was duidelijk. Maar het is ook bekend geworden dat niet duidelijk was welke dieren daar nog meer waren. En dat is het punt hier. En we hopen dat het vanaf nu gewoon beter is. We gaan naar een afronding van de commissievergadering. En we hebben eventjes echt heel wat zaken netjes af te handelen. Eerst het raadsvoorstel evenementen. Is het daarvoor nog nodig dat dat alsnog besproken wordt in de raad of is er nu zoveel over gesproken dat we echt allemaal voor onszelf weten of we daar voor of tegen zijn en hebben we daar genoeg informatie over? Dan stel ik voor, en daar kunt u op reageren, om dat in elk geval als hamerstuk door te doen. Maar dat kan eigenlijk natuurlijk al niet meer, want er zijn amendementen en moties. Daar heb ik ook eigenlijk een vraag over. Want we hebben nu natuurlijk drie moties en een amendement al wel twee keer min of meer besproken. Niet iedereen is erop ingegaan, maar is het dan nog nodig om dat ook opnieuw in de raad te bespreken? Ja? Alle moties en amendement? Dan twee minuten in zijn totaliteit op alle moties en amendement. De heer Katif.

De heer Katif: Dat is een bepaalde protocol. Volgens mij hebben vastgesteld, is dat je die twee minuten, dan ga je... Het is een herhaling van zetten. Wij weten namelijk waar die amendementen over gaan. En ik bepaal dat niet. Ik sta alleen maar te kijken naar de regels, zoals die hier staan.

Mevrouw Kruger: Voorzitter.

De heer Katif: Dan kun je gewoon stemmen, als je dat wil, in de raad. Hoef je niet de hele riedel nog eens een keer over te doen.

De voorzitter: Het mooie is dat het reglement hier... Want we hebben ernaar zitten zoeken tussendoor. Dat het er net niet in voorziet. Want er staat, als het is aangekondigd. Maar we hebben het inmiddels ook al besproken. Daar zit het kleine verschil. Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Ik snap wat de heer Katif zegt. En ik denk dat de heer Katif zeker gewoon mag stemmen. Dat hij zich onthoudt van.. Nee, dat u zich onthoudt verder van woordvoering of iets dergelijks, als u voldoende vindt dat de moties en amendementen besproken zijn. Ik denk dat de indieners wel zeker de mogelijkheid mogen krijgen om dat nog eens extra te onderstrepen. Mogelijk hebben ze ook een aanpassing gedaan aan hun motie of amendement. Want het zijn toch wel behoorlijke statements die er gemaakt worden en profilering van degene die ze inbrengt. Ik vind het niet goed als er alleen maar gestemd mag worden.

De voorzitter: Wie wil er nog iets over... Ik zie daar instemming op. Er komen misschien ook nog nieuwe moties en amendementen. Dat maakt dan op zich niet meer uit. Gaan we dan voor twee minuten voor het totaal? Ja? Dat is dan bij deze vastgelegd. En alleen over de moties en amendementen? Dat is ook hiermee vastgelegd? Oké.

7. Kennisnemen van draagvlakonderzoek naar winkeltijdenverruiming - Raadsvoorstel

De voorzitter: Dan gaan we nog naar het raadsvoorstel draagvlakonderzoek. Even zien hoor. Er is voorgesteld dat dat ter kennisname naar de gemeenteraad zou kunnen of moet dat nog besproken worden oordeelsvormend in een latere commissievergadering eerst? Ik zie daar ook niks op. Dat wordt een hamerstuk? Maar dan moet je toch zeggen, ja, we hebben kennis genomen. Zoiets. Wat valt dat mee allemaal. Dan nog een logistieke mededeling, die niet zo gecompliceerd is. Of u gewoon kopjes, flesjes, et cetera allemaal mee wil nemen, de stoel even netjes wil aanschuiven en de kaartjes, bordjes even terug wil brengen. Dan wil ik u allemaal bedanken en wel thuis ook.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van ..... 2024.

De griffier,

De voorzitter,

A.E.T. Wepster

A.W. Kolff